

ÅLANDSBANKEN

Ålandsbanken Abp

Joukkovelkakirjaohjelma ja Warrantti- ja Sertifikaattiohjelma

1.000.000.000 euroa

Tämä ohjelmaesite on laadittu Suomen arvopaperimarkkinalain (495/1989), valtiovarainministeriön arvopaperimarkkinalain 2 luvussa tarkoitetusta esitteestä antaman asetuksen (452/2005), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY, komission asetuksen 809/2004/EY (Liite V, XI ja XII) ja Suomen Finanssivalvonnan ("Finanssivalvonta") antamien sääntöjen ja tulkintojen mukaisesti.

Finanssivalvonta on 16. toukokuuta 2012 hyväksynyt ohjelmaesitteen, mutta ei vastaa esitteessä ilmoitettujen tietojen oikeellisuudesta. (Dnro55/02.05.04/2012). Hyväksytty ohjelmaesite on voimassa 12 kuukautta sen julkistamisesta. Ohjelmaesite on laadittu ruotsin- ja suomenkielisenä, joista ruotsinkielinen versio on virallinen, Finanssivalvonnan hyväksymä versio.

Ohjelmaesite sekä Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten lainojen lopulliset ehdot ja muut asiakirjat ja Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman alla liikkeeseen laskettavien warranttien ja sertifikaattien lopulliset ehdot ja muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa Ålandsbanken Abp:n konttoreista kunkin konttorin aukioloaikana sekä Internetistä www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma. Ohjelmaesitettä päivitetään ja täydennetään tarvittaessa mahdollisilla olennaisilla muutoksilla ohjelmaesitteen tietoihin. Finanssivalvonnan on hyväksyttävä täydentäminen.

Tämä ohjelmaesite on päivätty 16.toukokuuta 2012.

Tätä ohjelmaesitettä ja joukkovelkakirjojen, warranttien ja sertifikaattien tarjoamista ei ole suunnattu henkilöille, joiden osallistuminen edellyttää lisää esitteitä, rekisteröinti- tai muita toimenpiteitä niiden toimenpiteiden lisäksi, joihin Ålandsbanken ryhtyy. Ohjelmaesitettä ei saa levittää missään muussa maassa, jossa levittäminen tai tarjoaminen vaatii kyseisen toimenpiteen tai on kyseisen maan määräysten vastainen. Tämän ohjelmaesitteen mukaisesti liikkeeseen laskettujen rahoitusinstrumenttien hankinnan edellä mainitun vastaisesti saatetaan katsoa olevan pätemätön.

Tämä ohjelmaesite tai kuhunkin Joukkovelkakirja- ja Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman alla liikkeeseen laskettavaan tarjoukseen liittyvät lopulliset ehdot eivät ole Ålandsbanken Abp:n suositus merkitä tai hankkia ohjelmien alla liikkeeseen laskettavia joukkovelkakirjoja, warrantteja tai sertifikaatteja. Ohjelmaesitteen ja/tai lopullisten ehtojen jokaisen vastaanottajan pitää tehdä oma arviointinsa liikkeeseenlaskijasta ja ohjelmaesitteen (mukaan lukien ohjelmaesitteeseen sisällytettävät asiakirjat) perusteella liikkeeseen laskettavista rahoitusinstrumenteista sekä kuhunkin tarjoukseen liittyvistä lopullisista ehdoista. Lisäksi jokaisen sijoittajan on arvioitava veroseuraamukset, jotka voivat syntyä joukkovelkakirjojen, warranttien ja sertifikaattien merkinnästä, hankinnasta ja myynnistä.

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	1
RISKITEKIJÄT	7
VASTUULLISET HENKILÖT JA VAKUUTUS	16
ESITTEEN JULKISTAMINEN JA TÄYDENTÄMINEN	17
JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMAN KUVAUS	18
JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMAN YLEISET EHDOT	23
LOPULLISTEN EHTOJEN MALLI – JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMA	37
WARRANTTI- JA SERTIFIKAATTIOHJELMAN KUVAUS	40
WARRANTTI- JA SERTIFIKAATTIOHJELMAN YLEISET EHDOT	46
LOPULLISTEN EHTOJEN MALLI – WARRANTTI	58
LOPULLISTEN EHTOJEN MALLI – SERTIFIKAATTI	61
TIIVISTELMÄKUVAUS TOIMINNASTA JA ORGANISAATORAKENTEESTA	64
HALLINTO-, JOHTO- JA VALVONTAELIMET	66
SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT	70
LIIKKEESEENLASKIJAN VARAT JA VELAT, TASE SEKÄ TULOSLASKELMA	71
NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT	88
LISTA VIITATUISTA ASIAKIRJOISTA	88

TIIVISTELMÄ

Tätä tiivistelmää on pidettävä ohjelmaesitteen johdantona. Kunkin tämän ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavaa arvopaperia koskevan sijoituspäätöksen on perustuttava esitteen arviointiin kokonaisuudessaan. Tiivistelmän tehneet henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudellisen vastuuseen, mikäli tiivistelmä on harhaanjohtava, virheellinen tai epäjohdonmukainen esitteen muiden osien kanssa. Mikäli esitteeseen sisältyviin tietoihin perustuvia vaatimuksia esitetään tuomioistuimessa, kantajana oleva sijoittaja saattaa joutua ennen oikeudellisten menettelyjen aloittamista vastaamaan esitteen käännöskustannuksista.

Liikkeeseenlaskija: Ålandsbanken Abp ("**Liikkeeseenlaskija**" tai "**Ålandsbanken**")

Ålandsbanken Abp on pörssinoteerattu liikepankki, jonka pääkonttori on Maarianhaminassa ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Yhtiö merkittiin Suomen Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 3.12.1919. Ålandsbankenin yritys- ja yhteisötunnus on 0145019-3. Ålandsbanken harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) talletuspankeille tarkoitettua luottolaitostoimintaa sekä tarjoaa myös sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (922/2007) tarkoitettuja sijoituspalveluja ja oheispalveluja. Pankilla on aikomus harjoittaa myös kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) mukaista kiinnitysluottopankkitoimintaa. Ålandsbankenin osake (A-sarja ja B-sarja) on julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Ålandsbanken kuvataan tarkemmin tämän ohjelmaesitteen kohdassa "*Tiivistelmäkuvaus toiminnasta ja organisaatiorakenteesta*".

Ohjelma: Ohjelmaesitteen puitteissa Ålandsbanken tarjoaa Joukkovelkakirjaohjelman, jonka alla Ålandsbanken voi laskea liikkeeseen yksittäisiä joukkovelkakirjalainoja ("**Laina**") ja Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman, jonka alla Ålandsbanken voi laskea liikkeeseen warrantteja ja sertifikaatteja ("**Instrumentti**"). Lainat otetaan Joukkovelkakirjaohjelman puitteissa antamalla sijoittajille juoksevia velkakirjoja ("**Joukkovelkakirja**").

Tiivistelmä Joukkovelkakirjaohjelmasta

Liikkeellä olevien Lainojen nimellismäärä enintään: Miljardi (1.000.000.000) euroa tai sen vastine muussa valuutassa.

Järjestäjä, liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksuasiames: Ålandsbanken, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

Lainan etuoikeus: Laina lasketaan liikkeeseen joko velkakirjoina, joilla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla, tai debentureina, joilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla.

Ehdot: Lainoihin sovelletaan Joukkovelkakirjaohjelman yleisiä ehtoja (s. 23) sekä kutakin yksittäistä lainaa koskevia lopullisia ehtoja. Lopulliset ehdot julkaistaan ohjelmaesitteen liitteenä yksittäisen Lainan liikkeeseenlaskun yhteydessä.

Tarjous: Lainoja tullaan tarjoamaan joko yleisölle tai rajoitetulle sijoittajapiirille.

Nimellismäärä ja takaisinmaksumäärä: Lainojen nimellismäärä ja mahdollinen litterointi (paperimuotoiset velkakirjat) /yksikkökoko (laina-osuudet tilipohjaisessa järjestelmässä) ilmoitetaan lopullisissa ehdoissa. Velkakirjojen takaisinmaksumäärä ilmoitetaan lopullisissa ehdoissa.

Valuutta: Euro, Ruotsin kruunu tai muu valuutta, joka ilmoitetaan lopullisissa ehdoissa.

Juoksuaika:	Ilmoitetaan lopullisissa ehdoissa. Joukkovelkakirjaohjelman puitteissa liikkeeseenlaskettavat debentuurit voivat olla myös eräpäivättömiä, ts. jatkuvia lainoja.
Emissiokurssi/maksut:	Joukkovelkakirjat voidaan laskea liikkeeseen nimellismäärään sekä ali- tai ylikurssiin. Emissiokurssi voi olla kiinteä tai vaihtuva ja se määritellään lopullisissa ehdoissa. Joukkovelkakirjojen hintaan sisältyy strukturointikustannus, joka määräytyy perustuen Liikkeeseenlaskijan arvioimaan hintaan velkakirjaan sisältyvistä rahoitusinstrumenteista ja sen on muun muassa katettava kulut riskienhallinnasta, tuotannosta ja levittämisestä. Lisäksi voi tulla merkintäpalkkio, mikä ilmenee lopullisista ehdoista.
Korko tai muu hyvitys:	Liikkeeseenlaskija maksaa liikkeellä olevalla pääomalle koron tai muun hyvityksen, joka täsmennetään tarkemmin Joukkovelkakirjaohjelman yleisissä ehdoissa (s. 23) sekä lopullisissa ehdoissa. Korko on joko kiinteä korko, viitekorkoon sidottu vaihtuva korko, nollakorko tai muulla tavoin määräytyvä korko tai hyvitys.
Ennenaikainen takaisinmaksu:	Liikkeeseenlaskijalla on yleisten ehtojen mukaan tietyissä tilanteissa oikeus maksaa Laina takaisin ennenaikaisesti. Ennenaikaisesti takaisin maksettavalle pääomalle ei kerry korkoa. Lopullisiin ehtoihin voi myös sisältyä oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun.
Negative pledge:	Ålandsbanken ei anna <i>negative pledge</i> -sitoumusta. Se tarkoittaa sitä, että Ålandsbanken on vapaa asettamaan vakuuden tai panttaamaan varoja muille velkojille.
Jälkimarkkinat:	Lainat on tarkoitus ottaa julkisen kaupankäynnin kohteeksi, jos lopullisissa ehdoissa määrätään, että kyseisen Lainan alla liikkeeseen laskettavat Joukkovelkakirjat listataan pörssiin.
Velkakirjojen kirjaaminen:	Joukkovelkakirjat lasketaan liikkeeseen paperimuotoisina haltijavelkakirjoina tai liitetään Suomen arvo-osuusjärjestelmään, tai Ruotsin tilipohjaiseen järjestelmään tai jollakin muulla lopullisissa ehdoissa määritellyllä tavalla.
Lisäemissio:	Liikkeeseenlaskijalla on oikeus antaa Lainan alla liikkeeseen laskettavista Joukkovelkakirjoista uusia velkakirjaeriä (tranches) edellyttäen, että tällaisilla Joukkovelkakirjoilla on kaikissa suhteissa samat ehdot kuin Lainalla (tai kaikissa suhteissa lukuun ottamatta ensimmäistä koronmaksua tai vaihtoehtoisesti Joukkovelkakirjojen hintaa) siten, että tällaiset lisäemissiossa annetut uudet velkakirjaerät (tranches) yhdistetään jo liikkeellä olevien Joukkovelkakirjojen kanssa muodostaen yhden ainoan sarjan.
Verotus:	Korosta ja hyvityksestä peritään vero kulloinkin voimassa olevien lakien, viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti.
Sovellettava laki:	Joukkovelkakirjaohjelmaan ja kuhunkin yksittäiseen Lainaan sovelletaan Suomen lakia.

Tiivistelmä Warrantti- ja Sertifikaattiohjelmasta

Instrumentti ja kohde-etuus: Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman alla Ålandsbanken laskee liikkeeseen arvopapereita warranttina tai sertifikaattina ohjelman yleisistä ehdoista ilmenevillä ehdoilla (s. 46) ja relevanteilla lopullisilla ehdoilla.

Instrumenttien kohde-etuudet voivat olla erityyppisiä. Kohde-etuutena voi esimerkiksi olla osakkeita ja talletustodistuksia, obligaatioita, korkoja, vaihtokursseja, raaka-aineita, termiinisopimuksia, rahastoja, indeksejä tai niistä muodostettuja koreja. Indeksit voivat olla noteerattuja ja tietyissä tapauksissa

indeksejä, joilla käydään kauppaa, sekä myös indeksejä, jotka Liikkeeseenlaskija määrittelee ja laskee.

Warrantit:

Warrantti on arvopaperi, jonka tuotto on riippuvainen kohde-etuuden kurssikehityksestä.

Warrantit ovat tyypiltään eurooppalaisia warrantteja. Tämä tarkoittaa sitä, että warrantin haltija ei voi vaatia lunastusta juoksuaikana, vaan lunastus tapahtuu ainoastaan warrantin päättymispäivänä, jolloin lunastus tapahtuu automaattisena nettoarvontilityksenä.

Ostowarranttien arvo päättymispäivänä määräytyy sen mukaan, miten paljon kohde-etuuden kurssi ylittää warrantin lunastuskurssin. Sijoittaja, joka ostaa ostowarrantteja spekuloi kohde-etuuden arvon nousulla. Jos kohde-etuuden päätöskurssi on alhaisempi kuin lunastuskurssi, ostowarrantti erääntyy arvottomana ja sijoittaja menettää sijoittamansa rahamäärän.

Myyntiwarranttien arvo päättymispäivänä määräytyy sen mukaan, miten paljon kohde-etuuden kurssi alittaa warrantin lunastuskurssin. Sijoittaja, joka ostaa myyntiwarrantteja spekuloi kohde-etuuden arvon laskulla. Jos kohde-etuuden päätöskurssi on korkeampi kuin lunastuskurssi, myyntiwarrantti erääntyy arvottomana ja sijoittaja menettää sijoittamansa rahamäärän.

Sertifikaatit:

Sertifikaatti on rahoitusinstrumentti, joka seuraa tietyn kohde-etuuden, kuten arvopaperin tai indeksin, kehitystä. Tietyn tuotto profiilin antamiseen sertifikaatille käytetään joitakin määritelmiä, jotka ovat eriteltyinä Warrantti- ja Sertifikaatti-ohjelman yleisissä ehdoissa ja lopullisissa ehdoissa. Sertifikaatti voi olla tyypiltään amerikkalainen tai eurooppalainen. Amerikkalaistyyppisen sertifikaatin osalta haltija tai liikkeeseenlaskija voi vaatia lunastusta juoksuaikana sertifikaatin lopullisten ehtojen mukaisesti. Eurooppalaistyyppisen sertifikaatin osalta haltija ei voi vaatia lunastusta juoksuaikana, vaan lunastus tapahtuu ainoastaan päättymispäivänä. Lunastuspäivänä lunastus tapahtuu automaattisena nettoarvontilityksenä.

**Järjestäjä, liikkeeseenlaskijan
asiamies ja maksuasiamies:**

Ålandsbanken, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

Instrumenttien etuoikeus:

Instrumenteilla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.

Ehdot:

Instrumentteihin sovelletaan Warrantti- ja Sertifikaatti-ohjelman yleisiä ehtoja (s. 46) sekä kutakin yksittäistä Instrumenttia koskevia lopullisia ehtoja. Lopulliset ehdot julkaistaan ohjelmaesitteen liitteenä yksittäisen Instrumentin liikkeeseenlaskun yhteydessä.

Tarjous:

Instrumentteja tullaan tarjoamaan joko yleisölle tai rajoitetulle sijoittajapiirille.

Valuutta:

Euro, Ruotsin kruunu tai muu valuutta, joka ilmoitetaan lopullisissa ehdoissa.

Juoksuaika:

Ilmoitetaan lopullisissa ehdoissa.

Maksut:

Instrumenttien hintaan sisältyy strukturointikustannus, joka määräytyy perustuen Liikkeeseenlaskijan arvioimaan hintaan Instrumenttiin sisältyvistä rahoitusinstrumenteista ja sen on muun muassa katettava kulut riskienhallinnasta, tuotannosta ja levittämisestä. Lisäksi voi tulla merkintäpalkkio, mikä ilmenee lopullisista ehdoista.

Tuotto:	Warrantit ja sertifikaatit ovat arvopapereita, joiden tuotto on riippuvainen kohde-etuuden kurssikehityksestä.
Negative pledge:	Ålandsbanken ei anna <i>negative pledge</i> -sitoumusta. Se tarkoittaa sitä, että Ålandsbanken on vapaa asettamaan vakuuden tai panttaamaan varoja muille velkojille.
Jälkimarkkinat:	Instrumentit on tarkoitus ottaa julkisen kaupankäynnin kohteeksi, jos lopullisissa ehdoissa määrätään, että kyseiset Instrumentit listataan pörssiin.
Instrumenttien kirjaaminen:	Warrantti- ja sertifikaattiohjelman alla liikkeeseen lasketut Instrumentit liitetään Suomen arvo-osuusjärjestelmään, Ruotsin tilipohjaiseen järjestelmään tai johonkin muuhun lopullisissa ehdoissa määriteltyyn järjestelmään.
Verotus:	Warrantteihin tai sertifikaatteihin liittyvästä tuotosta tai voitosta peritään vero kulloinkin voimassa olevien lakien, viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti.
Sovellettava laki:	Tähän Warrantti- ja Sertifikaattiohjelmaan ja kuhunkin yksittäiseen Instrumenttiin sovelletaan Suomen lakia.

Riskitekijät – ohjelmille yhteiset riskit

Alla eritetyt riskitekijät ovat ainoastaan lyhyt selvitys tietyistä olennaisista riskeistä, eikä se ole täydellinen selvitys ohjelmiin liittyvistä riskitekijöistä. Jäljempänä kohdassa ”*Riskitekijät*” ilmoitetaan riskitekijät seikkaperäisemmin. Sijoittajan pitää tarkoin huomioida ne, samoin kuin ohjelmaesitteen muut tiedot.

Ålandsbankenin liiketoimintaan ja maksukykyyn liittyvät riskit

Liikkeeseenlaskijan kannattavuus ja kyky täyttää maksuvelvollisuutensa ovat riippuvaiset organisaation kyvystä tunnistaa, hallita ja hinnoitella riskit. Ålandsbankenin toiminnan riskit voidaan jakaa viiteen pääryhmään: toimintariski, luottoriski, markkinariski, likviditeettiriski ja operatiivinen riski. Kukin näistä riskeistä voisi toteutuessaan merkitä olennaista negatiivista vaikutusta Ålandsbankenin toimintaan, rahoitukselliseen asemaan ja liiketulokseen.

Liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin liittyvät riskit

Liikkeeseenlaskijaan kohdistuva luottoriski (Liikkeeseenlaskijariski)

Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville Joukkovelkakirjoille ja Instrumenteille ei aseteta vakuutta, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita. Liikkeeseenlaskijan mahdollisessa todetussa maksukyvyttömyystilanteessa tämä merkitsee sitä, että saamisille ei anneta etuoikeutta, vaan ne rinnastetaan Liikkeeseenlaskijan muihin vakuudettomiin sitoumuksiin ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain ja/tai Joukkovelkakirjaan tai Instrumenttiin liittyvän tuoton. Liikkeeseenlaskija ei anna *negative pledge* -sitoumusta, joten Liikkeeseenlaskija on vapaa asettamaan vakuuden tai panttaamaan varoja muille velkojille. Liikkeeseenlaskijalla on aikomus muun muassa erillisen liikkeeseenlaskuohjelma alla laskea liikkeeseen vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja, joiden vakuus voi muodostua olennaisesta osasta Liikkeeseenlaskijan lainakannasta.

Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavilla debentureilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, lukuun ottamatta sellaisia sitoumuksia, joilla ehtojensa mukaan on huonompi etuoikeus kuin debentuurilainalla, ja niitä lainoja, jotka lasketaan liikkeeseen samalla etuoikeudella.

Ålandsbankenin Joukkovelkakirjaohjelman tai Warrantti- ja Sertifikaatiohjelman alla liikkeeseen laskettujen arvopapereiden omistukset eivät kuulu talletussuojan piiriin.

Jälkimarkkinat

Mikäli listalleottoa koskevat edellytykset täyttyvät ja lopulliset ehdot sitä vaativat, Joukkovelkakirjojen tai Instrumenttien listalleotosta jätetään hakemus lopullisissa ehdoissa mainittuun pörssiin. Sitä vastoin Ålandsbanken ei voi taata, että juoksuaikana syntyvät jatkuvat ja likvidit jälkimarkkinat, toisin sanoen joissakin tilanteissa voi olla vaikeaa tai mahdotonta ostaa tai myydä Joukkovelkakirjoja tai Instrumentteja jälkimarkkinoilla.

Joukkovelkakirjoihin liittyvät erityiset riski

Joukkovelkakirjojen tuotto perustuu kohde-etuutena olevan rahoitusinstrumentin, valuutan, koron, indeksin tai raaka-aineen kehitykseen. Kohde-etuutena olevia rahoitusinstrumentteja, valuuttoja, korkoja ja raaka-aineita voidaan yhdistellä eri tavoin kullekin yksittäiselle Lainalle. Tuotto voi olla riippuvainen esimerkiksi erityisestä korosta, valuutasta, raaka-aineesta, indeksistä tai indeksikorista tai osakkeesta tai osakekorista, jotka seuraavat markkinakehitystä. Debentuuri perustuu aina valitun koron kehitykseen. Sijoittajan on myös kiinnitettävä huomiota lopullisissa ehdoissa esitettyihin muihin tekijöihin, jotka voivat vaikuttaa Joukkovelkakirjan tuottoon. Tällaisia ovat esimerkiksi osallistumisasteet, emissiokurssit, koronlaskentaperusteet ja korkokatot. Lopulliset ehdot pitää aina huomioida riskiarvioinnissa.

Lainat ovat niin sanottuja pääomaturvattuja lainoja. Se tarkoittaa sitä, että nimellismäärä maksetaan takaisin alkuperäisenä takaisinmaksupäivänä. Mikäli Laina maksetaan ennaikaisesti takaisin, takaisinmaksettava rahamäärä voi ylittää tai alittaa nimellismäärän. Lainoissa ei ole taattua vähimmäistuottoa. Mikäli Laina lasketaan liikkeeseen tai ostetaan ylikurssiin, maksetun ylikurssin takaisinmaksua ei taata. Todellinen vuosituotto voi tietyissä tapauksissa inflaation, merkintäpalkkion ja mahdollisen ylikurssin vuoksi olla negatiivinen.

Liikkeeseenlaskijalla on yleisten ehtojen mukaan tietyissä tilanteissa oikeus maksaa Laina ennaikaisesti takaisin. Ennaikaisesti takaisin maksettavalle pääomalle ei kerry korkoa. Lopullisiin ehtoihin voi myös sisältyä oikeus ennaikaiseen takaisinmaksuun.

Warrantteihin ja sertifikaatteihin liittyvät erityiset riskit

Instrumentin arvoon vaikuttavat juoksuaikana useat tekijät, muun muassa kohde-etuuden kehitys, jäljellä oleva juoksuaika, odotettu tuleva volatilitiiteetti, markkinakorot ja kohde-etuuden mahdolliset osingon- tai tuotonjaot.

Sijoittajan on varmistauduttava siitä, että hänen tietämyksensä kaupankäynnistä warrantteilla tai sertifikaateilla on riittävä, jotta hän voi tehdä liiketoiminnallisia päätöksiä.

Kohde-etuuden pienet muutokset voivat johtaa suuriin muutoksiin Instrumentin arvossa. Ostowarranttien osalta pitää huomioida, että jos päätöskurssi on alhaisempi tai yhtä suuri kuin lunastuskurssi, warrantti eräänny arvottomana ja sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman. Myyntiwarranttien ja osalta pitää huomioida, että jos päätöskurssi on korkeampi tai yhtä suuri kuin lunastuskurssi, warrantti eräänny arvottomana ja sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman.

Sertifikaattien osalta pitää huomioida, että sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain, mikäli tietyt ehdot täyttyvät. Sijoittajan pitää myös huomioida lopullisissa ehdoissa esitetyt muut tekijät, jotka voivat vaikuttaa instrumentin tuottoon. Lopulliset ehdot pitää aina huomioida riskiarvioinnissa.

RISKITEKIJÄT

Sijoittaessaan Liikkeeseenlaskijan Joukkovelkakirja- tai Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin sijoittaja ottaa liikkeeseenlaskijariskin. Liikkeeseenlaskijariskillä tarkoitetaan luottoriskiä, toisin sanoen riskiä siitä, että Liikkeeseenlaskija ei kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan sijoittajaa kohtaan. Sijoittajan pitää tutustua Liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Liikkeeseenlaskijan maksukykyyn vaikuttaa joukko erilaisia riskitekijöitä, jotka voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan toimintaan.

Jäljempänä kappaleessa ”*Liikkeeseenlaskijan ja sen konsernin toimintaan liittyvät riskit*” on selvitys riskitekijöistä Liikkeeseenlaskijan ja sen konsernin toiminnassa. Jäljempänä kappaleesta ”*Ohjelmiin liittyvät yhteiset riskit*” ilmenevät Joukkovelkakirjojen haltijoiden riskit, mikäli Liikkeeseenlaskija olisi maksukyvytön Lainan tai Instrumentin takaisinmaksupäivänä. Joukkovelkakirjojen ja Instrumenttien tuottoon vaikuttavat markkinoihin liittyvät tekijät. Joukkovelkakirjaohjelman erityiset riskitekijät ilmenevät jäljempänä kappaleesta ”*Joukkovelkakirjaohjelmaan liittyvät erityiset riskit*” ja Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman erityiset riskit ilmenevät jäljempänä kappaleesta ”*Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman liittyvät erityiset riskit*”. Sijoittajan pitää kuitenkin aina tutustua myös kunkin yksittäisen Lainan ja Instrumentin lopullisiin ehtoihin.

Liikkeeseenlaskijan ja sen konsernin toimintaan liittyvät riskit

Yleistä

Liikkeeseenlaskijan kannattavuus ja kyky täyttää maksuvelvoitteensa ovat riippuvaiset organisaation kyvystä tunnistaa, hallita ja hinnoitella riskit. Riski määritellään todennäköisyytenä sille, että taloudellinen tulos poikkeaa negatiivisesti odotetusta tuloksesta. Konsernin toimintaan liittyvät riskit jaetaan viiteen pääryhmään: toimintariski, luottoriski, markkinariski, likviditeettiriski ja operatiivinen riski. Kukin näistä riskeistä voisi aiheuttaa olennaisen negatiivisen vaikutuksen Ålandsbankenin toimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketulokseen.

Ålandsbanken tekee arvioinnin ja analysoi säännöllisesti ne riskit, joille pankki on altistuneena harjoittamansa liiketoiminnan johdosta. Riskipositiot pääalueilla (luotto-, markkina-, likviditeetti- ja operatiivinen riski) analysoidaan kuukausittain konsernin johtoryhmälle koko konsernin kattavan riskienvalvonnan puitteissa. Pankki tekee arvioinnin ja vahvistaa myös säännöllisesti varaukset tulevien tappioiden varalle kaikkien kyseisenä ajankohtana saatavilla olevien tietojen perusteella. Varaukset perustuvat kuitenkin olettimiin ja arviointeihin tulevaisuudesta ja siten ei voida antaa taetta siitä, että ne ovat riittävät vallitsevaa ja tulevaa makrotaloudellista ilmapiiriä ajatellen. Etenkin yritysvastuiden luottojen laatuun voi ympäristötekijöiden muuttuessa kohdistua epävarmuus. Nämä tulevaisuutta koskevat epävarmuustekijät voivat olennaisesti vaikuttaa pankin tulokseen negatiivisesti. Sijoittajan pitää tarkoin tehdä arviointi jäljempänä kuvatuista erityisistä riskitekijöistä sekä vallitsevasta taloudellisesta tilanteesta.

Konserniyhtiöiden toimialat ja pääasialliset riskit ovat seuraavat: Ålandsbanken Abp, jonka toimialana ovat pankki- ja sijoituspalvelutoiminta. Yhtiön toimintaan kohdistuu toimintariski, luottoriski, markkinariski, likviditeettiriski ja operatiivinen riski. Alpha Management Company S.A., jonka toimintana on vastata Luxemburgissa rekisteröidyistä rahastoista. Yhtiön toimintaan kohdistuu pääasiassa operatiivinen riski. Ab Compass Card Oy Ltd, jonka toimialana on luotto- ja debitkorttien myöntäminen. Yhtiön toimintaan kohdistuu pääasiassa toimintariski, luottoriski ja operatiivinen riski. Crosskey Banking Solutions Ab Ltd, jonka toimialana on informaatioteknologia. Yhtiön toimintaan kohdistuu pääasiassa toimintariski ja operatiivinen riski. Ålandsbanken Asset Management Ab, jonka toimialana on varainhoito. Yhtiön toimintaan kohdistuu pääasiassa operatiivinen riski. Ålandsbanken Asset Management AB:n (Ruotsi), jonka toimialana on omaisuudenhoito. Yhtiön toimintaan kohdistuu pääasiassa operatiivinen riski. Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy ja Ålandsbanken Fonder AB, joiden toimialana on rahastohallinnointi. Yhtiöiden toimintaan kohdistuu pääasiassa operatiivinen riski.

Toimintariski

Toimintariski on konsernin toimintastrategian valintaan, rakenteeseen ja konsernin toimintaympäristöön ja markkinoihin liittyvä riski. Toimintariski määritellään seuraavasti:

- Strateginen riski

- Valittuun strategiaan sisältyvät riskit; riskialtistus, riskinottohalu sekä riskienhallinnan laatutaso;
  - Riski siitä, että valittu strategia ei ole kannattava; ja
  - Riski siitä, että strategia on joustamattomasti sopeutettavissa.
- Mikrotaloudellinen ympäristöriski
    - toiminnan puutteellinen tai joustamaton sopeuttaminen toimialan rakennemuutoksiin ja kilpailijoiden toimenpiteisiin.
  - Sääntely- ja valvontaympäristöstä aiheutuvat riskit
    - Sääntely- ja valvontaympäristöstä aiheutuvat riskit syntyvät rahoitusmarkkinoiden sääntelyn muutosten ja valvonnan seurauksena. Tällaisia valvontaympäristön muutoksia ovat esimerkiksi uusi vakavaraisuussääntely, EU-lainsäädäntö ja muu kansainvälinen sääntely. EU:n ilmoittamat sääntely- ja valvontaympäristön muutokset, jotka tulevat voimaan vuonna 2019, ovat erittäin laajat ja niillä tulee olemaan merkittävä vaikutus rahoitusalan toimijoihin.

Luottoriski

Luottoriski on riski tappiosta, joka syntyy sen seurauksena, että vastapuoli tai lainanottaja ei kykene täyttämään velvollisuuksiaan Ålandsbankenin kohtaan ja että sitoumuksen vakuudeksi asetettu vakuus ei kata konsernin saatavaa. Pankin lainanottajien ja vastapuolen luottojen laadun negatiiviset muutokset tai vakuuksien arvon alentumiset vaikuttavat takaisinsaantimahdollisuuteen sekä Ålandsbankenin varojen arvoon ja se voi vaikuttaa negatiivisesti Ålandsbankenin rahoitukselliseen tulokseen. Ålandsbankenin luottoriski koskee saamia yksityshenkilöiltä, yrityksiltä, luottolaitoksilta ja julkisyhteisöiltä. Saamiset koostuvat pääasiassa myönnettyistä, tililuotoista ja takauksista. Nykyisessä taloudellisessa ilmapiirissä ennen muuta pankin yritysasiakkaiden vastuut saattavat olla alttiina luottojen laadun negatiivisille muutoksille. Tosiassialiset luottotappiot vaihtelevat läpi suhdannesyklin ja lisää luottotappioita voi sattua aikaisempaa suuremmassa määrin vallitsevien markkinaolosuhteiden johdosta.

Ålandsbanken toteuttaa rutiininomaisia tapahtumia finanssialan vastapuolien kanssa, mukaan lukien meklarit, arvopaperinvälittäjät, liikepankit, investointipankit, rahastot ja muut yritys- ja institutionaaliset asiakkaat. Seurauksena kaupankäynnistään rahoitusinstrumenteilla, mukaan lukien valuutta- ja johdannaissopimukset, Ålandsbankeniin kohdistuu selvitysriski ja maariski. Selvitysriski on riski rahoitussopimuksen muodostaman pääoman menettämisestä vastapuolen maksukyvyttömyyden seurauksena. Maariski syntyy siirrettäessä rahoja muusta maasta kuin siitä maasta, jossa lainanottajalla on asuinpaikkansa, mihin vaikuttaa kyseisten maiden taloudellisten ja poliittisten olosuhteiden muutokset.

Markkinariski

Markkinariski on riski tappioista korkojen sekä valuutta- ja osakekurssien muutosten seurauksena. Osakekurssiriskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy Liikkeeseenlaskijan osakesijoitusten ja muiden osakemarkkinoista riippuvaisten sijoitusten markkina-arvon muutoksesta. Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy pankin varojen, velkojen ja johdannaisten markkina-arvon muutoksena valuuttakurssien muutoksen seurauksena. Konsernin valuuttakurssiriski syntyy käsiteltäessä ulkomaanrahan määräisiä asiakasrahavirtoja. Korkoriskillä tarkoitetaan koronmuutosten vaikutusta sekä korkokatteeseen (tuloriski) että korkoherkkien erien nykyarvoon (nykyarvoriski).

Ålandsbankenin asiakkaiden toimeksiantoihin perustuva kaupankäyntitoiminta (jossa positioita otetaan tiettyjen määriteltujen rajojen puitteissa) ja pankin Treasuryosasto (jossa pankki omistaa investointi- ja likviditeettisalkkuja omaan lukuunsa) ovat Ålandsbankenissa markkinariskin pääasialliset lähteet.

Siinä laajuudessa kuin volatiili markkinatilanne jatkuu tai toistuu Ålandsbankenin varojen käypä arvo voi alentua olennaisesti ja siten pakottaa Ålandsbankenin kirjaamaan arvonalentumistappioita, mistä voi aiheutua olennainen

negatiivinen vaikutus Ålandsbankenin toimintaan, rahoitukselliseen asemaan ja liiketulokseen. Koska Ålandsbankenin kaupankäynti- ja sijoitustoimintatulot ovat suuressa määrin riippuvaiset finanssimarkkinoiden kehityksestä, saattaisivat lisäksi volatiilit markkinaolosuhteet johtaa Ålandsbankenin kaupankäyntitulojen ja sijoitustuottojen merkittävään alenemiseen tai kaupankäyntitappioihin.

Kaikkien pankkien tavoin Ålandsbanken tulot muodostuvat lainojen ja muiden varallisuuserien koroista ja se maksaa puolestaan korkoja tallettajille ja muille velkojille. Ålandsbankenin nettokorkotuottojen muutosten nettovaikutus riippuu varojen ja velkojen, joihin koronmuutokset vaikuttavat, suhteellisista tasoista. Ålandsbanken on altistuneena rakenteelliselle korkoriskille, kun sen varojen, velkojen ja johdannaisten koronmääräytymisjaksojen, volyymien tai viitekorkojen välillä on eroavuus. Eroavuus tietyllä ajanjaksolle saattaisi koronmuutosten sattuessa saada olennaisen negatiivisen vaikutuksen Ålandsbankenin rahoitukselliseen asemaan ja liiketulokseen.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, että konserni ei kykene täyttämään maksuvelvollisuuksiaan eräpäivänä ilman, että kustannukset maksuvarojen saamiseksi lisääntyvät merkittävästi. Lisäksi vaikeus myydä varallisuuserä haluttuna ajankohtana markkinaehtoiseen hintaan jälkimarkkinoilla voi muodostaa likviditeettiriskin. Likviditeettiriski on useaulotteinen ja syntyy pääasiallisesti rahavirtojen maturiteettiepätasapainojen johdosta. Epätasapaino lasketaan tulopuolen saapuvien ja velkapuolen lähtevien rahavirtojen erotuksena. Likviditeettiriski mitataan maturiteettianalyysien ja eräpäiväraporttien avulla. Maturiteettianalyysit osoittavat, miten otto- ja antolainauserien rahavirtojen epätasapainot jakautuvat eräpäivien mukaan.

Maksuvalmiusvaranto on varoja, joita voidaan käyttää pankin maksukyvyyn varmistamiseen lyhyellä aikavälillä. Konserni pyrkii minimoimaan likviditeettiriskin ylläpitämällä maksuvalmiusvarantoa ja hajauttamalla likviditeettiriskin eri instrumenttien ja eri juoksuaikojen kesken. Hallitus vahvistaa maksuvalmiusvarannon suuruuden ja kokoonpanon. Lisäksi hallitus vahvistaa normit ja valtuutukset rakenteelliselle rahoitusriskille. Likviditeettiriskien hallinnan hoitaa treasury. Riskitoiminto valvoo hallituksen vahvistamia likviditeettiriskiä koskevia valtuutuksia.

Likviditeettiriskin hallinta

Konsernin likviditeettiriskin hallinta perustuu hallituksen vahvistamaan linjaukseen, joka sisältää konservatiivisen suhtautumisen likviditeettiriskiin.

Konserni ylläpitää maksuvalmiusvarantoa, joka koostuu likvideistä varoista, kuten saamisista keskuspankilta ja muilta pankeilta, keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamisista tai varallisuuseristä, jotka voidaan muuttaa likvideetiksi. Maksuvalmiusvaranto oli 410 miljoonaa euroa 31.12.2011, mikä vastaa 12 prosenttia taseen vastaavien määrästä.

Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkäaikaisen antolainauksen rahoittamiseen liittyvää riskiä. Rahoitusriskejä syntyy osittain ulkoisen rahoituksen tarpeen ja osittain velkasalkun erääntymisrakenteen kautta. Otto- ja antolainausta koskeva erääntymisrakenteen sekä ulkoinen rahoitus jaetaan eri aikaväleihin (gap-analyysi). Gap-analyysiä täydennetään myös skenaariotesteillä, joissa vaikutusta likviditeettiin stressataan ja analysoidaan olettamuksilla, että esimerkiksi ottolainausvolyymit supistuvat tuntuvasti, myönnettyjä luottolupauksia käytetään lisääntyvässä määrin tai että rahoitusta ei ole mahdollista hankkia rahoitusmarkkinoilta. Lisäksi laaditaan juoksevia likviditeettiennusteita, joissa seurataan varojen ja velkojen päivittäin tulevia erääntymisiä. Tilanteen arviointi, mitä tulee sekä likviditeettiin että rahoitusriskiin, on kuitenkin erittäin suuressa määrin riippuvainen siitä, miten avista-ottolainaus arvioidaan. Se on historiallisesti (Suomen liiketoiminnoissa) ollut erittäin vakaata ja pitkäaikaista rahoitusta, mutta juridisesti se on yliyöntalletuksia.

Maksuvalmiusvaranto

Konsernin likviditeettipuskuri on vuoden aikana ollut keskimäärin 500 miljoonaa euroa eli 15 prosenttia taseen vastaavien määrästä.

Maksuvalmiusvaranto		
miljoonaa euroa	31.12.2011	31.12.2010
Maksuvalmiusvaranto	410,3	549,4
Maksuvalmiusvarantovaade	340,0	347,5
Täyttymisaste	121 %	158 %

Vaade on 10 prosenttia konsernin varoista.

Valmiussuunnitelma likviditeettikriisien varalle

Konsernilla on valmiussuunnitelma, joka sisältää konkreettisen toimintasuunnitelman likviditeettikriisien hallinnalle ja joka käsittää menettelytavat negatiivisen rahavirran kattamiseksi kriisitilanteissa. Likviditeettiriskin hallintaan sisältyy myös stressitestejä, joissa tehdään arviointi mahdollisista vaikutuksista likviditeettiin, jos sattuisi poikkeuksellisia, mutta mahdollisia, tapahtumia. Stressitestit täydentävät normaalia likviditeettihallintaa ja niiden tarkoituksena on vahvistaa valmiussuunnitelman riittävyys kriittisten tapahtumien sattuessa.

Maksuvalmiusvarannon arvoon liittyvät riskit

Hyvän likviditeetin saannin turvaamiseksi Ålandsbanken pyrkii ylläpitämään maksuvalmiusvarantoa, joka koostuu likvideistä varoista ja sijoituksista likvideihin arvopapereihin. Maksuvalmiusvarannon arvoon vaikuttavat pääasiallisesti sijoitus-, korko- ja luottoriskien realisoituminen sekä sijoittajien tuottovaatimusten muutokset. Luottoriskejä syntyy, kun Ålandsbankenin vastapuolet eivät kykene täyttämään velvoitteitaan, joten Ålandsbanken voi kärsiä luottotappioita. Maksuvalmiusvarantoon sisältyy myös kiinteäkorkoisia sijoituksia, jotka ovat alttiina luottoriskille sekä korkotason ja yleisen taloudellisen tilanteen muutoksille. Korkotason yleinen nousu alentaa kiinteäkorkoisten sijoitusten arvoa, joten varojen myynti ennen niiden eräpäivää, jolloin korkotasot ovat korkeat, voi aiheuttaa tappioita. Korkotasojen laskulla on tavallisesti negatiivinen vaikutus mahdollisista tulevista kiinteäkorkoisten sijoitusten uudelleensijoittamisesta saataviin tuottoihin. Maksuvalmiusvarannon arvoon vaikuttavat myös sijoittajien korkeammat tuottovaatimukset (spreadriski), koska ne johtavat maksuvalmiusvarantoon sisältyvien rahoitusvarojen yleiseen hintojen laskuun. Tulevilla säännöillä, jossa on uudet likviditeettimittarit varannon hallintaan, voi olla negatiivinen vaikutus tuottoon, jos on pakko siirtää varoja hyväksyttäviin omaisuuslajeihin omaisuuslajeista, joita ei enää hyväksytä. Maksuvalmiusvarannon arvon muutokset voivat vaikuttaa Ålandsbankenin mahdollisuuteen käyttää sitä likviditeettilähteenä ja maksuvalmiusvarannon käyvän arvon ja varojen reittauksen mahdolliset muutokset voivat rajoittaa mahdollisuuksia käyttää niitä hyväksi keskuspankkirahoitukseen. Tämän lisäksi keskuspankkien rahoittamiselle asettamien vakuusvaatimusten mahdolliset muutokset voivat rajoittaa Ålandsbankenin mahdollisuuksia käyttää maksuvalmiusvarantoa vakuutena sekä aiheuttaa lisävakuusvaatimuksia, mikä vaikeuttaisi Ålandsbankenin keskuspankkirahoituksen saatavuutta. Maksuvalmiusvarannon arvon muutoksilla edellä selostettujen riskien realisoitumisen seurauksena voi olla olennaisen epäsuotuista vaikutus Ålandsbankenin toimintaan, toiminnan tulokseen tai rahoitukselliseen asemaan.

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski määritellään todennäköisyytenä välittömien tai välillisten tappioiden tai maineen vahingoittumisen toteutumiseen puutteellisten tai virheellisten prosessien, henkilöstön, järjestelmien tai konsernin ulkopuolisten tapahtumien johdosta.

Vaikka Ålandsbanken on toteuttanut prosesseja ja järjestelmiä ja ryhtynyt muihin toimenpiteisiin pankin operatiivisten riskien rajoittamiseksi, ei voida antaa takeita siitä, että tällaiset menettelytavat tulevat olemaan tehokkaita valvottaessa niitä riskejä, joille Ålandsbanken altistuu tai että Ålandsbankenin maine ei vahingoitu, mikäli jokin operatiivinen riski toteutuu. Ålandsbanken tarjoaa asiakkailleen sijoitusneuvontaa sekä pankin omia samoin kuin ulkoisten rahastojen rahasto-osuuksia. Mikäli pankin asiakkaat kärsivät vahinkoa tällaisen sijoitusneuvon tai tällaisiin rahastoihin tekemiensä sijoitusten johdosta, Ålandsbankenin asiakkaat voivat hakea Ålandsbankenilta korvausta. Kaikki tällaiset vaatimukset voivat aiheuttaa olennaisen negatiivisen vaikutuksen Ålandsbankenin maineeseen, toimintaan, rahoitukselliseen asemaan ja liiketulokseen.

Basel 2 ja vakavaraisuusvaatimus

Luottoriskit

Ålandsbanken käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää luottoriskien vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa Ahvenanmaan ja Manner-Suomen vähittäissalkkujen osalta. Muut salkut käsitellään toistaiseksi standardimenetelmällä ja niiden osalta siirrytään sisäisten luottoluokitusten menetelmien soveltamiseen myöhempänä ajankohtana. Standardimenetelmässä riskit jaetaan eri vastuuryhmiin vastapuolen, vakuuden tai saamisen perusteella. Vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa huomioitavat vastuuarvot kerrotaan sen jälkeen kullekin vastuuryhmälle vahvistetulla riskipainolla.

Markkinariskit

Kaupankäyntivarastoon liittyvien markkinariskien (positio-, selvitys- ja vastapuoliriski) vakavaraisuusvaatimuksen laskentaan Ålandsbanken Abp soveltaa Finanssivalvonnan standardin 4.3g:n pientä kaupankäyntivarastoa koskevaa poikkeusta. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että Ålandsbanken laskee pilari 1:ssä korkosidonnaisiin sopimuksiin sisältyvien positioriskiensä vakavaraisuusvaatimuksen maturiteettipohjaisella laskentatavalla.

Operatiivinen riski

Ålandsbanken käyttää perusmenetelmää operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa. Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus lasketaan perusmenetelmällä kolmelta viime tilivuodelta vahvistetuissa tilinpäätöksissä olevien tilinpäätöstietojen perusteella. Vakavaraisuusvaatimuksen laskennan perustana oleva vuotuinen tuottoindikaattori saadaan laskemalla ensin vuositasolla yhteen tuloslaskelman erät. Tuottoindikaattori saadaan painottamalla oikaistuja tuloslaskelman eriä kertoimella 15 prosenttia. Vakavaraisuusvaatimus lasketaan tuottoindikaattorien keskiarvona käyttämällä jakajana niiden vuosien lukumäärää, jolloin indikaattori on ollut positiivinen.

Vakavaraisuuden hallinta (ICAAP) ja omien varojen vähimmäismäärä

Basel-vakavaraisuussäännösten mukaan rahoituslaitoksilla tulee olla prosessi pääomatarpeen arviointia varten ja riskienvalvonta valvottavan kaikkien toimintaan liittyvien olennaisten kvantitatiivisten ja kvalitatiivisten kattamiseksi. Basel-säännöstö rakentuu kolmesta pilarista. Pilari 1:ssä lasketaan luottoriskin, markkinariskin ja operatiivisen riskin vähimmäisvakavaraisuusvaatimus. Pilari 2:een sisältyvät vaatimukset valvottavien omasta vakavaraisuuden hallinnasta ICAAP, jolloin vakavaraisuuslaskenta koskee sellaisia riskialueita ja osa-alueita, jotka eivät sisälly pilari 1:een. Pilari 3 koskee valvottavien velvollisuutta julkistaa riittävästi tietoja toiminnan riskeistä ja niiden hallinnasta, jotta lainanottajien, tallettajien, sijoittajien ja osakkeenomistajien edustamat markkinat voivat tehdä perusteltuja ja rationaalisia päätöksiä. Pilari 2:n periaate 1:n mukaan konsernin on arvioitava vakavaraisuus ja vakavaraisuuden hallinta suhteessa olennaisiin riskeihin, joille konserni on altistuneena toiminnassaan ja toimintaympäristön olennaisten muutosten seurauksena. Vakavaraisuus on arvioitava laajemmassa perspektiivissä kuin ainoastaan pilari 1 -säännösten luottoriskien, markkinariskien ja operatiivisten riskien vakavaraisuusvaatimusten täyttämisenä.

Konsernin on kartoitettava pääomatarve suhteutettuna koko riskiprofiiliinsa, ylläpidettävä tarvetta vastaavaa pääoman määrää ja laadittava strategia tämän tason säilyttämiseksi. Konsernin on tehtävä arviointi vakavaraisuudesta pitäen lähtökohtana omaa perusteltua näkemystään olennaisten riskien ja suunnitellun riskinoton vaatimasta pääomasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävydestä suhteutettuna toiminnan luonteeseen, laatuun ja monimuotoisuuteen. Konsernin on ylläpidettävä hyvää riskinkantokykyä ja luotettavaa hallintoa. Riskinkantokyky muodostuu usean tekijän yhteisvaikutuksesta. Näitä tekijöitä ovat pääoman määrä, laatu, kohdentuminen ja saatavuus sekä toiminnan kannattavuus. Pääoma toimii puskurina odottamattomien tappioiden varalta. Jotta puskuri olisi tehokas, sen on oltava riittävän suuri häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi. Riskinkantokykyyn kuuluu myös laadullisia tekijöitä, kuten luotettava hallinto, sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä Finanssivalvonnan vahvistamia periaatteita soveltava vakavaraisuuden hallinta.

Koska säännösten piiriin kuuluvat yhtiöt eroavat toisistaan muun muassa organisaatorakenteensa ja toimintansa luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden suhteen, käytännön ratkaisut vakavaraisuuden riittävyyden arviointiin, vakavaraisuuden hallintaan ja valvontaan saattavat vaihdella. Valvottavien vakavaraisuuden hallintaan käytetyt lähestymistavat, periaatteet ja menetelmät on suhteutettava toiminnan luonteeseen ja laajuuteen sekä riskiprofiilin erityispiirteisiin. Tätä suhteellisuusperiaatetta korostetaan etenkin riskiperusteisen pääomatarpeen arviointiin käytettävissä menetelmissä.

Ohjelmiin liittyvät yhteiset riskit

Yleistä

Arvopaperimarkkinoille sijoittamiseen liittyy aina riskejä. Arvopaperien historiallinen kehitys ei koskaan ole tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa yksin omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seurauksista.

Liikkeeseenlaskijaan kohdistuva luottoriski (Liikkeeseenlaskijariski)

Hankkiessaan Joukkovelkakirjaohjelman tai Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman alla liikkeeseen laskettuja arvopapereita sijoittaja ottaa Ålandsbankenin kohdistuvan luottoriskin. Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Ålandsbanken ei kykenisi täyttämään maksuvelvoitteitaan sijoittajaa kohtaan.

Ålandsbanken on julkinen osakeyhtiö. Osakeyhtiö on pääomayhtymä, joka vastaa sitoumuksistaan omalla varallisuudellaan. Osakkeenomistajat eivät näin ollen ole henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön veloista.

Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaville Lainoille ja Instrumenteille Ålandsbanken ei aseteta vakuutta, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita. Mikäli syntyy tilanne, joka johtaisi siihen, että Ålandsbanken todetaan maksukyvyttömäksi, se tarkoittaa sitä, että saamisille ei anneta etuoikeutta, vaan ne rinnastetaan Ålandsbankenin muihin vakuudettomiin sitoumuksiin. Tämä voi merkitä sitä, että sijoittajalta jää maksu saamatta osittain tai kokonaan.

Ålandsbanken ei anna *negative pledge* -sitoumusta. Se tarkoittaa sitä, että Ålandsbanken on vapaa asettamaan vakuuden tai panttaamaan varoja muille velkojille. Ålandsbanken voi muun muassa erillisen liikkeeseenlaskuohjelman alla laskea liikkeeseen vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja, joiden vakuutena voi olla olennainen osa pankin lainakannasta.

Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavilla debentuureilla on huonompi etuoikeus kuin Ålandsbankenin muilla sitoumuksilla, lukuun ottamatta niitä sitoumuksia, joilla ehtojensa mukaan on huonompi etuoikeus kuin debentuurilainalla ja niitä Lainoja, jotka lasketaan liikkeeseen samalla etuoikeudella. Ålandsbanken vastaa Liikkeeseenlaskijana ensikädessä itse itsensä kohdistuvista saamisista.

Lainat tai Instrumentit eivät kuulu luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) mukaisen talletussuojan piiriin.

Sijoittajan valuuttariski

Mikäli kohde-etuuden kaupankäyntivaluutta on muu kuin euro, kurssimuutokset voivat vaikuttaa Joukkovelkakirjan tai Instrumentin arvoon ja Joukkovelkakirjan tai Instrumentin tuottoon. Näin ei kuitenkaan ole tapauksissa, joissa Joukkovelkakirjat ja Instrumentit ovat lopullisten ehtojen mukaan valuuttasuojatut, toisin sanoen niillä on kiinteä vaihtokurssi.

Jälkimarkkinat

Mikäli listalleottoa koskevat edellytykset täyttyvät ja lopulliset ehdot niin vaativat, Lainan tai Instrumentin listalleotosta tullaan jättämään hakemus lopullisissa ehdoissa mainittuun pörssiin. Ålandsbanken ei sen sijaan voi taata, että juoksuaikana syntyvät jatkuvat ja likvidit jälkimarkkinat. Sen vuoksi Joukkovelkakirjan tai Instrumentin nopea myynti tai hinnan saanti saattaa olla vaikea verrattuna vastaaviin sijoituksiin, joilla on kehittyneet jälkimarkkinat.

Likviditeettiriski

Tiettyinä aikoina saattaa olla vaikeaa tai mahdotonta ostaa tai myydä Joukkovelkakirjoja tai Instrumentteja jälkimarkkinoilla. Näin voi esimerkiksi tapahtua likviditeetin puuttuessa markkinoilta, voimakkaiden kurssiliikkeiden aikana tai silloin kun kaupankäynti jollakin muulla markkinapaikalla suljetaan tai sille asetetaan määräaikaista rajoituksia. Myös tekniset viat, kuten tiedonsiirron katkos, voivat häiritä kaupankäyntiä.

Lainsäädäntö

Liikkeeseenlaskun toteuttamisen jälkeen tapahtuvat lainsäädännön muutokset, tuomioistuinratkaisut tai viranomaispäätökset voivat suoraan tai välillisesti vaikuttaa Joukkovelkakirjojen tai Instrumenttien liikkeeseenlaskuihin tai jälkimarkkinoiden säännöstelyyn ja siten vaikuttaa sijoittajan asemaan.

Määräykset

Käydessään kauppaa arvopapereilla sijoittajan on perehdyttävä kaupankäyntiä koskevien määräysten sisältöön (esimerkiksi kunkin lopullisiin ehtoihin) sekä kiinnitettävä huomioita siihen, että näihin määräyksiin saattaa kohdistua lisäyksiä tai muutoksia. Sijoittajan pitää kiinnittää huomioita etenkin sellaisiin lisäyksiin ja muutoksiin, jotka voivat aktualisoitua kohde-etuutta koskevien markkinoiden olennaisten muutosten yhteydessä.

Joukkovelkakirjaohjelmaan liittyvät erityiset riskit

Kohde-etuudesta riippuva tuotto tai hyvitys

Ålandsbankenin joukkovelkakirjaohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen erilaisia obligaatioita ja debentureja. Obligaatioiden tuotto perustuu kohde-etuutena olevan rahoitusinstrumentin, indeksin, raaka-aineen, valuutan tai koron kehitykseen. Kohde-etuutena olevia rahoitusinstrumentteja, indeksejä, valuuttoja, korkoja ja raaka-aineita voidaan yhdistellä eri tavoin kullekin yksittäiselle Lainalle. Tuotto voi olla riippuvainen esimerkiksi erityisestä korosta, valuutasta, raaka-aineesta, indeksistä tai indeksikorista tai osakkeesta tai osakekorista tai muusta edellä mainittujen yhdistelmästä, joka seuraa markkinakehitystä. Debentuuri perustuu aina valitun koron kehitykseen.

Sijoittajan on myös kiinnitettävä huomiota lopullisten ehtojen muihin tekijöihin, jotka voivat vaikuttaa arvopaperin tuottoon. Tällaisia ovat esimerkiksi osallistumisasteet, koronlaskentaperusteet, emissiokurssit ja korkokatot. Lainakohtaiset riskit ilmenevät lopullisista ehdoista.

Joukkovelkakirjaohjelman alla lasketaan liikkeeseen sellaisia Lainoja, joissa nimellismäärä maksetaan takaisin alkuperäisenä takaisinmaksupäivänä, toisin sanoen pääomaturvattuja Lainoja. Mikäli Laina maksetaan enneaikaisesti takaisin, rahamäärä voi ylittää tai alittaa nimellismäärän. Niissä tapauksissa, joissa Laina lasketaan liikkeeseen tai ostetaan ylikurssiin, mahdollisesti maksetun ylikurssin takaisinmaksua ei taata.

Lainoissa ei ole taattua vähimmäistuottoa. Todellinen vuosituotto voi tietyissä tapauksissa inflaation, merkintäpalkkion ja mahdollisen ylikurssin vuoksi olla negatiivinen. Sijoittajan pitää huomioida, että jos Liikkeeseenlaskija Lainan juoksuaikana todetaan maksukyvyttömäksi, voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain. Lisäksi sijoittaja kantaa riskin siitä, että tuotto, jonka hän olisi voinut saada, jos varat sen sijaan oli sijoitettu vaihtoehtoiseen sijoitukseen, osoittautuu korkeammaksi kuin Lainan tuotto.

Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavilla debentureilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, lukuun ottamatta niitä sitoumuksia, joilla ehtojensa mukaan on huonompi etuoikeus kuin debentuurilainalla ja niitä lainoja, jotka lasketaan liikkeeseen samalla etuoikeudella.

Joukkovelkakirjaohjelmaan sisältyviä erilaisia lainarakenteita koskevia erityisiä riskejä

Sekä Ålandsbanken että muut toimijat laskevat liikkeeseen tyypiltään erilaisia Joukkovelkakirjoja. Eri Joukkovelkakirjat voivat olla sidottuna samaan kohde-etuuteen, mutta ne voivat olla rakennettuja eri tavalla. Siksi vertailtavuus eri Joukkovelkakirjojen välillä on usein rajallinen. Saadakseen kokonaiskuvan sijoituksesta Joukkovelkakirjaan sijoittajan pitää lukea ohjelmaesite ja lopulliset ehdot.

Lopullisissa ehdoissa vahvistettava osallistumisaste ohjaa soveltuviissa tapauksissa kohde-etuuteen kohdistuvaa riskinottoa. Osallistumisaste ilmaisee, miten suuren osan kohde-etuuden noususta sijoittaja saa. Jos osallistumisaste on yli 100 prosenttia, sijoittaja saa enemmän kuin lopullisissa ehdoissa mainitulla tavalla lasketun kohde-etuuden nousun. Vastaavasti sijoittaja saa vähemmän kuin lopullisissa ehdoissa mainitulla tavalla lasketun kohde-etuuden nousun, mikäli osallistumisaste on alle 100 prosenttia. Muun muassa markkinakorkojen kehitys sekä kohde-etuuden odotettu tuleva volatilitteetti voivat olla ratkaisevana sille, mille tasolle osallistumisaste vahvistetaan. Korkeamman osallistumisasteen vuoksi Joukkovelkakirjan markkina-arvo muuttuu enemmän, kun kohde-etuuden arvo muuttuu.

Tietyissä Lainoissa tuotolle on niin kutsuttu katto, toisin sanoen siinä on määritelty enimmäistuotto. Sijoittaja saa alimman enimmäistuoton ja kohde-etuuden arvonkehityksen. Jos kohde-etuuden arvonkehitys ylittää etukäteen määritellyn enimmäistuoton, sijoittaja saa enimmäistuottoa vastaavan rahamäärän.

Tietyissä Lainoissa tuotto lasketaan siten, että kohde-etuuden arvo mitataan useiden ajanjaksojen aikana. Se tarkoittaa sitä, että kohde-etuudelle voi olla useita lähtöarvoja ja useita päättymisarvoja. Tietyissä tapauksissa esiintyy rakenteita, joissa jokaisen ajanjakson osalta on katto päättymisarvon positiiviselle arvonkehitykselle samanaikaisesti, kun negatiivisen arvonkehityksen osalta ei ole vastaavaa lattiaa. Tilanne voi olla myös käänteinen, joten velkakirjalla on alusta lukien vahvistettu tuotto, johon vaikuttaa ainoastaan kohde-etuuden negatiivinen arvonmuutos. Jos kohde-etuuden arvo nousee, se ei vaikuta vahvistettuun tuottoon, mutta jos kohde-etuuden arvo laskee, vahvistettu tuotto alenee.

Tietyissä Lainoissa on yksi tai useampi niin sanottu rajataso (barrier-taso). Se tarkoittaa sitä, että Joukkovelkakirjan arvoon ja/tai tuottoon vaikuttaa se, kun kohde-etuus saavuttaa barrier-tason. Jos barrier-taso saavutetaan, tuotto voi esimerkiksi nousta tai laskea, tai tuoton voi saada tai se voi jäädä saamatta. Sen vuoksi on tärkeää, että sijoittaja ymmärtää, miten barrier-taso vaikuttaa Joukkovelkakirjan arvoon ja tuottoon.

Tietyissä Lainoissa kohde-etuus on erilaisia valuuttarakenteita. Sijoittajan pitää kiinnittää huomiota siihen, että kohde-etuutena olevan valuutan olennaisissa muutoksissa, esimerkiksi silloin kun valuttaa lakkaa olemasta, Liikkeeseenlaskija voi tietyissä tapauksissa maksaa Lainan ennaikaisesti takaisin.

Tietyissä Lainoissa kohde-etuuden päättymisarvo lasketaan keskiarvona tietyn mittausjakson arvoista. Keskiarvolaskenta antaa turvan juoksuajan loppupuolella tapahtuvan kurssilaskun varalta. Samalla se tarkoittaa sitä, että mittausjakson aikaisella arvonnousulla ei ole täysimääräistä vaikutusta.

Lainojen ennaikainen takaisinmaksu

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus yleisissä ehdoissa ja lopullisissa ehdoissa mainituilla tavoilla ja ehdoilla maksaa Laina ennaikaisesti takaisin. Sijoittajalla voi myös olla oikeus omalta osaltaan vaatia velkakirjan ennaikaista takaisinmaksua, mikäli lopullisissa ehdoissa niin mainitaan. Vaihtuvaan viitekorkoon sidotun Lainan ennaikainen takaisinmaksu voidaan tehdä ainoastaan koronmaksupäivinä. Takaisinmaksettavalle pääomalle ei kerry korkoa Liikkeeseenlaskijan ilmoittaman ennaikaisen takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta. Mikäli velkakirjoilla käydään kauppaa liikkeeseenlaskun jälkeen, hinta voi olla korkeampi tai alhaisempi kuin alkuperäinen emissiokurssi.

Lainan ennaikaisen takaisinmaksun yhteydessä Liikkeeseenlaskija vahvistaa hyvän markkinatavan mukaisesti Takaisinmaksumäärän, joka voi olla yli tai alle velkakirjan nimellismäärän. Mahdollisuus ennaikaiseen takaisinmaksuun voi merkitä velkakirjan markkina-arvon rajoitusta. Sijoittajan on oltava tietoinen siitä, että Laina voidaan tietyissä tapauksissa maksaa takaisin ennaikaisesti. Mikäli tällainen ennaikainen takaisinmaksu tapahtuu Liikkeeseenlaskijan vaatimuksesta, sijoittajan saattaa olla vaikea ostaa toinen, tuottomahdollisuuksiltaan samanarvoinen rahoitusinstrumentti. Myös lainsäädännön muutokset, tuomioistuinratkaisut tai viranomaispäätökset voivat johtaa siihen, että Liikkeeseenlaskijalla on oikeus ennaikaiseen takaisinmaksuun.

Debentuurien ennaikaiseen takaisinmaksuun vaaditaan Finanssivalvonnan lupa.

Lainan tarkistus sekä muut toimenpiteet

Liikkeeseenlaskijalla on yleisissä ehdoissa ja lopullisissa ehdoissa mainitulla tavalla ja ehdoilla oikeus tarkistaa Lainan tuottoa ja ryhtyä muihin uudelleenlaskentatoimenpiteisiin tietyissä tilanteissa. Tämä käsittää tietyissä tilanteissa oikeuden Lainan ennaikaiseen laskentaan, mikä tarkoittaa sitä, että Lainan tuotto voi olennaisesti muuttua jäljellä olevalle juoksuajalle. Mahdollisuus tarkistaa Lainaa ja ryhtyä muihin toimenpiteisiin voivat merkitä velkakirjan markkina-arvon alenemista.

Warrantti- ja sertifikaattiohjelmaan liittyvät erityiset riskit

Sijoittajan on varmistauduttava siitä, että hänen tietämyksensä kaupankäynnistä warranteilla tai sertifikaateilla on riittävä, jotta hän voi tehdä liiketoiminnallisia päätöksiä. Sijoittajan on myös ymmärrettävä warranttiin tai sertifikaattiin tehtyyn sijoitukseen liittyvät riskit.

Kohde-etuudesta riippuva tuotto

Instrumentin tuotto ja arvo riippuvat Instrumentin kohde-etuuden tai kohde-etuuksien kehityksestä ja arvosta. Kohde-etuuksina voi olla rahoitusinstrumentteja, korkoja, indeksejä tai raaka-aineita ja niitä voidaan yhdistellä eri tavoin. Koska kohde-etuuden arvo voi muuttua jatkuvasti, niin myös Instrumenttien arvo voi muuttua jatkuvasti. Tällainen kohde-etuuden arvomuutos voi merkitä, että Instrumenttien arvoksi tulee nolla ja Instrumentit voivat erääntyä arvottomana päättymispäivänä tai ennen päättymispäivää.

Markkinoiden volatiliteettiin liittyvä riski

Kohde-etuuden volatiliteetti vaikuttaa erilaisessa laajuudessa Instrumenttien arvoon. Volatiliteetti on yksi vaikeimmin arvioitavista tekijöistä, jotka vaikuttavat Instrumenttien hintaan. Lisääntyneestä volatiliteetistä voi olla

seurauksena sekä se, että Instrumenttien arvo nousee tai se, että niiden arvo laskee tai että Instrumenttien arvoksi tulee nolla.

Implisiittinen volatilitiiteetti on tärkeässä asemassa tiettyjen Instrumenttien hinnoittelussa. Implisiittisessä volatilitiiteetissä huomioidaan kohde-etuuden odotettu tuleva volatilitiiteetti. Hinnoitellessaan Instrumentteja Liikkeeseenlaskija perustaa hinnoittelunsa arvioihin kohde-etuuden arvon tulevasta heilahteluista. Hinnoittelu perustuu muun muassa kohde-etuutta koskevien noteerattujen termiini- ja optiosopimusten markkinahintoihin. Eri markkinatoimijoilla ja liikkeeseenlaskijoilla voi olla erilainen usko tulevaisuudesta, mikä voi heijastua hinnassa.

Markkinariski

Warrantin tai sertifikaatin hintaan vaikuttavat juoksuaikana useat tekijät, muun muassa kohde-etuuden kehitys ja hinta (kurssi), jäljellä oleva juoksuaika, lunastushinta, odotettu tuleva volatilitiiteetti, markkinakorot ja kohde-etuuden mahdolliset tuotonjaot. Näin ollen moni tekijä yksin tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa määrää Instrumentin arvon kulloisenakin ajankohtana.

Kohde-etuuden pienet muutokset voivat johtaa warrantin tai sertifikaatin arvon suuriin muutoksiin. Tämä johtuu siitä, että warrantteilla ja sertifikaateilla voi olla vipuvaikutus verrattuna kohde-etuuteen tehtyyn sijoitukseen, toisin sanoen kohde-etuuden kurssimuutoksesta aiheutuu prosentuaalisesti katsottuna suurempi muutos warrantin tai sertifikaatin arvoon. Tämä merkitsee, että riski on suurempi sijoitettaessa warranttiin tai sertifikaattiin kuin kohde-etuuteen.

Sijoittajan tulee olla tietoinen siitä, että warrantilla tai sertifikaatilla käydään juoksuaikana kauppaa itsenäisenä arvopaperina ja niiden arvoa ohjaa tarjonnan ja kysynnän välinen suhde.

Instrumentin ennakoinen päättymisen ja listalta poistaminen

Liikkeeseenlaskijalla on yleisten ehtojen mukaan tietyissä tilanteissa päättää Instrumentin poistamisesta listalta ja/tai Instrumentin erääntymisestä, esimerkiksi silloin kun kohde-etuus poistetaan listalta. Kun Instrumentti poistetaan listalta tai erääntyy, Liikkeeseenlaskija vahvistaa Instrumentin markkina-arvon, jolloin huomioidaan olosuhteet kaupankäynnin päättymisen yhteydessä.

Warrantit

Ostowarranttien osalta pitää huomioida, että jos päätöskurssi on alhaisempi tai yhtä suuri kuin lunastuskurssi, warrantti erääntyy arvottomana ja sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman. Myyntiwarrantin osalta pitää huomioida, että jos päätöskurssi on korkeampi tai yhtä suuri kuin lunastuskurssi warrantti erääntyy arvottomana ja sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman.

Sertifikaatti

Sertifikaatin osalta pitää huomioida, että tiettyjen ehtojen täyttyessä sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain. Lisätietoja on kunkin sertifikaatin lopullisissa ehdoissa.

VASTUULLISET HENKILÖT JA VAKUUTUS

Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt

Ålandsbankenin hallitus on 27.4.2012 päättänyt jatkaa määrältään miljardin [1.000.000.000] euron Joukkovelkakirjaohjelman pitämistä voimassa sekä julkaista tämän ohjelmaesitteen. Liikkeeseenlaskija ja sen hallitus ovat vastuussa tästä ohjelmaesitteestä. Liikkeeseenlaskija esitellään jäljempänä kohdassa ”Tiivistelmäkuvaus toiminnasta ja organisaatorakenteesta”. Hallitus esitellään jäljempänä kappaleen ”Hallitus” kohdassa ”Hallinto-, johto- ja valvontaelimet”.

Vakuutus

Liikkeeseenlaskija ja sen hallitus vakuuttavat varmistaneensa riittävän huolellisesti, että heidän parhaan ymmärryksensä mukaan ohjelmaesitteen tiedot vastaavat tosiseikkoja eikä tiedoista ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Päätökset ja valtuutukset ohjelmaesitteen puitteissa

Hallitus on päättänyt, että Liikkeeseenlaskijan CFO:lla on oikeus tehdä liikkeeseenlaskupäätöksiä ja muita niihin liittyviä päätöksiä yksittäisistä Lainoista ja Instrumenteista hallituksen hyväksymän ohjelmaesitteen puitteissa. CFO:lla on oikeus delegoida päätöksenteko edelleen.

ESITTEEN JULKISTAMINEN JA TÄYDENTÄMINEN

Esitteen julkistaminen

Ohjelmaesite sekä esitteeseen sisällytetyt asiakirjat, Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavia yksittäisiä Lainoja ja Warrantti- ja sertifikaattiohjelman alla liikkeeseen laskettavia yksittäisiä Instrumentteja koskevat aktuaallit lopulliset ehdot ja muut asiakirjat julkistetaan Internetissä, www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma. Lisäksi ne ovat maksutta saatavissa Ålandsbanken Abp:n kaikista konttoreista kunkin konttorin aukioloaikana.

Esitteen täydentäminen

Ohjelmaesitettä päivitetään ja täydennetään tarvittaessa mahdollisilla olennaisilla muutoksilla esitetiedoissa kunkin yksittäisen liikkeeseenlaskun tai listalleoton yhteydessä. Lainan tai Instrumentin merkintäaikana tai soveltuviissa tapauksissa ennen listalleottoa syntyvät olennaiset muutokset esitetiedoissa oikaistaan täydentämällä esitettä ilman aiheutonta viivytystä. Finanssivalvonnan on hyväksyttävä täydennys. Liikkeeseenlaskija ilmoittaa ohjelmaesitteen täydennyksestä sijoittajille edellä olevan kohdan ”*Esitteen julkistaminen*” mukaisesti. Mikäli täydennys julkistetaan Joukkovelkakirjan tai Instrumentin merkintäaikana, Joukkovelkakirjoja tai Instrumentteja merkinneellä sijoittajalla on mahdollisuus peruuttaa merkintänsä kahden (2) pankkipäivän kuluessa tai Finanssivalvonnan erityisestä syystä määräämään pidemmän ajan, kuitenkin enintään neljän (4) pankkipäivän, kuluessa täydennetyt esitteen julkistamisesta. Koskien Lainoja tai Instrumentteja, jotka on tarkoitus noteerata julkisesti, sijoittajalla on esitteen täydentämisen yhteydessä vastaava mahdollisuus peruuttaa merkintänsä ennen kuin Joukkovelkakirja tai Instrumentti on laskettu liikkeeseen tai toimitettu sijoittajalle.

Ohjeistus menettelytavasta merkinnän peruuttamiselle annetaan täydennyksen julkistamisen yhteydessä.

JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMAN KUVAUS

Yleistä

Joukkovelkakirjaohjelman puitteissa Ålandsbanken Abp (**”Liikkeeseenlaskija”**) voi voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti laskea liikkeeseen euromääräisiä (**”EUR”**), Ruotsin kruunun määräisiä (**”SEK”**) tai muun valuutan määräisiä yksittäisiä joukkovelkakirjalainoja (**”Laina”**). Lainat otetaan antamalla juoksevia velkakirjoja (**”Joukkovelkakirja”**). Lainojen ehdot muodostuvat yleisistä ehdoista ja lopullisista ehdoista. Yleiset ehdot ovat voimassa, mikäli lopullisista ehdoista ei muuta johdu. Ohjelmaesitteessä oleva lopullisten ehtojen malli on osa esitteen perusosaa.

Lainojen myyntiä tullaan tarjoamaan joko yleisölle tai rajoitetulle sijoittajapiirille.

Lainat voidaan laskea liikkeeseen:

- (i) joukkovelkakirjalainoina, joilla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla; tai
- (ii) velkakirjalain (622/1947) 5 luvun 34 §:ssä tarkoitamina debentureina, joilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla.

Velkakirjat voidaan laskea liikkeeseen

- (i) maksulipullisina haltijavelkakirjoina, jolloin velkakirjat päivätään ja numeroidaan juoksevasti (paperimuotoiset velkakirjat);
- (ii) haltijavelkakirjoina, joista annetaan merkintätodistus, tai muulla lopullisissa ehdoissa määritellyllä tavalla;
- (iii) Euroclear Finland Oy:n (**”EFI”**) arvo-osuusjärjestelmään liitettynä arvo-osuuksina (arvo-osuusjärjestelmään liitetyt Joukkovelkakirjat); tai
- (iv) Euroclear Sweden AB:n (**”ESw”**) täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjattuina rahoitusinstrumentteina (täsmäytysrekisteriin kirjatut Joukkovelkakirjat)

Velkakirjojen ollessa paperimuotoiset velkakirjojen muoto määritellään lopullisissa ehdoissa. Keskeiset ehdot painetaan velkakirjoihin. Arvo-osuusjärjestelmään liitettujen Joukkovelkakirjojen keskeiset ehdot kirjataan arvo-osuusjärjestelmään liikkeeseenlaskutilille ja täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjattavien Joukkovelkakirjojen keskeiset ehdot kirjataan täsmäytysrekisteriin.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden muuttaa vastaisuudessa Joukkovelkakirjaohjelman ehtoja kaikilta osin. Muutokset ilmenevät kulloinkin voimassa olevasta ohjelmaesitteestä. Muutettuja ehtoja sovelletaan muutoksen jälkeen liikkeeseen laskettaviin Lainoihin. Liikkeeseen laskettujen Lainojen ehtoja voidaan muuttaa yleisten ehtojen ja tietyissä tapauksissa lopullisten ehtojen mukaisesti.

Joukkovelkakirjaohjelman enimmäismäärä

Ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettujen liikkeellä olevien Lainojen yhteenlaskettu nimellismäärä saa olla enintään miljardi (1.000.000.000) euroa tai sitä vastaava rahamäärä muussa valuutassa. Liikkeeseenlaskija voi päättää rahamäärän korottamisesta tai alentamisesta.

Kunkin Lainan pääoma vahvistetaan lainakohtaisesti. Liikkeeseenlaskija päättää kunkin Lainan pääoman korottamisesta tai alentamisesta ja toimenpiteistä mahdollisessa yli- tai alimerkintätilanteessa. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus keskeyttää merkintä tai pidentää merkintäaikaa.

Järjestäjä, liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksuasiamies

Liikkeeseenlaskija toimii Joukkovelkakirjaohjelman puitteissa liikkeeseen laskettavien Lainojen järjestäjänä, liikkeeseenlaskijan asiamiehenä ja maksuasiamiehenä, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

Maksuasiamies

- (i) hoitaa lainaosuuksien merkintään ja lunastukseen liittyvän maksuliikenteen;
- (ii) laatii merkintätodistukset ja painattaa velkakirjat (paperimuotoiset velkakirjat);
- (iii) suorittaa EFi:n tai ESw:n sääntöjen ja päätösten mukaan Liikkeeseenlaskijalle kuuluvat tehtävät (arvo-osuusjärjestelmään liitetyt Joukkovelkakirjat/täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjatut Joukkovelkakirjat); ja
- (iv) suorittaa lopullisissa ehdoissa määrätyt tehtävät (Lainat, joita ei lasketa liikkeeseen paperimuotoisina velkakirjoina tai arvo-osuusjärjestelmään liitettävänä Joukkovelkakirjoina/täsmäytysrekisteriin kirjattavina Joukkovelkakirjoina).

Merkintäaika ja -paikka sekä toimenpiteet yli- ja alimerkintätilanteissa

Lainat tarjotaan merkittäviksi kunkin Lainan lopullisissa ehdoissa määriteltynä merkintäaikana ja lopullisissa ehdoissa määritellyissä merkintäpaikoissa. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lyhentää tai pidentää merkintäaikaa. Merkintäaika on kuitenkin aina vähintään yksi (1) pankkipäivä.

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus rajoittaa merkintöjä ja ryhtyä toimenpiteisiin yli- ja alimerkintätilanteissa lopullisissa ehdoissa tarkemmin määritellyllä tavalla. Liikkeeseenlaskijalla on myös oikeus keskeyttää merkintöjen vastaanottaminen merkintäaikana, jos on olemassa ilmeinen tarve täydentää esitettä.

Emissiokurssi

Joukkovelkakirjalainaa merkittäessä emissiokurssi voi olla kiinteä tai vaihtuva. Emissiokurssi voi olla 100 prosenttia nimellismäärästä, tai Joukkovelkakirja voidaan laskea liikkeeseen yli- tai alikurssiin. Hinta vahvistetaan ennen kutakin yksittäistä liikkeeseenlaskua ja se ilmenee lopullisista ehdoista. Joukkovelkakirjan hintaan sisältyy strukturointikustannus, joka määräytyy perustuen Liikkeeseenlaskijan arvioimaan hintaan velkakirjan sisältyvistä rahoitusinstrumenteista ja sen on muun muassa katettava kulut riskienhallinnasta, tuotannosta ja levittämisestä. Lisäksi voi tulla merkintäpalkkio, mikä ilmenee lopullisista ehdoista.

Ålandsbanken ei ole vastuussa tai muutoin velvollinen maksamaan veroa, kuluja, maksua tai vastaavaa, joka voi syntyä Joukkovelkakirjan haltijalle sen johdosta, että Joukkovelkakirjan haltija omistaa, siirtää tai käyttää Joukkovelkakirjaa. Joukkovelkakirjan haltija vastaa menoista, jotka voivat syntyä omistuksen yhteydessä.

Allokaatio ja ehto liikkeeseenlaskun toteuttamiselle

Liikkeeseenlaskija määrää liikkeeseenlaskuissa allokaation ja se tapahtuu siinä aikajärjestyksessä, jossa merkinnät on kirjattu. Jos merkinnät on kirjattu samana ajankohtana, voidaan soveltaa arvontamenettelyä. Tieto allokaatiosta annetaan tavallisesti merkintävahvistuksessa, joka lähetetään mahdollisimman pian liikkeeseenlaskupäivän jälkeen. Joukkovelkakirjat toimitetaan mahdollisimman pian tämän jälkeen. Mahdollinen kaupankäynti Joukkovelkakirjoilla voidaan aloittaa vasta, kun Joukkovelkakirjat on toimitettu.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden peruuttaa liikkeeseenlaskuja, jos merkitty määrä kokonaisuudessaan, tai merkitty määrä koskien yksittäistä tuottovaihtoehtoa, alittaa tietyn volyymin tai jos ehtoja muutetaan siten, että esimerkiksi viitteellistä osallistumisastetta, korkoa tai muuta ei voida vahvistaa yli (tai ali) tietyn tason. Mikäli liikkeeseenlasku peruutetaan merkintäsumman veloittamisen jälkeen, Liikkeeseenlaskija palauttaa veloitettun rahamäärän merkitsijän merkinnän yhteydessä ilmoittamalle tilille. Edelleen Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden peruuttaa liikkeeseenlaskuja, jos tapahtuu sellainen seikka, joka Liikkeeseenlaskijan käsityksen mukaan voi vaarantaa liikkeeseenlaskun toteuttamisen. Voi myös tulla kyseeseen allokaatio Ålandsbankenin palveluksessa

olevalle, kuitenkin ilman että hänellä on etuoikeutta palvelusuhteensa perusteella. Allokatio tapahtuu tällaisissa tapauksissa soveltuvien määräysten ja sääntöjen mukaisesti.

Jälkimarkkinat

Mikäli Laina on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, Joukkovelkakirjan osto ja myynti voi tapahtua markkinapaikalla, jossa Joukkovelkakirjat ovat listattuina juoksuaikana. Hinta vaihtelee koko ajan markkinaolosuhteista riippuen. Ålandsbanken voi normaaleissa markkinaolosuhteissa asettaa takaisinostokurssit ja mikäli mahdollista myös myyntikurssit. Lainat, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, on lähinnä tarkoitettu pidettäväksi koko juoksuajan, vaikkakin Ålandsbanken normaaleissa markkinaolosuhteissa voi tarjota jälkimarkkinat.

On huomioitava, että Joukkovelkakirjan ostokurssin ja myyntikurssin välinen ero ("spread") voi vaihdella. On myös huomioitava, että tiettyinä ajanjaksoina Liikkeeseenlaskijan voi olla vaikea tai mahdoton asettaa Joukkovelkakirjalle ostokursseja ja myyntikursseja, minkä johdosta voi olla vaikeaa tai mahdotonta ostaa tai myydä Joukkovelkakirjoja. Näin voi tapahtua esimerkiksi voimakkaiden markkinaliikkeiden, likviditeettimuutosten, Liikkeeseenlaskijan positoiden suojaamisen, markkinahäiriöiden, tietoliikenneyhteykskatkojen tai muiden teknisten katkojen yhteydessä, mistä voi aiheutua, että on vaikea käydä kauppaa kohtuullisiin kurssiin tai että kyseinen markkinapaikka tai kyseiset markkinapaikat suljetaan tai että kaupankäynnille asetetaan rajoituksia tietyksi ajaksi.

Lainarakenteet

Yleistä

Pääomaturvatut Lainat

Joukkovelkakirjat, jotka Ålandsbanken laskee liikkeeseen Joukkovelkakirjaohjelman alla, ovat niin kutsuttuja pääomaturvattuja lainoja. Pääomaturvatulla lainalla tarkoitetaan lainaa, jossa sijoittajalla on oikeus saada takaisin vähintään nimellismäärä lainan erääntyessä, kuitenkin edellyttäen, että Liikkeeseenlaskija kykenee sinä ajankohtana täyttämään taloudelliset velvoitteensa.

Pääomaturvattu laina koostuu kahdesta osasta: obligaatio-osasta, jonka ansiosta sijoittaja saa takaisin vähintään nimellismäärän lainan erääntyessä, ja tuotto-osasta. Tuotto-osa voi olla joko kiinteä (esimerkiksi jaksoittain maksettava korko) tai vaihtuva/muuttuva, joka merkitsee sitä, että tuotto määräytyy yhden tai useamman kohde-etuuden kehityksen perusteella. Vaihtuvatuottoisten pääomaturvattujen lainojen tavallisimmassa tyypissä vaihtuva tuotto muodostuu lisäerästä, joka maksetaan takaisinmaksupäivänä, mikäli kohde-etuuden arvo on noussut.

Riski on suurempi ylikurssiin ostettavissa pääomaturvatuissa Lainoissa, koska pääomaturva koskee ainoastaan nimellismäärää.

Myös pääomaturvattuihin Lainoihin kohdistuu liikkeeseenlaskijariski.

Osallistumisaste, tuottokatto ja raja-tasot (barrier-tasot)

Osallistumisaste määrää, missä määrin kohde-etuus vaikuttaa Lainaan. Osallistumisaste ilmaisee, miten suuren osuuden sijoittaja saa lopullisissa ehdoissa mainitulla tavalla lasketusta kohde-etuuden noususta. Jos osallistumisaste on yli 100 prosenttia, sijoittaja saa enemmän kuin lopullisissa ehdoissa mainitulla tavalla lasketun kohde-etuuden nousun. Vastaavasti sijoittaja saa vähemmän kuin lopullisissa ehdoissa mainitulla tavalla lasketun kohde-etuuden nousun, mikäli osallistumisaste on alle 100 prosenttia. Muun muassa markkinakorkojen kehitys sekä kohde-etuuden odotettu tuleva volatilitteetti voivat olla ratkaisevana sille, mille tasolle osallistumisaste vahvistetaan. Korkeamman osallistumisasteen vuoksi velkakirjan markkina-arvo muuttuu enemmän kuin kohde-etuuden arvo muuttuu.

Lainat, joissa osallistumisaste on yli 100 prosenttia, lasketaan useimmiten liikkeeseen ylikurssiin.

Tietyissä Lainoissa tuotolle on niin kutsuttu katto. Katon johdosta osallistumisaste muodostuu korkeammaksi kuin se muutoin olisi. Katon ylittävät kurssinousut eivät vaikuta tuoton suuruuteen.

Tietyissä Lainoissa on yksi tai useampi niin sanottu rajataso (barrier-taso). Se tarkoittaa sitä, että Joukkovelkakirjan arvoon ja/tai tuottoon on vaikutusta sillä, kun kohde-etuus saavuttaa barrier-tason. Jos barrier-taso saavutetaan, tuotto voi esimerkiksi nousta tai laskea, tai tuoton voi saada tai se voi jäädä saamatta. Sen vuoksi on tärkeää, että sijoittaja ymmärtää, miten barrier-taso vaikuttaa Joukkovelkakirjan arvoon ja tuottoon.

Erityyppisiä lainarakenteita

Alla kuvataan eri muunnelmia Lainoista (obligaatioista ja debentureista), joita Ålandsbankenilla on aikomus laskea liikkeeseen Joukkovelkakirjaohjelman alla.

Korko-obligaatio

Lainat voidaan laskea liikkeeseen vaihtuva- tai kiinteäkorkoisina ja korottomina. Tähän ryhmään sisältyvät esimerkiksi nollakorkolainat. Se tarkoittaa sitä, että obligaatiot tarjotaan merkittäväksi kurssiin, joka on alhaisempi kuin nimellismäärä ja jolloin nimellismäärä maksetaan takaisinmaksupäivänä. Tähän ryhmään sisältyvät myös ns. intervalliobligaatiot (intervallobligation), joissa korko on riippuvainen esimerkiksi siitä, että viitekorko/korkoindexi/muu indeksi on tiettyjen ennalta määrättyjen intervallien sisällä. Myös korko-obligaatiot, joissa tuotto on riippuvainen yhden tai useamman viitekoron/korkoindexin/muun indeksin kehityksestä sisältyvät tähän ryhmään. Vaihtuvakorkoisissa Joukkovelkakirjoissa korkokanta vaihtelee, koska korko tarkistetaan kunkin korkojakson edellä. Ålandsbanken laskee korkokannan lopullisissa ehdoissa mainittuna koronmääräytymispäivänä. Korkokanta muodostuu korkoperustasta lisätynä kunkin jakson marginaalilla. Sovellettava korkoperusta ja marginaali ilmenevät kunkin lainan lopullisista ehdoista. Liikkeeseen voidaan laskea myös Joukkovelkakirjoja, joissa sijoittaja saa vahvistetun koron tiettyinä aikoina ja sen jälkeen korkoliikkeistä riippuvaisen koron.

Osakeindeksiobligaatio jne.

Osakeindeksiobligaation tuotto on riippuvainen yhden tai useamman markkinan, pääasiallisesti osakemarkkinoiden, kehityksestä, ja osallistumisasteen suuruudesta. Kutakin markkinaa edustaa tavallisesti osakeindeksi, osake, osakekori, rahasto tai pörssissä vaihdettava rahasto-osuus. Osakeindeksiobligaatioiden tavallisimmassa tyypissä takaisinmaksupäivänä maksetaan lisäerä, jos kohde-etuutena olevien osakemarkkinoiden arvo on noussut.

Markkinaobligaatio

Markkinaobligaation tuotto on osittain riippuvainen yhden tai useamman, eri omaisuuslajeja, esimerkiksi osakkeita, osakeindeksejä, rahastoja, valuuttoja, korkoja ja raaka-aineita, sisältävän korin kehityksestä, ja osittain osallistumisasteen suuruudesta. Markkinaobligaation tavallisimmassa tyypissä tuotto lasketaan sen korin kehityksestä, jonka arvo on noussut eniten juoksuajan loppuun mennessä. Markkinaobligaatiot voidaan myös rakentaa siten, että tuotto lasketaan perustuen yksittäisen korin tai kaikkien korien kokonaiskehitykseen. Toinen vaihtoehto on, että kohde-etuuksien painot jaetaan uudelleen obligaation juoksuajana kunkin kohde-etuuden kehityksen perusteella. Tuotto lasketaan tällöin perustuen korin kehitykseen uudelleen jaetut painot huomioiden.

Hedgerahasto-obligaatio

Hedgerahasto-obligaation tuotto on riippuvainen yhden tai useamman kohde-etuutena olevan hedgerahaston/hedgerahastoindexin kehityksestä ja osallistumisasteen suuruudesta. Hedgerahasto-obligaation tavallisimmassa tyypissä takaisinmaksupäivänä maksetaan lisäerä, jos kohde-etuutena olevan hedgerahaston/hedgerahastoindexin arvo on noussut.

Raaka-aineobligaatio

Raaka-aineobligaation tuotto on riippuvainen yhden tai useamman kohde-etuutena olevan raaka-ainemarkkinan kehityksestä ja osallistumisasteen suuruudesta. Kutakin markkinaa edustaa tavallisesti raaka-aineindeksi, raaka-aine tai raaka-ainekori. Raaka-aineobligaation tavallisimmassa tyypissä takaisinmaksupäivänä maksetaan lisäerä, jos raaka-aineobligaation tarkoittaman markkinan arvo on noussut.

Strategiaobligatio

Strategiaobligation tuotto on riippuvainen yhden tai useamman kohde-etuutena olevan strategian/strategiaindeksin kehityksestä ja osallistumisasteen suuruudesta. Kohde-etuutena oleva strategia voi esimerkiksi olla tietyllä markkinalla (esimerkiksi valuuttamarkkinoille) sijoittaminen riippuen siitä, mitä tapahtuu toisella markkinalla (esimerkiksi korkomarkkinoilla), perustuen oletukseen, että nämä kaksi markkinaa reagoivat toisiinsa tietyllä tavalla. Kohde-etuusstrategia voi olla myös tietyn markkinan trendien hyödyntäminen siten, että sijoitukset tehdään eri varallisuusluokkiin markkinoilla (esimerkiksi raaka-ainemarkkinoihin) tiettyjen määriteltyjen signaalien perusteella. Strategiaobligatioiden tavallisimmassa tyypissä takaisinmaksupäivänä maksetaan lisäerä, jos strategia on ollut suotuisa.

Valuuttaobligatio

Valuuttaobligation tuotto on riippuvainen yhden tai useamman kohde-etuutena olevan valuuttamarkkinan kehityksestä ja osallistumisasteen suuruudesta. Kutakin markkinaa edustaa valuuttaindeksi, valuutta tai valuuttakori. Tuotto voi myös olla riippuvainen siitä, että yksi tai useampi valuutta pysyy tiettyjen ennalta määrättyjen intervallien sisällä ennalta määrättyyn viitevaluuttaan nähden.

Luottoindeksiobligatio

Luottoindeksiobligation tuotto on riippuvainen yhden tai useamman luottoindeksin tai luottoposition kehityksestä sekä osallistumisasteen suuruudesta. Luottopositiota voi edustaa yksi tai useampi obligatio, viiteyhtiö tai obligatioista tai viiteyhtiöistä koostuva indeksi.

Luottokoriobligatio

Luottokoriobligation tuotto on riippuvainen yhtiökorin (viitekorin) luottotapahtumien lukumäärästä, näiden yhtiöiden mahdollisesta jälkiarvosta sekä osallistumisasteen suuruudesta. Luottotapahtuma on konkurssi, rahoitusvelan maksuviivästys tai rahoitusvelan uudelleenjärjestely. Mahdollinen luottotapahtuma alentaa vuotuista korkoa tai vastaavasti lisäerää. Luottokoriobligation rakenne voi myös olla sellainen, että siinä on kiinteä vähimmäistuotto.

Debentuurilaina

Debenttuuri perustuu aina valitun koron kehitykseen. Debenttuureilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, lukuun ottamatta sellaisia sitoumuksia, joilla ehtojensa mukaan on huonompi etuoikeus kuin debenttuurilainalla, ja niitä Lainoja, jotka lasketaan liikkeeseen samalla etuoikeudella. Debenttuurit voivat myös olla eräpäivättömiä, ts. jatkuvia lainoja. Suomalaisen debenttuurien vastine on Ruotsissa ”förlagsbevis”.

JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMAN YLEISET EHDOT

Seuraavat yleiset ehdot koskevat joukkovelkakirjalainoja ("**Laina**"), jotka Ålandsbanken laskee liikkeeseen tämän Joukkovelkakirjaohjelman alla. Lainat voivat olla euromääräisiä ("**EUR**"), Ruotsin kruunun määräisiä ("**SEK**") tai muun valuutan määräisiä. Lainat otetaan antamalla juoksevia velkakirjoja ("**Joukkovelkakirja**"). Kulloinkin liikkeellä oleva Joukkovelkakirjojen yhteenlaskettu Kehyssumma ei saa ylittää miljardia (1.000.000.000) euroa. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden korottaa Kehyssummaa.

Kullekin Lainalle laaditaan erityiset lopulliset ehdot sisältäen täydentävät tuotekohtaiset ehdot, jotka yhdessä näiden yleisten ehtojen kanssa muodostavat Lainan täydelliset ehdot.

Nämä yleiset ehdot tarkoittavat useita erilaisia kohde-etuuksia. Jäljempänä kohdassa 5 "*Markkinahäiriö*" ja kohdassa 9 "*Sopimusehtojen tarkistaminen*" ovat sovellettavissa lopullisissa ehdoissa mainittua kohde-etuutta tarkoittavat määräykset.

1. Määritelmät

Edellä olevien määritelmien lisäksi seuraavilla nimityksillä on näissä ehdossa alla mainittu merkitys, mikäli lopullisissa ehdossa ei toisin mainita.

"Kauppapäivä" päivä, jona sopimus sijoituksesta Joukkovelkakirjaan on tehty;

"Pankkipäivä" päivä (joka ei ole lauantai, sunnuntai tai muu yleinen pyhäpäivä tai, velkakirjan maksua koskien, rinnastettavissa yleiseen pyhäpäivään), jona pankit ovat yleisesti avoinna yleisölle siinä maassa, jossa ryhdytään toimenpiteeseen maksu mukaan lukien, poikkeuksena ainoastaan Internetin kautta tarjottavien palvelujen aukio;

"Rajataso (Barrier-taso)" lopullisissa ehdossa ilmoitettava kurssi;

"CET" Keski-Euroopan aika;

"Osallistumisaste" lopullisissa ehdossa ilmoitettava muuntokerroin, joka ilmaisee miten suuri osuus kohde-etuudesta lasketaan hyväksi esimerkiksi lisäerää laskettaessa;

"Liikkeeseenlaskupäivä" lopullisten ehtojen mukaan – se päivä josta Lainan korko tai muu hyvitys (soveltuviin tapauksiin) alkaa juosta;

"EURIBOR" korkokanta, joka (1) julkaistaan kyseisenä päivänä klo 11.00 CET-aikaa Euroopan keskuspankin (EKP) kotisivulla ja REUTERSin sivulla "Euribor=" (tai muun kyseisen järjestelmän korvaavan järjestelmän kautta tai muulla kyseisen sivun korvaavalla sivulla) tai – jos sellaista noteerausta ei ole – (2) edellä mainittuna ajankohtana EKP:n/Suomen Pankin tiedon mukaan kyseiselle ajanjaksolle;

"Päätöskurssin Määrittäminen" lopullisten ehtojen mukaan – viimeinen Arvostuspäivä, jonka mukaan Päätöskurssi lasketaan;

"Lähtökurssin Määrittäminen" lopullisten ehtojen mukaan - viimeinen Arvostuspäivä, jonka mukaan Lähtökurssi lasketaan;

"Velkoja" se, jonka Arvopaperitilille lainaosuudet on merkitty, paperimuotoisten velkakirjojen haltija tai se, joka muissa tapauksissa on oikeutettu ottamaan vastaan Lainaani liittyvän maksun;

"Intervalli" lopullisissa ehdossa ilmoitettava intervalli;

"Tilinhoitajayhteisö" pankki tai muu, jolle on myönnetty oikeus olla arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) mukainen tilinhoitajayhteisö tai vastaava Ruotsissa tai muussa maassa, jossa Velkoja on avannut Arvopaperitilin, jolla Joukkovelkakirja voidaan säilyttää;

"Kuponki" lopullisissa ehdossa ilmoitettava kuponki;

"Laina" kukin laina sarjaa 100:sta 1000:een – käsittäen yhden tai usean Lainan – jonka Ålandsbanken ottaa tämän Joukkovelkakirjaohjelman alla;

"Juoksuaika" (soveltuviin tapauksiin) lopullisissa ehdossa ilmoitettava Lainan juoksuaika;

"Marginaali" Korkoperustaan lisättävä marginaali, joka ilmoitetaan lopullisissa ehdossa;

"Joukkovelkakirja" lopullisten ehtojen mukaan – obligaatio tai debenttuuri. Joukkovelkakirja tarkoittaa mitä tahansa arvo-osuusmuotoista joukkovelkakirjaa, rahoitusinstrumenttia tai paperimuotoista velkakirjaa, jonka Ålandsbanken laskee liikkeeseen tämän Joukkovelkakirjaohjelman alla;

"Mittausajankohta" lopullisissa ehdossa ilmoitettava arvontuenta-ajankohta;

"Muuntokurssi" lopullisten ehtojen mukaan – [valuutan] vaihtokurssi jaettuna Vaihtokurssin Viitelähteen mukaisella [valuutan] vaihtokurssilla lopullisissa ehdossa ilmoitettavana päivänä/päivinä. Tarkoittaa valuuttaparien vaihtokurssia (esimerkiksi "USDEUR") lukumääränä ilmaistuna (esimerkiksi EUR) per (esimerkiksi USD);

"Suunniteltu Kaupankäyntipäivä" kohdassa 7 "*Suunniteltu Kaupankäyntipäivä ja Häiritetty Kaupankäyntipäivä*" tai lopullisissa ehdossa ilmoitettava päivä;

"Kehyssumma" EUR YKSI MILJARDI (1.000.000.000) tai sen vasta-arvo muussa valuutassa muodostaen Lainan korkeimman yhteenlasketun nimellispääoman, joka saa olla liikkeellä, jolloin muun valuutan määräinen Laina muunnetaan euroiksi siihen kurssiin, joka kunkin Lainan Kauppapäivänä julkistetaan Reutersin relevantilla sivulla (tai mainitun järjestelmän korvaavan muun järjestelmän kautta tai mainitun sivun korvaavalla muulla sivulla) tai – mikäli sellaista kurssia ei julkaista – Ålandsbankenin Kauppapäivänä noteeraamaan euron avistakurssiin kyseessä olevaa valuuttaa vastaan;

"Viitelähde" kohdan 6 "*Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde*" mukainen viitelähde tai lopullisissa ehdossa ilmoitettava viitelähde;

"Vaihtokurssin Viitelähde" kohdan 6 "*Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde*" mukainen vaihtokurssin viitelähde tai lopullisissa ehdossa ilmoitettava vaihtokurssin viitelähde;

"Liittyvä Viitelähde" kohdan 6 "*Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde*" mukainen kohde-etuuden viitelähde tai lopullisissa ehdossa ilmoitettava kohde-etuuden viitelähde;

"Viitekorko"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava korko;	Ruotsi: Euroclear Sweden AB, osoite:
"Korkoperusta"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava viite-korko. Mikäli muuta ei ole ilmoitettu, Korkoperusta on seuraava valuutoittain: Valuutta: Korkoperusta: EUR EURIBOR SEK STIBOR	Klarabergsviadukten 63, 101 23 Stockholm
"Koronmaksupäivä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä, jona korko maksetaan;	"Arvostuspäivä" lopullisten ehtojen mukaan – päivä/päivät, joita käytetään Lähtökurssin tai Päätöskurssin laskentaan ja/tai kohde-etuden arvon arvontapäivä;
"Koronmääräytymispäivä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä, jona Korkojakson Korkoperusta määrätään;	"Arvostusajankohta" lopullisten ehtojen mukaan - ajankohta päivästä, jolloin hinta, indeksiarvo tai vastaava luetaan;
"Korkojakso"	kukin ajanjakso, jolle lasketaan korkoa. Ensimmäinen korkojakso alkaa Liikkeeseenlaskupäivänä ja päättyy ensimmäisenä Koronmaksupäivänä. Kukin seuraava Korkojakso alkaa edellisestä Koronmaksupäivästä ja päättyy seuraavana Koronmaksupäivänä, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin määrätä. Korko lasketaan kullekin Korkojaksolle mukaan lukien Korkojakson ensimmäinen päivä ja poislukien Korkojakson viimeinen päivä, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin määrätä;	"Takaisinmaksumäärä" lopullisten ehtojen mukaan – rahamäärä, jolla Laina maksetaan takaisin;
"Korkokanta"	lopullisten ehtojen mukainen korkokanta, jonka mukaan lainalle maksetaan korkoa;	"Takaisinmaksupäivä" lopullisten ehtojen mukaan – päivä, jona Lainaa koskeva Takaisinmaksumäärä maksetaan takaisin.
"Päätöskurssi"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava kurssi;	
"Lähtökurssi"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava kurssi;	
"STIBOR"	korkokanta, joka klo 11.00 CET-aikaa kyseisenä päivänä julkaistaan Ruotsin Keskuspankin kotisivulla ja Reutersin sivulla "STIBOR" (tai mainitun järjestelmän korvaavan muun järjestelmän kautta tai mainitun sivun korvaavalla muulla sivulla);	
"Suojausinstrumentti"	Liikkeeseenlaskijan solmima johdannais-sopimus tai muu sopimus, joka on tarkoi-tettu suojaamaan/rahoittamaan Lisäerän tai muun hyvityksen maksamista koskevan Liikkeeseenlaskijan maksu-velvollisuuden täyttäminen Velkojia kohtaan;	
"Häiritty Kaupankäyntipäivä"	Liikkeeseenlaskijan solmima johdannais-sopimus tai muu sopimus, joka on tarkoi-tettu suojaamaan/rahoittamaan Lisäerän tai muun hyvityksen maksamista koskevan Liikkeeseenlaskijan maksu-velvollisuuden täyttäminen Velkojia kohtaan;	
"Katto"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä;	
"Target"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava taso;	
"Lisäerä"	Eurojärjestelmän maksujärjestelmä;	
"Arvopaperitili"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettavalla tavalla laskettava rahamäärä;	
"Arvopaperikeskus"	arvopaperikeskuksessa oleva arvopaperi-tili, jolle kunkin Velkojan Joukkovelka-kirjojen omistus on rekisteröity;	
"Arvopaperikeskus"	arvopaperikeskus, johon Laina on liitetty. Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, Lainojen liikkeeseenlaskun osalta on kyseisissä maissa voimassa seuraavaa: Suomi: Euroclear Finland Oy, osoite: Urho Kekkosen katu 5C, 00100 Helsinki	

Lisää määritelmiä on (soveltuviissa tapauksissa) lopullisissa ehdoissa.

2. Joukkovelkakirjojen toimittaminen/kirjaus

Paperimuotoiset velkakirjat toimitetaan merkintätodistusta vastaan Velkojille tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt, merkintäpaikassa tai muulla merkinnän yhteydessä ilmoitetulla tavalla.

Arvo-osuusjärjestelmään liitetyt Joukkovelkakirjat ja täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjatut Joukkovelkakirjat kirjataan Velkojan lukuun merkinnän yhteydessä ilmoitetulle Arvopaperitilille. Toimeksiannon, panttauksen, testamentin ehtojen tai lahjakirjan perusteella tai muulla tavoin oikeuden Joukkovelkakirjaan hankkineen on kirjautettava tämä oikeus.

Velkakirjat, joita ei lasketa liikkeeseen paperimuotoisina velkakirjoina, arvo-osuusmuotoisina Joukkovelkakirjoina tai täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjattavina Joukkovelkakirjoina, toimitetaan/kirjataan lopullisissa ehdoissa ilmoitettavalla tavalla.

3. Luovutettavuus

Joukkovelkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

4. Tuotto

4.1. Tuottorakenne

Lopullisissa ehdoissa ilmoitetaan relevantti, yleensä jonkin alla olevista vaihtoehtoista mukainen, tuottorakenne. Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, Liikkeeseenlaskija suorittaa kaikki korkolaskennat, tuottolaskennat ja alla mainituissa tuottorakenteissa olevat muut laskennat.

Lainojen, joille kertyy korkoa, korko lasketaan nimellismäärälle.

a) Kiinteä korko

Lainalle kertyy korkoa Korkokannan mukaan Liikkeeseenlaskupäivästä Takaisinmaksupäivään.

Kiinteä korko on muuttumaton koko juoksuajan tai lopullisissa ehtoissa ilmoitettavina ajanjaksoina. Kiinteä korko maksetaan vuosittain jälkikäteen Koronmaksupäivänä, mikäli lopullisissa ehtoissa ei toisin mainita.

b) Korontarkistus

Lainalle kertyy korkoa Liikkeeseenlaskupäivästä Takaisinmaksupäivään. Korkokanta tarkistetaan jaksottain ja annetaan tiedoksi lopullisissa ehtoissa ilmoitetun mukaisesti. Korko maksetaan jälkikäteen kunakin Koronmaksupäivänä.

c) Vaihtuva korko

Lainalle kertyy korkoa Liikkeeseenlaskupäivästä Takaisinmaksupäivään. Liikkeeseenlaskija laskee Korkokannan kullekin Korkojaksolle kulloisenakin Koronmääräytymispäivänä ja korkokanta muodostuu Korkoperustasta lisättynä Marginaalilla samalle ajanjaksolle.

Mikäli Korkokantaa ei voida laskea, koska vallitsee Häiritty Kaupankäyntipäivä, Lainalle kertyy edelleen korkoa meneillään olevalle Korkojaksolle voimassa olevan Korkokannan mukaan. Liikkeeseenlaskijan on heti esteen lakattua laskettava uusi Korkokanta, joka on voimassa laskentaa seuraavasta toisesta Pankkipäivästä lukien tällöin meneillään olevan Korkojakson päättymiseen asti.

Korko maksetaan jälkikäteen kunakin Koronmaksupäivänä.

d) Nollakorko

Laina voidaan laskea liikkeeseen nollakorkoisena lainana, toisin sanoen velkakirjan pääomalle ei kerry juoksuajalta lainkaan korkoa. Velkakirjan tuotto määräytyy velkakirjan lunastushinnan ja merkintähinnan erotuksena. Velkakirjan lunastushinta on se rahamäärä, jonka Liikkeeseenlaskijamaksaa Velkojalle Lainan eräpäivänä velkakirjan pääomana.

e) Muu peruste koron tai hyvityksen määräytymiselle

Lainan pääomalle maksettava korko tai hyvitys perustuu yhden tai useamman kohde-etuuden arvonkehitykseen tai yhtä tai useampaa kohde-etuutta koskevaan muuhun tapahtumaan, joka täsmennetään tarkemmin lopullisissa ehtoissa.

4.2. Koronlaskentaperusteet

Lopullisissa ehtoissa määritellään koron laskennan perusteena (soveltuviissa tapauksissa) käytettävä koronlaskentaperuste, joka voi olla:

- (i) ”Todelliset/365”, jolloin Korkojakson todelliset päivät jaetaan 365:llä;
- (ii) ”Todelliset/360”, jolloin Korkojakson todelliset päivät jaetaan 360:llä;

- (iii) ”Todelliset/Todelliset”, jolloin Korkojakson todelliset päivät jaetaan 365:llä (366:lla). ”Todelliset/Todelliset (ISDA)”-menetelmässä jakaja vaihtelee sen mukaan, osuuko osa Korkojaksosta karkausvuodelle. Korkojakso jaetaan kahteen osaan siten, että se osa Korkojaksosta, joka osuu karkausvuoden puolelle, jaetaan 366:lla ja se osa Korkojaksosta, joka ei osu karkausvuoden puolelle, jaetaan 365:llä. Kunkin Korkojakson osan nimittäjässä käytetään päivien todellista lukumäärää ja osat lasketaan yhteen. ”Todelliset/Todelliset (ICMA)” -menetelmässä jakaja on Korkojakson todelliset päivät kerrottuna vuoden aikana olevien kuponkijaksojen määrällä (poikkeuksen muodostavat epäsäännölliset kuponkijaksot). Mikäli lainakohtaisissa ehtoissa ei ole toisin mainittu, käytetään ”Todelliset/Todelliset (ISDA)” -menetelmää;

- (iv) ”360/360”, sovelletaan Ruotsissa liikkeeseen laskettaviin lainoihin; tai

- (v) Lainakohtaisissa ehtoissa mainittu muu koronlaskentaperuste.

5. Markkinahäiriö

Mikäli lopullisissa ehtoissa ei toisin mainita, kunkin Kohde-etuuden osalta on voimassa seuraavaa:

a) Osake/talletustodistus, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan osakkeen (tai talletustodistuksen) kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Viitelähteessä viimeisten kuudenkymmenen (60) minuutin aikana ennen sulkemisajankohtaa. Markkinahäiriöllä tarkoitetaan myös kohde-etuutena olevaa osaketta tai talletustodistusta koskevan optio- tai termiiniosimuksen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Liittyvässä Viitelähteessä ja muulla auktorisoidulla markkinapaikalla viimeisten kuudenkymmenen (60) minuutin aikana ennen sulkemisajankohtaa. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen tai Liittyvän Viitelähteen varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

b) Obligaatio, valuutta, vaihtokurssi tai korko

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan kohde-etuutena olevan obligaation, valuutan, vaihtokurssin tai koron kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Viitelähteessä sekä Viitelähteen sulkemista. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

c) Osakeindeksi

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että soveltuva Viitelähteessä, Liittyvässä Viitelähteessä tai pörssissä/pörsseissä, jossa Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan indeksiin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, on viimeisten

kuudenkymmenen (60) minuutin aikana ennen virallisesti asetettua sulkemisajankohtaa sattunut kaupankäynnin keskeyttäminen tai rajoittaminen (sen johdosta että kurssiliikkeet ylittävät sallitut tasot tai muussa syystä):

- (i) osakkeilla tai talletustodistuksilla, jotka sisältyvät kohde-etuutena olevaan osakeindeksiin ja jotka muodostavat 20 prosenttia tai enemmän osakeindeksin arvosta;
- (ii) osakeindeksiin liittyvillä optiosopimuksilla; tai
- (iii) osakeindeksiin liittyvillä termiinisopimuksilla.

Sen määrittämiseksi, onko Markkinahäiriö sattunut edellä olevan kohdan (i) mukaisesti, on sellaisen osakkeen tai talletustodistuksen relevantin prosenttiosuuden suhteessa osakeindeksiin perustuttava vertailuun, jossa verrataan (x) sitä osaa osakeindeksin arvosta, joka liittyy tällaiseen osakkeeseen tai talletustodistukseen ja (y) koko osakeindeksin arvoa, välittömästi ennen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen, Liittyvän Viitelähteen tai pörssin/pörssien, jossa Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan indeksiin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

d) Korkoindeksi/valuuttaindeksi/rahastoindeksi/hedgerahastoindeksi/strategiaindeksi/muu indeksi

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että Viitelähteessä, Liittyvässä Viitelähteessä tai pörssissä/pörsseissä, jossa Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan indeksiin sisältyviä varoja kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, on Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan sattunut kaupankäynnin keskeyttäminen tai olennainen rajoittaminen indeksiin sisältyvällä arvopaperilla tai muulla varalla tai relevanttien arvopapereiden tai varojen johdannaissopimuksilla. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

e) Raaka-aine/raaka-aineindeksi

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että relevantissa Viitelähteessä, Liittyvässä Viitelähteessä tai muulla markkinapaikalla on Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan tapahtunut jokin seuraavista tilanteista:

- (i) Viitelähde, Liittyvä Viitelähde tai markkinapaikka jättää markkina-arvon julkaisematta kyseiselle raaka-aineelle/raaka-aineindeksille tai johdannaissopimukselle, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit tai jos tällainen markkina-arvo ei muusta syystä ole Liikkeeseenlaskijan saatavissa;
- (ii) kaupankäynti kyseisellä raaka-aineella/raaka-aineindeksillä tai johdannaissopimuksella jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, on keskeytetty tai, Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan, olennaisesti rajoitettu;

- (iii) kaikki kaupankäynti kyseisellä raaka-aineella/raaka-aineindeksillä tai johdannaissopimuksella, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, tai niiden hinnoittelu lakkaa pysyvästi;
- (iv) kyseisen raaka-aineen/raaka-aineindeksin tai johdannaissopimuksen, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, hinnan laskentamenetelmää Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan muutetaan olennaisesti; tai
- (v) kyseisen raaka-aineen/raaka-aineindeksin tai johdannaissopimuksen, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, koostumusta tai sisältöä muutetaan Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan olennaisella tavalla.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

f) Termiinisopimus

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan termiinisopimuksen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Viitelähteessä sekä Viitelähteen sulkemista. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

g) Rahasto/pörssissä vaihdettava rahasto-osuus

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että rahastolle ei Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan:

- (i) julkaista osuuden arvoa; tai
- (ii) toteuteta rahasto-osuuksien myyntiä tai lunastusta.

Mikäli rahaston osuuksia vaihdetaan pörssissä, sovelletaan sääntöjä koskien osaketta koskevaa Markkinahäiriötä. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

h) Hedgerahasto

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että hedgerahasto ei julkaise osuuden arvoa tai että hedgerahaston arvoa ei Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan voida vahvistaa. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

6. Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin ilmoiteta, osakkeen ja talletustodistuksen, termiinisopimuksen, koron, hedgerahaston, strategian, pörssissä vaihdettavan rahasto-osuuden, rahaston, osakeindeksin, korkoindeksin, raaka-aineindeksin, valuuttaindeksin, strategiaindeksin, muun indeksin tai muun Kohde-etuuden Viitelähteellä tarkoitetaan sitä tai niitä pörssisiä, markkinapaikkoja tai muita viitelähteitä, joissa tällaista kohde-etuutta tai indeksiä Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan.

Vaihtokurssin Viitelähteellä tarkoitetaan EKP:n (Euroopan keskuspankin) valuuttafiksausta tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettua muuta viitelähdettä, joka on Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan soveltuvin käytettäväksi Viitelähteenä. Mikäli Viitelähdettä ei ole ilmoitettu lopullisissa ehdoissa, niin tällöin on voimassa EKP:n valuuttafiksaus edellä mainitun mukaisesti.

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, osakkeen ja talletustodistuksen, koron, hedgerahaston, strategian, pörssissä vaihdettavan rahasto-osuuden, rahaston, osakeindeksin, korkoindeksin, raaka-aineindeksin, valuuttaindeksin, strategiaindeksin, muun indeksin tai muun Kohde-etuuden Liittyvällä Viitelähteellä tarkoitetaan sitä tai niitä pörssiä, markkinapaikkoja tai muita viitelähteitä, joissa tällaista kohde-etuutta tai indeksiä tai indeksiin sisältyviä varoja koskevia optio- tai termiinisopimuksia tai muita rahoitusinstrumentteja Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan.

7. Suunniteltu Kaupankäyntipäivä ja Häiritty Kaupankäyntipäivä

Suunnitellulla Kaupankäyntipäivällä tarkoitetaan, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, kunkin Kohde-etuuden osalta seuraavaa:

- (i) osake ja talletustodistus: päivä jona Viitelähteen on tarkoitus olla avoinna kaupankäyntiin normaalin aikataulun mukaisesti;
- (ii) osakeindeksi: päivä jona Viitelähteen, Liittyvän Viitelähteen tai pörssin/pörssien, jossa indeksin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, on tarkoitus olla avoinna kaupankäyntiin normaalin aikataulun mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona indeksin laskevan ja julkaisevan yhteisön on tarkoitus julkaista indeksin sulkemisarvo ja Liittyvän Viitelähteen on tarkoitus olla avoinna normaalin aikataulun mukaisesti;
- (iii) korkoindexi, valuuttaindeksi, rahastoindexi, hedgerahastoindexi, strategiaindeksi, raaka-aineindexi, muu indexi: päivä jona pörssin/pörssien, markkinapaikkojen tai muiden viitelähteiden, joissa indeksiin sisältyviä varoja Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan, on tarkoitus olla avoinna normaalin aikataulun mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona indeksin laskevan ja julkaisevan yhteisön on tarkoitus julkaista indexi;
- (iv) valuutta ja korko: päivä (joka ei ole lauantai, sunnuntai tai muu yleinen pyhäpäivä tai, Joukkovelkakirjan maksua koskien, rinnastettavissa yleiseen pyhäpäivään), jona pankit kyseisessä finanssikeskuksessa ovat yleisesti avoinna;
- (v) raaka-aine, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus, rahasto, termiinisopimus ja muu vara: päivä jona relevantin Viitelähteen on tarkoitus olla avoinna normaalin aikataulun mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona kohde-etuuden laskevan ja

julkaisevan yhteisön on tarkoitus julkaista tällaisen kohde-etuuden arvo;

Häirityllä Kaupankäyntipäivällä tarkoitetaan, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, kunkin Kohde-etuuden osalta seuraavaa:

- (i) osake ja talletustodistus: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona Viitelähte ei ole avoinna kaupankäyntiin tai sattuu Markkinahäiriö;
- (ii) osakeindexi: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona relevantti Viitelähte, Liittyvä Viitelähte tai pörssi/pörssit, jossa indeksiin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, ei ole avoinna kaupankäyntiin tai sattuu Markkinahäiriö tai, soveltuviissa tapauksissa Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona indeksin laskeva ja julkaiseva yhteisö ei julkaise indeksin sulkemisarvoa tai Liittyvä Viitelähte ei ole avoinna kaupankäyntiin tai sattuu Markkinahäiriö;
- (iii) korkoindexi, valuuttaindeksi, rahastoindexi, hedgerahastoindexi, strategiaindeksi, raaka-aineindexi, muu indexi: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona se pörssi/ne pörssit, markkinapaikat tai muut viitelähteet, joissa indeksiin sisältyviä varoja Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan, ei ole avoinna tai sattuu Markkinahäiriö tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona indeksin laskeva ja julkaiseva yhteisö ei julkaise indexiä tai sattuu Markkinahäiriö;
- (iv) raaka-aine, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus, rahasto, hedgerahasto, termiinisopimus, korko, obligaatio ja muu vara: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona Viitelähte ei ole avoinna tai sattuu Markkinahäiriö tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona Kohde-etuuden laskeva ja julkaiseva yhteisö ei julkaise tällaisen kohde-etuuden arvoa tai sattuu Markkinahäiriö.

8. Tarkistukset Häirityn Kaupankäyntipäivän johdosta

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, seuraava on voimassa:

Mikäli osakkeen tai talletustodistuksen, termiinisopimuksen, koron, valuutan, hedgerahaston, pörssissä vaihdettavan rahasto-osuuden, rahaston, hedgerahastoindexin, rahastoindexin, osakeindexin, korkoindexin, raaka-aineen, raaka-aineindexin, valuuttaindeksin, strategiaindeksin tai muun indeksin, muun kohde-etuuden arvoa ei voida vahvistaa jonakin Arvostuspäivänä tai muuna päivänä, jona sen arvo on vahvistettava sen johdosta, että tällainen päivä on Häiritty Kaupankäyntipäivä tai päivä ei ole Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, kyseisen kohde-etuuden arvo on sen sijaan vahvistettava kohde-etuuden arvoksi lähinnä seuraavana Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä, joka ei ole Häiritty Kaupankäyntipäivä tai muu Arvostuspäivä. Mikäli tällaista arvoa ei olisi voitu vahvistaa viimeistään kahdeksantena (8) Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä alkuperäisen Arvostuspäivän jälkeen tai sellaisena muuna päivänä, jona arvo on

vahvistettava, Liikkeeseenlaskijan on kahdeksantena (8) Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä, tai koskien kohde-etuutena olevaa korkoa viidentenä (5) Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä, tai koskien kohde-etuutena olevaa raaka-ainetta, kyseistä raaka-ainetta koskevien johdannais-sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisena päivänä, vahvistaa kyseisen kohde-etuuden arvo arvoksi, joka Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan mahdollisimman suuressa määrin vastaa sitä arvoa, joka olisi vahvistettu, jos tämä päivä ei olisi ollut Häiritty Kaupankäyntipäivä.

Siinä tapauksessa, että arvostuspäivä edellä mainitun mukaisesti sattuu Päätöskurssin Määrittämissäpäivän jälkeen Häirityn Kaupankäyntipäivän tarkistuksen seurauksena, Päätöskurssin Määrittämissäpäivää ja Takaisinmaksupäivää voidaan tarkistaa vastaavassa määrin.

Indeksien osalta Liikkeeseenlaskijan on jäljempänä kohdassa *Osakeindeksiä, korkoindeksiä, raaka-aineindeksiä, valuuttaindeksiä, strategiaindeksiä tai muuta indeksiä koskeva muutos* mainittu huomioiden käytettävä kaavaa ja menetelmää, joka oli viimeksi voimassa kyseisen indeksin laskemiselle relevantin pörssin tai markkinapaikan kurssin perusteella, kullekin indeksiin sisältyvälle kohde-etuudelle (mikäli kyseisen kohde-etuuden kaupankäynti olisi ollut olennaisesti rajoitettu, Liikkeeseenlaskijan on arvioitava, mikä kurssi olisi ollut voimassa kohde-etuudelle pörssissä tai markkinapaikalla, jos kaupankäynti ei olisi nyt sanotun mukaisesti ollut rajoitettu).

9. Sopimusehtojen tarkistaminen

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, seuraava on voimassa kunkin kohde-etuuden osalta:

a) *Osake, talletustodistus, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus*

Mikäli ennen Päätöskurssin Määrittämissäpäivää tai Päätöskurssin Määrittämissäpäivänä sattuisi jokin osakkeeseen ("osakkeella" tarkoitetaan tässä kohdassa 9.a myös talletustodistusta ja pörssissä vaihdettavaa rahasto-osuutta) vaikuttava tapahtuma, kuten osakeanti, osakkeiden jakaminen (splittaus) tai yhdistäminen, osakkeiden tai oikeuksien antaminen vastikkeetta tai jokin luonteeltaan tai suuruudeltaan poikkeuksellinen osingonjako, osakepääoman alentaminen palauttamalla pääomaa osakkeenomistajille, pakkolunastus, julkisen ostotarjouksen toteuttaminen, sulautuminen, jakautuminen, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, selvitystila, konkurssi, osakkeen likviditeetin olennainen alentuminen tai muu vastaava tapahtuma, joka voi vaikuttaa osakkeeseen, Liikkeeseenlaskija päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Lainahtojen vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannais-sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisesti, tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Liikkeeseenlaskijan oikeamaksi katsoman muuntamisen menetelmän mukaisesti tai Liikkeeseenlaskija ryhtyy muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Pakkolunastuksen, julkisen ostotarjouksen täyttämisen, sulautumisen, jakautumisen, pakkolunastuksen valtion haltuun, kansallistamisen, selvitystilan, konkurssin tai muun vastaavan tapahtuman yhteydessä, joka voi vaikuttaa osakkeeseen, osake voidaan Liikkeeseenlaskijan päätöksen mukaan korvata sellaisilla toisilla rahoitusinstrumenteilla tai käteisvaroilla tai muulla korvauksella, joka tarjotaan osakkeenomistajille.

Jos kohde-etuus koostuu osakkeista muodostetusta korista, on voimassa seuraavaa: Jos edellä kuvattu tapahtuma sattuu ja ehtoja tarkistetaan sillä seurauksella, että kohde-etuusosakkeiden kokonaislukumäärä alenee, Liikkeeseenlaskija päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, kunkin sellaisen osakkeen, joka lakkaa olemasta kohde-etuus, korvaamisesta uudella osakkeella siten, että kohde-etuusosakkeiden alkuperäinen kokonaislukumäärä säilyy ennallaan. Tällaisen uuden osakkeen on Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan mahdollisimman suuressa määrin täytettävä ne kriteerit, jotka ovat erityisen tapahtuman suhteen relevantteja. Tällaisia kriteerejä ovat esimerkiksi, että uusi osake kuuluu samalle taloussektorille kuin korvattu osake, osakkeen antavalla yhtiöllä on samanvertainen kansainvälinen asema ja luottokelpoisuus kuin korvatus osakkeen antavalla yhtiöllä, osakkeen antava yhtiö kuuluu samalle maantieteelliselle alueelle kuin korvatus osakkeen antava yhtiö sekä että osakkeella on samanvertainen odotettu volatilititeetti kuin korvatulla osakkeella. Korvattaessa osake Liikkeeseenlaskija päättää muista tarkistuksista, jotka tällaisen korvaamisen suhteen katsotaan välttämättömiksi.

Niissä tapauksissa, joissa osakkeen antavaan yhtiöön kohdistuu selvitystila, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, konkurssi tai vastaava sillä seurauksella, että osakkeenomistaja ei saa korvausta, osakkeen arvoksi vahvistetaan nolla, tai jos ainoastaan osa kohde-etuusosakkeesta on menetetty tällaisen seikan johdosta, Liikkeeseenlaskijan määräämä arvo.

Lisäerän ennakainen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan eivät antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakaisen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksumäärä ja korko maksetaan takaisin Takaisinmaksupäivänä.

Osakkeen pörssikurssin korjaus

Mikäli pörssin julkaisemaa pörssikurssia jonkin osakkeen osalta korjataan julkaisemisen jälkeen ja korjaus julkaistaan viimeistään kyseisen pörssin osakekaupan tavanomaisen clearing- ja selvitysjän kuluessa alkuperäisestä julkaisemispäivästä, Päätöskurssin Määrittämissäpäivän osalta kuitenkin aina viimeistään kyseisenä päivänä, Takaisinmaksumäärän vahvistamisessa käytetään korjattua pörssikurssia.

b) *Obligaatio*

Mikäli ennen Päätöskurssin Määrittämissäpäivää tai Päätöskurssin Määrittämissäpäivänä sattuisi jokin obligaatioon vaikuttava tapahtuma, kuten pakkolunastus, sulautuminen, jakautuminen, pakkolunastus valtion haltuun, selvitystila, kansallistaminen, konkurssi tai obligaation likviditeetin olennainen alentuminen tai muu vastaava tapahtuma, joka voi vaikuttaa obligaatioon, Liikkeeseenlaskija päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Lainaehtojen vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannais-sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyt tavan mukaisesti, tai erityisen tapahtuman kyseessä olleen Liikkeeseenlaskijan oikeammaksi katsoman muuntamismenetelmän mukaisesti tai Liikkeeseenlaskija ryhtyy muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Liikkeeseenlaskijan päätöksen mukaan obligaatio voidaan korvata sellaisilla toisilla rahoitusinstrumenteilla tai käteisvaroilla tai muulla korvauksella, joka tarjotaan obligaation haltijalle pakkolunastuksen, sulautumisen, jakautumisen, pakkolunastuksen valtion haltuun, selvitystilan, konkurssin tai muun vastaavan tapahtuman yhteydessä, joka voi vaikuttaa obligaatioon.

Niissä tapauksissa, joissa kohde-etuutena olevaan obligaatioon kohdistuu selvitystila, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, konkurssi tai vastaava sillä seurauksella, että obligaation haltija ei saa korvausta, obligaation arvoksi vahvistetaan nolla, tai jos ainoastaan osa obligaatiosta on menetetty tällaisen seikan johdosta, Liikkeeseenlaskijan määräämä arvo.

Lisäerän ennakainen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan eivät antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakkaisen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksumäärä ja korko maksetaan takaisin Takaisinmaksupäivänä.

c) *Indeksi*

Osakeindeksiä, korkoindexiä, raaka-aineindexiä, valuuttaindeksiä, strategiaindeksiä tai muuta indexiä koskeva muutos:

(i) Mikäli indeksin laskemisesta ja julkaisemisesta vastuussa oleva yhteisö lakkaa laskemasta ja julkaisemasta indexiä ja indeksin laskee ja julkaisee sen sijaan Liikkeeseenlaskijan hyväksyttävänä pitämä osapuoli ("Kolmas Osapuoli"), relevantti Lisäerä on sen asemesta vahvistettava Kolmannen osapuolen laskeman ja julkaiseman indeksin perusteella.

(ii) Mikäli indeksi lakkaa, mutta se korvataan Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan muulla samanarvoisella indeksillä, Lisäerän vahvistamisessa on käytettävä tällaista muuta indexiä.

(iii) Mikäli edellä mainittu yhteisö eikä Kolmas Osapuoli laske ja julkaise indexiä, joko tilapäisesti tai pysyvästi, tai mikäli ennen Päätöskurssin Määrittämissäpäivää osoittautuu, että edellä mainitun mukaisesti siitä vastuussa oleva yhteisö tai Kolmas Osapuoli on muuttanut indeksin laskennassa käytettyä kaavaa tai menetelmää, Liikkeeseenlaskijalla on oikeus, katsoessaan sen välttämättömäksi, päättää vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannais-sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyt tavan mukaisesti, tai erityisen tapahtuman kyseessä olleen Liikkeeseenlaskijan oikeammaksi katsoman muuntamismenetelmän mukaisesti tai Liikkeeseenlaskija ryhtyy muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

(iv) Mikäli Liikkeeseenlaskijan oikeus käyttää kohde-etuutena olevaa indexiä lakkaa, Liikkeeseenlaskijalla on oikeus korvata kohde-etuutena oleva indexi arvionsa mukaan samanarvoisella muulla indeksillä.

Osakeindeksin, korkoindexin, raaka-aineindexin, valuuttaindeksin, strategiaindeksin tai muun indeksin korjaus

Mikäli Lisäerän vahvistamisessa käytettävää indeksitasoa korjataan tämän indeksin tai hinnan laskevan ja julkistavan yhteisön ilmeisen laskentavirheen johdosta niiden päivien kuluessa, joka normaalisti kuuluu avista-kaupankäynnissä/kaupankäynnissä kaupanteon ja likvidipäivän/maksupäivän välillä soveltuvassa Viitelähteessä, mutta viimeistään kolme (3) päivää Päätöskurssin Määrittämissäpäivän jälkeen, Liikkeeseenlaskijan on tehtävä vastaavat korjaukset vahvistettaessa Lisäerä.

Lisäerän ennakainen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan eivät antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakkaisen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksumäärä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

d) *Raaka-aine*

Raaka-aineen Viitekurssin korjaus

Mikäli Lisäerän vahvistamisessa käytettävän raaka-aineen arvoa korjataan Viitekurssin laskevan ja julkistavan yhteisön ilmeisen laskentavirheen johdosta kolmen-

kymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa, mutta viimeistään kolme (3) Suunniteltua Kaupankäyntipäivää Päätöskurssin Määrittämissäpäivien jälkeen, Liikkeeseenlaskijan on tehtävä vastaavat korjaukset vahvistettaessa Lisäerä.

Lisäerän ennakoinen laskenta

Mikäli edellä mainitut korjaukset Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan eivät antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän ennakoinen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksumäärä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

e) Vaihtokurssi

Tarkistustapahtuma

Mikäli (i) jokin valuutta yhdistetään johonkin muuhun valuuttaan, korvataan yhteisellä valuutalla, tai lakkaa olemasta jonkin maan tai alueen laillinen valuutta, (ii) Viitelähteet lakkaavat julkistamasta jonkin valuutan vaihtokurssia ja nämä hinnat eivät ole saatavissa muusta Liikkeeseenlaskijan hyväksyttävänä pitämästä lähteestä, tai (iii) Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on syntynyt vaikeuksia tai esteitä kauppojen toteuttamiseen valuuttamarkkinoilla valuuttojen vaihtokurssissa ja se ei Liikkeeseenlaskijan mukaan ole Markkinahäiriö, Liikkeeseenlaskijalla on, katsoessaan sen välttämättömäksi, oikeus päättää vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyt tavat mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Liikkeeseenlaskijan oikeammaksi katsoman muuntamisen menetelmän mukaisesti, tai muuhun tarkoitukselliseen toimenpiteeseen ryhtymisestä, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suurella määrällä huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Lisäerän ennakoinen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset tai toimenpiteet Tarkistustapahtuman yhteydessä eivät Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakoinen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksumäärä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

f) Korko

Tarkistustapahtuma

Mikäli (i) Viitelähde lakkaa julkistamasta kohde-etuutena olevaa korkoa ja sitä ei ole saatavissa Liikkeeseenlaskijan hyväksyttävänä pitämästä muusta lähteestä, (ii)

Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on syntynyt vaikeuksia tai esteitä kohde-etuutena olevaa korkoa koskevien kauppojen toteuttamiseen rahamarkkinoilla ja Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan se ei ole Markkinahäiriö, Liikkeeseenlaskija päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyt tavat mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Liikkeeseenlaskijan oikeammaksi katsoman muuntamisen menetelmän mukaisesti, tai muuhun tarkoitukselliseen toimenpiteeseen ryhtymisestä, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suurella määrällä huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Lisäerän ennakoinen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset tai toimenpiteet Tarkistustapahtuman yhteydessä eivät Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakoinen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksumäärä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

g) Termiinisopimus

Tarkistustapahtuma

Tarkistustapahtuma on tapahtuma, joka ei ole Listalta poistaminen tai Lakkaaminen (jäljempänä mainitun mukaisesti) ja joka merkitsee sitä, että termiinisopimuksen ehdot tai sen kohde-etuus ovat Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan muuttuneet merkittäväällä tavalla.

Mikäli Tarkistustapahtuma sattuu, Liikkeeseenlaskija (i) päättää Lainan ehtojen sopivasta tarkistuksesta, jos jostakin tarkistuksesta, ja (ii) määrää päivän tällaiselle tarkistukselle. Liikkeeseenlaskija voi, mutta sen ei tarvitse, määrätä sopivan tarkistuksen sen perusteella, miten Liittyvä Viitelähde on päättänyt toteuttaa tarkistuksen optioille ja termiinisopimuksille, joilla käydään kauppaa sellaisessa Liittyvässä Viitelähteessä.

Listalta poistaminen ja Lakkaaminen

Listalta poistamisella tarkoitetaan sitä, että Viitelähde ilmoittaa päätöksestä kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen poistamisesta listalta tai poistaa sen listalta. Listalta poistamiseksi luetaan myös, jos kohde-etuutena olevaa termiinisopimusta koskevat viralliset hinnat tai virallinen kaupankäynti lakkaa. Listalta poistamisen ei katsota olevan olemassa, jos kohde-etuutena oleva termiinisopimus välittömästi tulee listatuksi uudestaan, ja sillä käydään jälleen kauppaa ja sen hintoja julkistetaan jälleen Liikkeeseenlaskijan hyväksyttävänä pitämässä pörssissä tai kaupankäyntijärjestelmässä.

Lakkaamisella tarkoitetaan tapahtumaa, jossa kohde-etuutena oleva termiinisopimus on jostakin syystä suljettu ennakkoaisesti tai lopetettu.

Mikäli tapahtuu kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen Listalta poistaminen ja Lakkaaminen, Liikkeeseenlaskija voi ryhtyä seuraavaan toimenpiteeseen:

Liikkeeseenlaskija voi tarkistaa ehtoja ottaen huomioon Listalta poistamisen tai Lakkaamisen. Liikkeeseenlaskija saa, mutta sen ei tarvitse, päättää sopivasta tarkistuksesta sen perusteella, miten Liittyvä Viitelähde on päättänyt toteuttaa tarkistuksen termiinisopimusta koskeville optioille sellaisessa pörssissä, markkinapaikalla tai muussa viitelähteessä.

Korvaaminen

Mikäli Viitelähde korvaa termiinisopimuksen jollakin toisella, uusi termiinisopimus muodostaa sellaisena korvauspäivänä Lainan kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen, mikäli sellainen uusi termiinisopimus Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on vertailukelpoinen aikaisemman kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen kanssa. Liikkeeseenlaskija voi samanaikaisesti tehdä ehtoihin tarkistuksia, jotka Liikkeeseenlaskijan mukaan ovat soveltuvia kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen vaihto huomioiden. Tällaisen tarkistuksen tarkoituksena on oltava, että Lainan taloudellinen arvo säilyy.

Lisäerän ennakkoainen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset tai korvaamiset eivät Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakkoaisen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/ hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksu-määrä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

h) Rahasto, hedgerahasto

Tarkistustapahtuma

Mikäli kohde-etuutena olevan rahaston osuuden arvoa ei lasketa tai julkaista, mikäli kohde-etuutena oleva rahasto on lakannut tai korvattu Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan vastaavalla kohde-etuusrahastolla, kohde-etuutena olevaa rahastoa on muutettu olennaisesti tai on sattunut vastaava tapahtuma, katsotaan sattuneen Tarkistustapahtuma.

Päättymistapahtuma

- (i) Mikäli rahasto tai rahaston osuudenarvon julkistaminen on lakannut ja se ei Liikkeeseenlaskijan mukaan ole Markkinahäiriö tai Tarkistustapahtuma; tai
- (ii) Mikäli Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on syntynyt vaikeuksia tai esteitä rahaston osuuksien vaihtoon ja se ei Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan ole Markkinahäiriö tai Tarkistustapahtuma,

katsotaan sattuneen Päättymistapahtuma.

Mikäli Tarkistustapahtuma tai Päättymistapahtuma on sattunut, Liikkeeseenlaskija päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Lainan ehtojen vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä olleen Liikkeeseenlaskijan oikeammaksi katsoman muuntamisenmenetelmän mukaisesti tai muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen ryhtymisestä, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tätä tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Lisäerän ennakkoainen laskenta

Mikäli edellä mainitut tarkistukset eivät Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakkoaisen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksu-määrä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

i) Suojausinstrumentin muutos

Tarkistustapahtuma

Mikäli ennen Päätöskurssin Määrittämissä tai Päätöskurssin Määrittämissä sattuisi jokin tapahtuma, joka (i) olennaisesti muuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyä hallita kyseiseen Lainaan liittyviä riskejä tai (ii) merkitsee Suojausinstrumentin omistukseen ja/tai kaupankäyntiin liittyvien kulujen olennaista nousua, Liikkeeseenlaskijalla on oikeus korvata yksi tai useampi kohde-etuutena oleva instrumentti tai tarkistaa Lisäerän tai muun hyvityksen laskentatapaa.

Lisäerän ennakkoainen laskenta

Mikäli edellä mainitut korvaamiset tai tarkistukset eivät Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija saa hyvää markkinatapaa noudattaen tehdä Lisäerän tai muun hyvityksen ennakkoaisen laskelman ja vahvistaa sen. Kun Liikkeeseenlaskija on vahvistanut Lisäerän tai muun sellaisen hyvityksen, Velkojille ilmoitetaan Lisäerän/hyvityksen suuruus ja minkä korkokannan mukaan Lainalle jatkossa kertyy korkoa. Liikkeeseenlaskijan tulee maksaa Lainan nimellismäärälle markkinaehtoista korkoa. Takaisinmaksu-määrä ja korko maksetaan Takaisinmaksupäivänä.

Lainan ennakkoainen takaisinmaksu

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus maksaa Laina ennakkoaisesti takaisin, mikäli Suojausinstrumentin tai sen kohde-etuuden kaupankäynti ja/tai omistus katsotaan lainvastaiseksi tai muuten olennaisesti vaikeutuu. Mikäli Laina maksetaan ennakkoaisesti takaisin, Liikkeeseenlaskija

vahvistaa hyvän markkinatavan mukaisesti Takaisinmaksumäärän, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellismäärän.

Liikkeeseenlaskija ilmoittaa Velkojille ennaikaisesta takaisinmaksusta vähintään viisi (5) Pankkipäivää ennen takaisinmaksua.

10. Viranomaismääräys; ennaikainen takaisinmaksu

Mikäli Lainan täyttämisen edellytykset viranomaismääräyksen, lainsäädännön muutoksen, tuomioistuinratkaisun tai vastaavan johdosta ovat poistuneet tai ne ovat merkittävästi muuttuneet, tai on tapahtunut jonkin kohdeetuusmarkkinan olennainen muutos, Liikkeeseenlaskijalla on oikeus päättää, tapahtuuko Lainan täyttäminen ja siinä tapauksessa miten se tapahtuu Velkojille.

Liikkeeseenlaskijalla on lisäksi oikeus maksaa Laina ennaikaisesti takaisin, mikäli koron ja pääoman maksamista koskevaa lainsäädäntöä, tuomioistuinratkaisua tai viranomaispääöstä muutetaan liikkeeseenlaskun jälkeen siten, että koron tai pääoman maksaminen tulee lainvastaiseksi tai että Liikkeeseenlaskija velvoitetaan suorittamaan lisämaksuja viranomaisille tai kolmannelle ja nämä lisämaksut ovat merkittävät suhteessa Lainan pääomaan. Kun Liikkeeseenlaskija vetoaa oikeuteen maksaa Laina ennaikaisesti takaisin edellä mainituilla perusteilla, Liikkeeseenlaskijan on hankittava lausunto riippumattomalta oikeudelliselta asiantuntijalta tai viranomaiselta. Lausunto on liitettävä ilmoitukseen ennaikaisesta takaisinmaksusta.

Liikkeeseenlaskija ilmoittaa Velkojille ennaikaisesta takaisinmaksusta vähintään viisi (5) Pankkipäivää ennen takaisinmaksua.

Liikkeeseenlaskijalla on tietyissä tilanteissa oikeus maksaa Laina ennaikaisesti takaisin kohdan 9.i ”*Suojausinstrumentin muutos*” mukaisesti ottamatta huomioon sitä, mikä on voimassa tämän kohdan 10 mukaisesti.

11. Lainan takaisinmaksu ja (sovellettavissa tapauksissa) koron maksaminen

Laina erääntyy maksettavaksi Takaisinmaksumäärällään Takaisinmaksupäivänä. Tuotto maksetaan aktuellina Koronmaksupäivänä kohdan 4.1 ”*Tuottorakenne*” mukaisesti.

Takaisinmaksumäärän ja mahdollisen tuoton maksu tapahtuu siinä valuutassa, jossa Laina on otettu. Jos Lainan valuutta on muu kuin euro, Liikkeeseenlaskija pidättää kuitenkin itselleen oikeuden maksaa Takaisinmaksumäärä euroissa. Laina ja mahdollinen tuotto maksetaan takaisin sille, jolla Lainan tilinhoitoaan lainsäädännön ja Arvopaperikeskuksen sääntöjen mukaan on oikeus vastaanottaa likvidi. Takaisinmaksusta paperimuotoisen velkakirjojen haltijoille määrätään tarkemmin lopullisissa ehdoissa.

Mikäli kiinteäkorkoisen Lainan Koronmaksupäivä tai Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, kyseinen maksu siirtyy lähinnä seuraavaksi Pankkipäiväksi. Korko maksetaan tällöin kuitenkin ainoastaan Koronmaksupäivään ja vastaavasti Takaisinmaksupäivään asti.

Mikäli Lainan, joka on sidottu EURIBOR-korkoon, STIBOR-korkoon tai muuhun vaihtuvaan viitekorkoon tai jossa on muu hyvitys, Koronmaksupäivä tai Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, kyseinen maksu siirtyy lopullisissa ehdoissa mainitun pankkipäiväolettaman mukaisesti. Korko tai muu hyvitys maksetaan tällöin Koronmaksupäivään ja vastaavasti Takaisinmaksupäivään asti.

Pankkipäiväolettamat ovat:

- (i) ”Seuraava”: lopullisissa ehdoissa mainittu päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi Pankkipäiväksi;
- (ii) ”Sovellettu seuraava”: lopullisissa ehdoissa mainittu päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi Pankkipäiväksi, paitsi jos tämä seuraava pankkipäivä on seuraavan kalenterikuukauden puolella, jolloin päivämäärä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi; ja
- (iii) ”Edeltävä”: lopullisissa ehdoissa mainittu päivämäärä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi.

Mikäli Arvopaperikeskus Liikkeeseenlaskijan viivästyksen tai muun esteen vuoksi ei voisi maksaa rahamäärää edellä mainitun mukaisesti, Arvopaperikeskus maksaa rahamäärän heti esteen lakattua sille, joka tämän kohdan 11 on oikeutettu maksuun.

Mikäli edellä mainitun mukaisesti rahamäärän saaneella ei ole oikeutta vastaanottaa sitä, Liikkeeseenlaskijan ja Arvopaperikeskuksen katsotaan kuitenkin täyttäneen kyseiset velvollisuutensa. Tämä ei kuitenkaan ole voimassa, jos Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus tiesi ja sen olisi pitänyt tietää, että maksu tapahtuu väärälle henkilölle.

12. Jatkuvan debentuurilainan koronmaksun lykkääminen

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus ilman debentuurin haltijoiden suostumusta lykätä jatkuvan debentuurilainan koron maksua lopullisten ehtojen mukaisesti, jos Liikkeeseenlaskijan vakavaraisuus ei täytä Finanssi-valvonnan määräysten mukaisia vaatimuksia.

Lopullisissa ehdoissa ilmoitetaan, kertykö korolle, jonka maksua on lykätty, korkoa sekä ilmoitetaan lykättylle korolle kertyvän koron tai muun maksusuorituksen peruste sekä määritellään yksityiskohtaiset ehdot koronmaksun lykkäämiselle.

13. Viivästyskorko

Maksun viivästyessä erääntyneelle rahamäärälle maksetaan korkolain (633/1982) mukaista viivästyskorkoa Takaisinmaksupäivästä siihen päivään, jona maksu suoritetaan. Lainalle, jolle juoksee korkoa, ei kuitenkaan koskaan - sen estämällä mitä toisessa kappaleessa määrätään - makseta viivästyskorkoa alhaisemman korkokannan mukaan kuin sen, joka oli voimassa kyseiselle Lainalle relevanttina eräpäivänä.

Mikäli viivästys johtuu kohdassa 25. ”*Ylivoimainen este ja vastuunrajoitus*” tarkoitetusta Liikkeeseenlaskijan tai Arvopaperikeskuksen esteestä, viivästyskorkoa Lainalle,

jolle juoksee korkoa, ei makseta korkeamman korkokannan mukaan kuin sen, joka oli voimassa kyseiselle Lainalle kyseisenä Takaisinmaksupäivänä.

14. Vanhentuminen

Oikeus Takaisinmaksumäärän saantiin vanhentuu kolmen (3) vuoden kuluttua Takaisinmaksupäivästä. Paperimuotoisissa velkakirjoissa oikeus maksun saantiin maksukuponkia vastaan vanhentuu viiden (5) vuoden kuluttua Takaisinmaksupäivästä. Varat, jotka on varattu maksua varten, mutta joiden saantia koskeva oikeus on vanhentunut, lankeavat Liikkeeseenlaskijalle.

Jos vanhentumisaika keskeytyy, alkaa Takaisinmaksumäärän kyseessä ollen kulua uusi kolmen (3) tai viiden (5) vuoden vanhentumisaika edellä mainitun jakauman mukaisesti, laskettuna siitä päivästä, joka käy ilmi velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) määräyksistä koskien vanhentumisen keskeytyksen vaikutusta.

15. Vakuus ja etuoikeus

Lainalle ei ole asetettu Vakuutta, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

Liikkeeseenlaskijan konkurssi- tai selvitystilatilanteessa Joukkovelkakirja, joka ei alla mainitun mukaan ole debentuuri, tuottaa oikeuden maksuun Liikkeeseenlaskijan varoista samalla etuoikeussijalla (pari passu) kuin Liikkeeseenlaskijan muut sellaiset nykyiset ja tulevat maksusitoumukset, joille ei ole asetettu vakuutta ja joilla ei ole huonompi etuoikeus kuin muilla sitoumuksilla, siltä osin kun toisin ei ole laissa säädetty.

Liikkeeseenlaskijan konkurssi- tai selvitystilatilanteessa Joukkovelkakirja, joka on debentuuri, tuottaa oikeuden maksuun Liikkeeseenlaskijan varoista lähinnä muiden Liikkeeseenlaskijaa kohtaan olevien saatavien jälkeen, mutta samalla etuoikeussijalla (pari passu) kuin debentuurit ja Liikkeeseenlaskijan ottamat määräaikaisiin debentuurilainoihin kuuluvat muut velkasitoumukset ja ennen sellaisia debentuurilainoihin kuuluvia velkasitoumuksia, joiden juoksuajaa ei ole rajoitettu.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden antaa uusia debentureja ja määräaikaisiin debentuurilainoihin kuuluvia muita velkasitoumuksia ja tällöin määrätä, että ne tuottavat oikeuden maksuun Liikkeeseenlaskijan varoista samalla etuoikeussijalla (pari passu) kuin debentuurit ja Liikkeeseenlaskijan ottamat muut määräaikaisiin debentuurilainoihin kuuluvat velkasitoumukset.

16. Lisäemissiot

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus kulloisenakin ajankohtana antaa Lainan alla uusia velkakirjaeriä (trancher) edellyttäen, että sellaisilla Joukkovelkakirjoilla on kaikissa suhteissa samat ehdot kuin Lainalla (tai kaikissa suhteissa lukuun ottamatta ensimmäistä koronmaksua tai vaihtoehtoisesti Joukkovelkakirjojen hintaa) siten, että sellaiset uudet velkakirjaerät yhdistetään jo liikkeellä olevien Joukkovelkakirjojen kanssa ja ne muodostavat yhdessä niiden kanssa yhden ainoan sarjan. Mikäli yhteydestä ei toisin käy ilmi, ehtojen viittaukset Lainaan ja Joukkovelkakirjaan

sisältävät kaikki muut Joukkovelkakirjat, jotka on laskettu liikkeeseen Lainan alla ja jotka muodostavat Lainan kanssa yhden ainoan sarjan.

17. Liikkeeseenlaskijan vaihtaminen

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus Velkojia kuulematta siirtää Lainaa koskevat velvoitteensa kokonaan omistamalleen tytäryhtiölle edellyttäen, että Liikkeeseenlaskija antaa omavelkaisen takauksen niiden Lainojen maksamisen vakuudeksi, jotka Liikkeeseenlaskijan tytäryhtiö ottaa vastatakseen sekä että Tilinhoitajayhteisö(t) hyväksyy liikkeeseenlaskijan vaihtamisen.

18. Joukkovelkakirjojen takaisinosto

Liikkeeseenlaskijalla tai jollakin Liikkeeseenlaskijan sivuliikkeistä, tytäryhtiöistä tai muista läheisyhtiöistä on oikeus ostaa takaisin velkakirjoja jälkimarkkinoilla tai muulla tavalla Liikkeeseenlaskijan ja myyjän välillä erikseen sovittuun hintaan. Tällä tavalla takaisinostetut velkakirjat voidaan myydä edelleen markkinoille tai kuolettaa.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa takaisin vastiketta vastaan liikkeeseen laskettuja debentureja ennen Takaisinmaksupäivää.

19. Oikeus saada tietoja

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden saada arvopaperikeskukselta pyynnöstä tiedon Velkojan nimestä, henkilötunnuksesta tai muusta tunnistenumeroista ja postiosoitteesta sekä velkasitoumusten lukumäärästä ja nimellismäärästä.

Liikkeeseenlaskija ei saa oikeudettomasti luovuttaa tietoja Velkojasta kolmannelle.

20. Velkojienkokous

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus kutsua Velkojat kokoukseen ("Velkojienkokous") päättämään lainaehtojen muuttamisesta taikka muista jäljempänä mainituista asioista.

Kokouskutsu Velkojienkokoukseen julkaistaan vähintään kymmenen (10) päivää ennen kokouspäivää jäljempänä olevan kohdan 21 "Ilmoitukset" mukaisesti. Kokouskutsussa mainitaan kokouksen aika, paikka ja asialista sekä miten Velkojan on meneteltävä voidakseen osallistua kokoukseen.

Velkojienkokous pidetään Maarianhaminassa ja sen puheenjohtajan nimeä Liikkeeseenlaskija.

Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos vähintään kaksi (2) henkeä on läsnä ja he yhdessä edustavat vähintään 50 prosenttia Lainan liikkeellä olevasta pääomamäärästä. Mikäli Velkojienkokous ei ole päätösvaltainen 30 minuutin kuluessa kokouskutsun mukaisesta alkamisajankohdasta, kokouksen asialistan käsittely voidaan Liikkeeseenlaskijan pyynnöstä lykätä uuteen Velkojienkokoukseen, joka pidetään aikaisintaan 14 päivän ja viimeistään 28 päivän kuluttua. Uusi Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos

vähintään kaksi (2) henkeä on läsnä ja he yhdessä edustavat vähintään 10 prosenttia Lainan liikkeellä olevasta pääomamäärästä.

Kokouskutsu lykkäyksen takia pidettävään uuteen Velkojienkokoukseen julkaistaan samalla tavalla kuin kutsu alkuperäiseen kokoukseen. Kutsussa mainitaan lisäksi kokouksen päätösvaltaisuuden edellytykset.

Oikeus osallistua Velkojienkokoukseen on Velkojalla, joka viisi (5) pankkipäivää ennen Velkojienkokouksen ensimmäistä päivämäärää on merkittynä velkojalueteloon.

Velkojien äänioikeus määräytyy Joukkovelkakirjojen pääomamäärän perusteella. Liikkeeseenlaskijalla ei ole äänioikeutta Velkojienkokouksessa. Velkojienkokouksen päätös edellyttää vähintään kahta kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä.

Liikkeeseenlaskijan edustajilla ja sen valtuuttamilla henkilöillä on oikeus olla läsnä Velkojienkokouksessa ja käyttää siellä puheenvuoroja.

Velkojienkokouksella on oikeus päättää Velkojia sitovasti:

- (i) niiden lainaehojen muuttamisesta, joiden muuttamiseen Liikkeeseenlaskija ei ole pidättänyt itselleen oikeutta; ja
- (ii) suostumuksen antamisesta väliaikaiseen poikkeamiseen lainan ehdoista.

Kaikkien velkojien suostumusta edellyttävät kuitenkin:

- (i) lainan pääoman ja/tai koron alentaminen;
- (ii) juoksuajan pidentäminen;
- (iii) Velkojienkokouksen päätösvaltaisuuden edellytysten muuttaminen; ja
- (iv) Velkojienkokouksen päätöksen enemmistövaatimuksen muuttaminen.

Suostumus voidaan antaa Velkojienkokouksessa tai muulla todistettavalla tavalla. Velkojienkokous voi päätöksellään oikeuttaa nimetyn henkilön toteuttamaan Velkojienkokouksen päätöksen voimaansaattamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Velkojienkokouksen päätökset sitovat kaikkia Velkojia riippumatta siitä, ovatko he olleet läsnä Velkojienkokouksessa, ja riippumatta siitä, onko päätöksestä tehty merkintä heidän Joukkovelkakirjojensa Velkojienkokouksen yhteydessä. Velkojat ovat kuitenkin velvolliset viipymättä toimittamaan Joukkovelkakirjat Liikkeeseenlaskijalle tai sen määräämälle, joka tekee Joukkovelkakirjoihin asianomaiseen kohtaan merkinnän Velkojienkokouksen päätöksestä. Arvo-osuusjärjestelmässä tai täsmäytysrekisterissä (avstämningsregister) liikkeeseen laskettua Lainaa koskeva päätös katsotaan saatetuksi Velkojien tietoon, kun se on tallennettu Tilinhoitajayhteisön pitämälle liikkeeseenlaskutilille. Lisäksi Velkojat ovat velvollisia ilmoittamaan Joukkovelkakirjojen/arvo-osuuksien myöhemmille siirronsaajille Velkojienkokouksen päätöksestä.

21. Ilmoitukset

Liikkeeseenlaskija julkaisee Lainoja koskevat tiedot ilmoittamalla ne osoitteessa www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma, mikäli näissä yleisissä ehdoissa tai lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita. Joko Liikkeeseenlaskija tai Tilinhoitajayhteisö voi lähettää ilmoituksia Velkojille myös kirjallisesti.

Tiedon katsotaan tulleen Velkojien tietoon samana päivänä, jona se on julkaistu edellä mainitulla tavalla tai jos ilmoitus on lähetetty kirjallisesti, sen katsotaan saapuneen Velkojille viimeistään viidentenä (5) Pankkipäivänä lähettämisestä.

22. Listalleotto

Liikkeeseenlaskija tulee relevanteissa tapauksissa, jotka kuvataan tarkemmin kunkin Lainan lopullisissa ehdoissa, hakemaan Lainan listalleottoa jossakin tai useammassa seuraavista pörseistä:

(i) NASDAQ OMX Helsinki Oy;

(ii) NASDAQ OMX Stockholm AB; tai

(iii) lopullisissa ehdoissa mainittu muu pörssi tai markkinapaikka (esimerkiksi kaupankäyntialusta)

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden vaihtaa pörssiä Lainan juoksuajana. Joukkovelkakirjan listalleottoa koskevan hakemuksen jättäminen relevanttiin säänneltyyn pörssiin ei ole tae siitä, että tällainen hakemus tulee hyväksytyksi.

23. Hallintarekisteröinti

Hallintarekisteröityihin Joukkovelkakirjoihin sovelletaan soveltuvien lakien lisäksi Arvopaperikeskuksen sääntöjä ja määräyksiä. Hallintarekisteröityjen Joukkovelkakirjojen osalta näiden ehtojen soveltamisessa hallintarekisterinpitäjän katsotaan olevan Velkoja.

24. Ehtojen muuttaminen

Mikäli jokin näissä ehdoissa oleva määräys olisi pätemätön tai tulisi pätemättömäksi, se ei vaikuta näiden ehtojen muiden ehtojen voimassaoloon.

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus ilman Velkojien suostumusta päättää näiden ehtojen muuttamisesta tarkoituksena selvittää epäselvyys tai korjata tai täydentää näiden ehtojen määräystä sellaisella tavalla, jonka Liikkeeseenlaskija katsoo välttämättömäksi tai toivottavaksi ja joka ei ole Velkojan olennaiseksi vahingoksi.

Lisäksi Liikkeeseenlaskijalla on oikeus, ottamatta huomioon mahdollista taloudellista vahinkoa Velkojalle ja ilman Velkojen suostumusta, muuttaa näitä ehtoja, mikäli muutos olisi lainsäädännön, tuomioistuimen tai viranomaisen päätöksen perusteella välttämätön.

25. Ylivoimainen este ja vastuunrajoitus

Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu Suomen tai ulkomaisesta

lainmääräyksestä, Suomen tai ulkomaisen viranomaisen toimenpiteestä, sotatoimesta, lakosta, saarrosta, boikotista, työsulusta, sähkökatkosta, tieto- tai teleyhteysvirheestä tai muusta vastaavasta seikasta. Lakkoa, saartoa, boikottia ja työsulkua koskeva vastuunrajoitus koskee myös sellaisia työtaistelutoimia, joissa Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus on osallisena joko jouduttuaan kyseisten toimenpiteiden kohteeksi tai ryhdyttyään itse niihin.

Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus ei korvaa muissa tapauksissa syntyneitä vahinkoa, jos Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus on noudattanut tavanomaista huolellisuutta. Liikkeeseenlaskija ja Arvopaperikeskus eivät milloinkaan korvaa välillistä vahinkoa.

Mikäli on olemassa sellainen ensimmäisessä kappaleessa mainittu seikka, jonka vuoksi Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus on estynyt ryhtymästä näiden ehtojen mukaiseen toimenpiteeseen, toimenpidettä saadaan siirtää eteenpäin, kunnes este on lakannut.

Edellä mainittu on voimassa siltä osin kuin soveltuviissa tapauksissa ei toisin seuraa arvo-osuusjärjestelmästä annetusta laista (826/1991) ja arvo-osuustileistä annetusta laista (827/1991) tai Ruotsin laista Lagen om kontoföring av finansiella instrument (SFS 1998:1479).

26. Merkintäsitoumus

Lainalle ei ole asetettu merkintäsitoumusta, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

27. Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Tähän Joukkovelkakirjaohjelmaan ja kuhunkin Lainaan sovelletaan Suomen lakia. Joukkovelkakirjaohjelmaan tai johonkin Lainaan liittyvät riitaisuudet käsitellään Ahvenanmaan käräjäoikeudessa.

LOPULLISTEN EHTOJEN MALLI – JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMA

Nämä lopulliset ehdot muodostavat yhdessä Ålandsbanken Abp:n 16. toukokuuta 2012 päivätyin, [[ ] *täydennetyin*], Joukkovelkakirjaohjelman 2012 ("Ohjelmaesite") yleisten ehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Yleisiä ehtoja sovelletaan, mikäli näissä lopullisissa ehdoissa ei toisin määrätä.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen että näihin lopullisiin ehtoihin. Ohjelmaesite on saatavissa Ålandsbankenin kaikista konttoreista sekä kotisivulta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

TUOTEKOHTAISET EHDOT

Lainan nimi:	[Nimi]
Liikkeeseenlaskija:	Ålandsbanken Abp
Lainan pääoma:	Enintään [ ] [valuutta].
[Uusia velkakirjaeriä (Tranche):	[ ]
Velkakirjojen nimellismäärä:	[ ]
Velkakirjojen lukumäärä:	[ ]
Liikkeeseenlaskupäivä:	[ ]
Emissiokurssi:	[ ]
Juoksuaika:	[ ]
Takaisinmaksupäivä/-päivät	[ ]
Takaisinmaksumäärä:	[ ]
Tuottorakenne:	Määritelmä tavasta, jota sovelletaan viitaten yleisten ehtojen kohtaan [4.1(a)], [4.1(b)], [4.1(c)], [4.1(d)] tai [4.1(e)] seuraavin välttämättömin yksityiskohdin: Ehto [4.1(a)] – Kiinteä korko [Korkokanta] [Ensimmäisen Korkojakson lähtöpäivä, jos muu kuin Liikkeeseenlaskupäivä] [Koronmaksupäivä/-päivät] Ehto [4.1(b)] - Korontarkistus [Korkokanta tai Korkoperusta, jota tarkistetaan jaksottain] [Marginaali] Ehto [4.1(c)] – Vaihtuva korko [Korkoperusta] [Ensimmäisen Korkojakson lähtöpäivä, jos muu kuin Liikkeeseenlaskupäivä] [Marginaali] [Korkojakso][Koronmääräytymispäivä] [Koronmaksupäivä/-päivät] Ehto [4.1(d)] - Nollakorko [Velkakirjalle määritetään lunastushinta ja todellinen

vuosikorkoprosentti]

Ehto [4.1(e)] – Muu peruste koron tai hyvityksen määräytymiselle

[Laskentaperuste ja muut ehdot ja tiedot määritetään]

[Lisäerä määritetään ja lasketaan perustuen johonkin tai useaan seuraavista määritelmistä: [osakeindeksi, korko-
indeksi, raaka-aineindeksi, muu indeksi]

[osake, korko, raaka-aine, valuutta, hedgerahasto, strategia, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus, rahasto, termiini-
sopimus tai niistä muodostetut korit]

[Osallistumisaste]

[Lähtökurssi ja Päätöskurssi] [Arvostuspäivä] [Lähtökurssin /Päätöskurssin Määrittäjäpäivä][Arvostusajankohta]

[Vaihtokurssin Viitelähde]

[Muuntokurssi]

[Valuuttasuojaus]

[ ]

Kuvaus kohde-etuudesta:

[ ]

Laina viitteelliset ehdot:

[ ] Viitteelliset ehdot vahvistetaan viimeistään yhden (1) viikon kuluttua merkintäajan päättymisestä ja julkistetaan Ålandsbankenin kotisivulla www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

Koronlaskentaperuste:

[Mainitaan, mikäli korko määritetään yleisten ehtojen kohdan [4.1(a)], [4.1(b)] tai [4.1(c)] mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa, kohdan [4.1(d)] mukaisesti].

Koron vähimmäis-/enimmäismäärä:

[Mainitaan, mikäli korko määritetään yleisten ehtojen kohdan [4.1(b)], [4.1(c)] tai [4.1(e)]mukaan, ja onko tämä voimassa.

Pankkipäiväolettama:

[Seuraava][Sovellettu seuraava][Edeltävä]

LIIKKEESEENLASKUN EHDOT

Etuoikeus:

[Sama kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla / Debentuurilaina: Lainalla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla]

Vakuus:

[ ]

Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun:

[Kyllä / Ei, paitsi ohjelmaesitteessä olevan joukkovelkakirjaohjelman yleisten ehtojen kohdan 9.i *Suojaus-instrumentin muutos* ja kohdan 10 *Viranomais määräys; ennenaikainen takaisinmaksu* mukaisesti.]

Velkojan oikeus vaatia ennenaikaista takaisinmaksua:

[Kyllä / Ei]

Pääoman ja koron maksutapa:

[ ]

Ehto liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:

[ ]

Ilmoitus liikkeeseenlaskun peruuttamisesta tai merkinnän keskeyttämisestä:

[ ]

Lainan tuotto ja duraatio [sekä laskentakaava]:

[ ]

Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:

Liikkeeseenlaskijan Konsernin CFO:n päätös
[ ]

Järjestäjä:	[ ]
Maksuasiamies:	[ ]
Liikkeeseenlaskijan asiamies:	[ ]
Liikkeeseenlaskun luonne:	[ ]
Merkintäaika:	[ ]
Merkintäpaikat:	[Kaikki Ålandsbanken Abp:n konttorit / mainitaan, mikäli lisää vaihtoehtoja]
Merkinnän maksu:	[ ]
Minimimerkintä:	[ ]
Merkintäpalkkio:	[ ]
Merkintäoikeudet:	[ ]
Merkintäsitoumukset:	[ ]

MUITA TIETOJA

Liikkeeseenlaskutapa:	[Paperimuotoiset velkakirjat / arvo-osuusmuotoiset velkakirjat / Täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjatut velkakirjat/muu]
Arvopaperikeskus:	[Euroclear Finland Oy / Euroclear Sweden AB / muu]
Joukkovelkakirjojen toimittaminen/kirjaus:	[ ]
Lainan ISIN-koodi:	[ ]
Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta:	[ ]
Strukturointikustannus:	[ ]
Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvästä pääomasta ja sen suunniteltu käyttötapa:	Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta [ ] prosenttia merkitystä nimellismäärästä ottaen huomioon liikkeeseenlaskusta aiheutuvat palkkiot ja kulut. Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.
Verotus:	[ ]
Esitteen täydentäminen:	Esitettä täydennetään Ohjelmaesitteen kappaleen ” <i>Esitteen julkistaminen ja täydentäminen</i> ” mukaisesti.
	[ ]

LAINAKOHTAISET RISKIT:

Maarianhamina _____

Ålandsbanken Abp

WARRANTTI- JA SERTIFIKAATTIOHJELMAN KUVAUS

Yleistä

Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman 2012 puitteissa Ålandsbanken Abp (**”Liikkeeseenlaskija”**) voi laskea liikkeeseen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti euromääräisiä (**”EUR”**), Ruotsin kruunun määräisiä (**”SEK”**) tai muun valuutan määräisiä yksittäisiä warrantteja ja sertifikaatteja (**”Instrumentti”**). Warranttien ja sertifikaattien ehdot muodostuvat yleisistä ehdoista ja lopullisista ehdoista. Yleiset ehdot ovat voimassa, mikäli lopullisista ehdoista ei muuta johdu. Ohjelmaesitteessä oleva lopullisten ehtojen malli on osa esitteen perusosaa.

Instrumenttien myynti tullaan suuntaamaan joko yleisölle tai rajoitetulle sijoittajapiirille. Instrumentit voidaan myös ottaa kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinapaikalla, ilman edeltävää merkintäjaksoa.

Instrumentit laskea liikkeeseen:

- (i) Euroclear Finland Oy:n (**”EFi”**) arvo-osuusjärjestelmään liitettynä arvo-osuuksina (Instrumentti arvo-osuusjärjestelmässä);
- (ii) Euroclear Sweden AB:n (**”ESw”**) täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjattuina rahoitusinstrumentteina (Instrumentti täsmäytysrekisterissä).

Järjestäjä, liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksuasiamies

Liikkeeseenlaskija toimii Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman puitteissa liikkeeseen laskettavien Instrumenttien järjestäjänä, liikkeeseenlaskijan asiamiehenä ja maksuasiamiehenä, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

Maksuasiamies:

- (i) hoitaa Instrumenttien merkintään ja lunastukseen liittyvän maksuliikenteen;
- (ii) suorittaa EFi:n tai ESw:n sääntöjen ja päätösten mukaan Liikkeeseenlaskijalle kuuluvat tehtävät; ja
- (iii) suorittaa lopullisissa ehdoissa määrätyt tehtävät.

Merkintäaika ja -paikka sekä toimenpiteet yli- ja alimerkintätilanteissa

Instrumentit tarjotaan merkittäviksi kunkin Instrumentin lopullisissa ehdoissa määriteltynä merkintäaikana ja lopullisissa ehdoissa määritellyissä merkintäpaikoissa. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lyhentää tai pidentää merkintäaikaa. Merkintäaika on kuitenkin aina vähintään yksi (1) pankkipäivä.

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus rajoittaa merkintöjä ja ryhtyä toimenpiteisiin yli- ja alimerkintätilanteissa lopullisissa ehdoissa tarkemmin määritellyllä tavalla. Liikkeeseenlaskijalla on myös oikeus keskeyttää merkintöjen vastaanottaminen merkintäaikana, jos on olemassa ilmeinen tarve täydentää esitettä.

Kulut ja maksut

Instrumentin hintaan sisältyy strukturointikustannus, joka määräytyy perustuen Liikkeeseenlaskijan arvioimaan hintaan Instrumenttiin sisältyvistä rahoitusinstrumenteista. Palkkion on muun muassa katettava kulut riskienhallinnasta, tuotannosta ja levittämisestä. Lisäksi voi tulla merkintäpalkkio, mikä ilmenee lopullisista ehdoista.

Ålandsbanken ei ole vastuussa ja muutoin velvollinen maksamaan veroa, kuluja, maksua tai vastaavaa, joka voi syntyä Instrumentin haltijalle sen johdosta, että Instrumentin haltija omistaa, siirtää tai käyttää Instrumenttia. Instrumentin haltija vastaa menoista, jotka voivat syntyä omistuksen yhteydessä.

Allokaatio ja ehto liikkeeseenlaskun toteuttamiselle

Liikkeeseenlaskussa, joka suunnattu yleisölle ja jota edeltää merkintäaika, Liikkeeseenlaskija määrää allokaation ja se tapahtuu siinä aikajärjestyksessä, jossa merkinnät on kirjattu. Jos merkinnät on kirjattu samana ajankohtana, voidaan soveltaa arvontamenettelyä. Tieto allokaatiosta annetaan tavallisesti merkintävahvistuksessa, joka

lähetetään mahdollisimman pian liikkeeseenlaskupäivän jälkeen. Instrumentit toimitetaan pian tämän jälkeen. Mahdollinen kaupankäynti Instrumenteilla voidaan aloittaa vasta, kun Instrumentit on toimitettu.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden peruuttaa liikkeeseenlaskut tai rajoittaa liikkeenlaskuja tiettyjen edellytysten täytyessä, mikä ilmenee tarjouksen lopullisista ehdoista. Mikäli liikkeeseenlasku peruutetaan merkintäsumman veloittamisen jälkeen, Liikkeeseenlaskija palauttaa veloitettun rahamäärän merkitsijän merkinnän yhteydessä ilmoittamalle tilille. Allokaatio voi myös tulla kyseeseen Ålandsbankenin palveluksessa olevalle, kuitenkin ilman että hänellä on etuoikeutta palvelusuhteensa perusteella. Allokaatio tapahtuu tällaisissa tapauksissa soveltuvien määräysten ja sääntöjen mukaisesti.

Jälkimarkkinat

Liikkeeseenlaskija voi päättää, että se hakee Instrumentin ottamista julkisen kaupankäynnin kohteeksi. Instrumenttien osto ja myynti tapahtuu tällöin aktuellilla markkinapaikalla ja Liikkeeseenlaskija toimii Instrumentin market maker'inä, mikä tarkoittaa sitä, että Liikkeeseenlaskija asettaa normaalien markkinaolosuhteiden vallitessa osto- ja myyntikurssit sille kaupankäyntierien lukumäärälle, jonka Liikkeeseenlaskija päättää kulloisenakin ajankohtana. Liikkeeseenlaskija voi täysin jättää asettamatta ostokurssia Instrumentille, jonka ostokurssi Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on alle 0,01 euroa tai vastaava rahamäärä muussa valuutassa.

Arvopapereille, joita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinapaikalla, Liikkeeseenlaskija tarjoaa pyynnöstä kurssit normaaleiden olosuhteiden vallitessa.

On otettava huomioon, että Instrumentin ostokurssin ja myyntikurssin välinen ero ("spread") voi vaihdella. On myös otettava huomioon, että tiettyinä ajanjaksoina Liikkeeseenlaskijan voi olla vaikea tai mahdoton asettaa Instrumentin ostokursseja ja myyntikursseja, minkä johdosta voi olla vaikeaa tai mahdotonta ostaa tai myydä Instrumenttia. Näin voi tapahtua esimerkiksi voimakkaiden markkinaliikkeiden, likviditeettimuutosten, Liikkeeseenlaskijan positioiden suojaamisen, markkinahäiriöiden, tietoliikenneyhteyksien tai muiden teknisten katkojen yhteydessä, mistä voi aiheutua, että on vaikea käydä kauppaa kohtuullisiin kurssiin tai että kyseinen tai kyseiset markkinapaikat suljetaan tai että kaupankäynnille asetetaan rajoituksia tietyksi ajaksi.

Tietämyksen taso

Sijoittajan on varmistauduttava siitä, että hänen tietämyksensä kaupankäynnistä warranteilla tai sertifikaateilla on riittävä, jotta hän voi tehdä liiketoiminnallisia päätöksiä. Sijoittajan on myös ymmärrettävä warrantiin tai sertifikaattiin tehtävään sijoitukseen liittyvät riskit ja hänen on tehtävä sijoituspäätös vain harkittuaan tarkoin tällaiseen Instrumenttiin tehtävän sijoituksen soveltuvuus ottaen huomioon hänen oma taloudellinen ja verotuksellinen asemansa. Sijoitus warrantiin tai sertifikaattiin tulee tehdä ainoastaan kohde-etuuden arvon, koostumuksen tai arvonlaskentamenetelmän mahdollisia tulevia muutoksia koskevan tarkan harkinnan tekemisen jälkeen. Juoksuaikana useampi kuin yksi riskitekijä voi samanaikaisesti vaikuttaa warrantin tai sertifikaatin arvoon, mikä tarkoittaa sitä, että riskitekijällä voi olla erityinen vaikutus, jota ei voida ennalta arvioida. Sijoittajan tulee huolella lukea Instrumenttia koskevat lopulliset ehdot sekä tämä ohjelmaesite.

Warrantit

Yleistä

Warrantti on arvopaperi, jonka tuotto on riippuvainen kohde-etuuden kurssikehityksestä. Warranteille voidaan antaa muun muassa nämä määritelmät; kohde-etuus, lunastuskurssi, kerroin ja juoksuaika.

Warrantit ovat tyypiltään eurooppalaisia warrantteja. Se tarkoittaa sitä, että warrantin haltija ei voi vaatia lunastusta juoksuaikana, vaan lunastus tapahtuu ainoastaan warrantin päättymispäivänä. Tällöin lunastus tapahtuu automaattisena nettoarvontilityksenä (toisin sanoen kohde-etuutta ei siirretä sijoittajalle). Warrantit ovat joko ostowarrantteja tai myyntiwarrantteja.

Warranttien kohde-etuutena voi olla osakkeita tai osakeindeksejä, osakekoreja tai osakeindeksikoreja ja muita omaisuuslajeja kuten korkoja, raaka-aineita, valuuttoja tai edellä mainittujen yhdistelmiä.

Warrantin arvo päättymispäivänä

Ostowarranttien arvo päättymispäivänä määräytyy sen mukaan, miten paljon kohde-etuuden kurssi ylittää warrantin lunastuskurssin. Sijoittaja, joka ostaa ostowarrantteja spekuloi kohde-etuuden arvon nousulla. Ostowarrantin päättymispäivän arvon laskemiseen käytetään seuraavaa kaavaa:

$$\text{Takaisinmaksumäärä} = (\text{Päätöskurssi} - \text{Lunastuskurssi}) \times \text{Kerroin} [\times \text{Muuntokurssi}]$$

Jos kohde-etuuden päätöskurssi on alhaisempi kuin lunastuskurssi, ostowarrantti eräännyy arvottomana ja sijoitettu rahamäärä menetetään.

Myyntiwarranttien arvo päättymispäivänä määräytyy sen mukaan, miten paljon kohde-etuuden kurssi alittaa warrantin lunastuskurssin. Sijoittaja, joka ostaa myyntiwarrantteja spekuloi kohde-etuuden arvon laskulla. Myyntiwarrantin päättymispäivän arvon laskemiseen käytetään seuraavaa kaavaa:

$$\text{Takaisinmaksumäärä} = (\text{Lunastuskurssi} - \text{Päätöskurssi}) \times \text{Kerroin} [\times \text{Muuntokurssi}]$$

Jos kohde-etuuden päätöskurssi on korkeampi kuin lunastuskurssi, ostowarrantti eräännyy arvottomana ja sijoitettu rahamäärä menetetään.

Seuraava taulukko esittää joitakin esimerkkejä ostowarrantteista ja myyntiwarrantteista:

Lunastuskurssi	100
Kerroin	1,0

Päätöskurssi	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150
Ostowarrantin arvo	0	0	0	0	0	0	10	20	30	40	50
Myyntiwarrantin arvo	50	40	30	20	10	0	0	0	0	0	0

Kohde-etuuden päätöskurssi voidaan laskea aritmeettisena keskiarvona päätöskurssin määritysjakson aikana. Seuraava taulukko esittää sellaisen esimerkin:

Lunastuskurssi	100
Kerroin	1,0

	Kurssi	Kurssi
Määrityspäivä 1	80	110
Määrityspäivä 2	90	100
Määrityspäivä 3	100	90
Määrityspäivä 4	110	80
Määrityspäivä 5	120	70
Määrityspäivä 6	130	60
Määrityspäivä 7	140	50
Päätöskurssi (keskiarvo)	110	40
Ostowarrantin arvo	10	0
Myyntiwarrantin arvo	0	60

Warrantin arvo juoksuaikana

Warrantit ovat eräänlaisia optioita. Optioiden arvostuksen perustana käytetään Black & Scholes -mallia. Black & Scholes -mallia voidaan myös käyttää option implisiittisen volatiliiteetin laskemiseen.

Warrantin arvo on riippuvainen useista tekijöistä, kuten kohde-etuuden kurssista, lunastuskurssista, juoksuajasta, markkinakorosta, kohde-etuuden odotetusta osingonjaosta (-jaoista) juoksuaikana, kohde-etuuden kurssin odotetusta tulevasta volatiliiteetistä, päätöskurssin määritysjakson pituudesta, tarjonnasta ja kysynnästä sekä vaihdosta ja

likviditeetistä. Edeltä ilmenee, että warranttien hinnoittelua ohjaa joukko tekijöitä, mikä tekee arvostuksen monimutkaiseksi.

Alla olevat esimerkit osoittavat, miten eri tekijät voivat vaikuttaa warrantin arvoon. Esimerkit perustuvat seuraaviin oletuksiin:

Kohde-etuuden kurssi: 100 euroa

Warrantin lunastuskurssi: 100 euroa

Warrantin jäljellä oleva juoksuaika: 12 kuukautta

Markkinakorko: 3,5 %

Kohde-etuuden odotettu osingonjako: 2,5%

Odotettu tuleva volatilitteetti: 25%

Kohde-etuuden kurssi vaikuttaa warrantin arvoon. Kohde-etuuden korkeampi kurssi vaikuttaa ostowarrantin arvoon positiivisesti – mikäli kaikki muut tekijät pysyvät samoina, ostowarrantin arvo nousee. Kohde-etuuden korkeampi kurssi vaikuttaa myyntiwarrantin arvoon negatiivisesti – mikäli kaikki muut tekijät pysyvät samoina, myyntiwarrantin arvo laskee. Alla olevassa taulukossa esitetään muutama esimerkki:

Tyyppi	Osto	Osto	Osto	Myynti	Myynti	Myynti
Kohde-etuuden kurssi	90	100	110	90	100	110
Lunastuskurssi	100	100	100	100	100	100
Juoksuaika (vuosina)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Korko	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Osingonjako	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Volatilitteetti	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Hinta	5,43	10,15	16,38	14,21	9,18	5,66

Kohde-etuusosakkeen osinko-odotus vaikuttaa warrantin arvoon, koska osingonjako merkitsee kulia yhtiölle, jonka osake on kohde-etuutena. Korkeampi odotettu osinko vaikuttaa ostowarrantin arvoon negatiivisesti – mikäli kaikki muut tekijät pysyvät samoina, ostowarrantin arvo laskee. Korkeampi odotettu osinko vaikuttaa myyntiwarrantin arvoon positiivisesti – mikäli kaikki muut tekijät pysyvät samoina, myyntiwarrantin arvo nousee. Osinko-odotuksella tarkoitetaan Ålandsbankenin odottamaa osinkoa. Seuraavassa taulukossa esitetään muutama esimerkki:

Tyyppi	Osto	Osto	Osto	Myynti	Myynti	Myynti
Kohde-etuuden kurssi	100	100	100	100	100	100
Lunastuskurssi	100	100	100	100	100	100
Juoksuaika (vuosina)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Korko	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Osingonjako	1,50%	2,50%	3,50%	1,50%	2,50%	3,50%
Volatilitteetti	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Hinta	10,71	10,15	9,61	8,76	9,18	9,61

Markkinakorko vaikuttaa warrantin arvoon. Markkinakorkojen nousulla on positiivinen vaikutus ostowarrantin arvoon – mikäli kaikki muut tekijät pysyvät samoina, ostowarrantin arvo nousee. Markkinakorkojen nousulla on negatiivinen vaikutus myyntiwarrantin arvoon – mikäli kaikki muut tekijät pysyvät samoina, myyntiwarrantin arvo laskee. Koron vaikutus warrantin arvoon on kuitenkin normaalisti katsottuna suhteellisen pieni. Seuraavassa taulukossa esitetään muutama esimerkki:

Tyyppi	Osto	Osto	Osto	Myynti	Myynti	Myynti
Kohde-etuuden kurssi	100	100	100	100	100	100
Lunastuskurssi	100	100	100	100	100	100
Juoksuaika (vuosina)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Korko	2,50%	3,50%	4,50%	2,50%	3,50%	4,50%
Osingonjako	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Volatiliteetti	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Hinta	9,70	10,15	10,60	9,70	9,18	8,67

Odotettu tuleva volatiliteetti vaikuttaa warrantin arvoon. Volatiliteetti ilmaisee, miten kohde-etuuden kurssin odotetaan vaihtelevan tulevaisuudessa. Korkeampi odotettu tuleva volatiliteetti nostaa sekä ostowarrantin että myyntiwarrantin arvoa, koska lisääntyneistä kurssiliikkeistä on seurauksena suurempi todennäköisyys saada hyötyä warrantin vipuvaikutuksesta. Odotetulla tulevalla volatiliteetilla tarkoitetaan Ålandsbankenin odottamaa tulevaa volatiliteettia. Warrantin tulevan volatiliteetin laskennassa Ålandsbanken analysoi jatkuvaa informaatiota, muun muassa osake-, valuutta-, raaka-aine- ja korkomarkkinoiden sekä kyseisten markkinoiden johdannaismarkkinoiden kehitystä (niin kutsuttu implisiittinen volatiliteetti), likviditeettinäkökohtia, poliittisia tekijöitä, makrotaloudellisia tekijöitä, direktiivejä, riskiä jne. Seuraavassa taulukossa esitetään muutama esimerkki:

Tyyppi	Osto	Osto	Osto	Myynti	Myynti	Myynti
Kohde-etuuden kurssi	100	100	100	100	100	100
Lunastuskurssi	100	100	100	100	100	100
Juoksuaika (vuosina)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Korko	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Osingonjako	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Volatiliteetti	20%	25%	30%	20%	25%	30%
Hinta	8,23	10,15	12,06	7,25	9,18	11,09

Juoksuaika vaikuttaa warrantin arvoon. Pidempi juoksuaika nostaa ostowarrantin sekä myyntiwarrantin arvoa, koska pidempi juoksuaika lisää mahdollisuutta siihen, että kohde-etuuden arvo muuttuu. Seuraavassa taulukossa esitetään muutama esimerkki:

Tyyppi	Osto	Osto	Osto	Myynti	Myynti	Myynti
Kohde-etuuden kurssi	100	100	100	100	100	100
Lunastuskurssi	100	100	100	100	100	100
Juoksuaika (vuosina)	0,5	1,0	1,5	0,5	1,0	1,5
Korko	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Osingonjako	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Volatiliteetti	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Hinta	7,19	10,15	12,36	6,69	9,18	10,93

Päätöskurssin määrittäjäjakson pituus vaikuttaa warrantin arvoon. Warrantin muotoilusta riippuen pidempi päätöskurssin määrittäjäjakso voi joko nostaa tai laskea sekä ostowarrantin että myyntiwarrantin arvoa.

Kohde-etuuden ja siihen liittyvien johdannaissopimusten vaihto ja likviditeetti voivat vaikuttaa warrantin arvoon. Kohde-etuuden ja siihen liittyvien johdannaissopimusten alhaisempi vaihto ja likviditeetti voivat alentaa warrantin likviditeettiä ja siten vaikuttaa warrantin arvoon. Warrantin vaihto ja likviditeetti voivat myös vaikuttaa warrantin arvoon. Warrantin kysyntä voi nostaa warrantin arvoa. Tarjonnan osalta on voimassa päinvastainen suhde.

Sertifikaatti

Sertifikaatti on arvopaperi, jonka tuotto on riippuvainen kohde-etuuden kurssikehityksestä. Sertifikaatille voidaan muun muassa antaa nämä määritelmät: kohde-etuus, strukturointikustannus, rajataso (barrier-taso), lunastuskurssi, maksimitaso, kerroin, juoksuaika, suojaustekijä, suojaustaso, lähtökurssi, merkintäkurssi ja osallistumisaste. Näitä määritelmiä voidaan yhdistellä eri tavoin erityisen tuotto profiilin antamiseksi sertifikaatille.

Sertifikaatti voi olla tyypiltään amerikkalainen tai eurooppalainen. Amerikkalaistyyppisen sertifikaatin osalta haltija tai liikkeeseenlaskija voi vaatia lunastusta juoksuaikana sertifikaatin lopullisten ehtojen mukaisesti. Eurooppalais-tyyppisen sertifikaatin osalta haltija ei voi vaatia lunastusta juoksuaikana, vaan lunastus tapahtuu ainoastaan päättymispäivänä. Lunastuspäivänä lunastus tapahtuu automaattisena nettoarvontilityksenä.

Sertifikaatin kohde-etuutena voi olla osakkeita tai osakeindeksejä, osakekoreja tai osakeindeksikoreja tai muita omaisuuslajeja, kuten korkoja, raaka-aineita, valuuttoja tai edellä mainittujen yhdistelmiä.

Mikäli esimerkiksi suojaustekijä tai osallistumisaste ilmoitetaan, tarkoituksena voi olla, että sertifikaatin tulee päättymispäivänä olla kehittynyt paremmin kuin kohde-etuuden, mikäli kohde-etuus on arvoltaan laskenut tai vastaavasti noussut. Mikäli esimerkiksi rajataso (barrier-taso), maksimitaso tai suojaustaso ilmoitetaan, tarkoituksena voi olla, että sertifikaatin tulee päättymispäivänä olla kehittynyt tietylle tasolle paremmin tai huonommin kuin kohde-etuus.

Sertifikaatin arvo on riippuvainen useista tekijöistä, kuten kohde-etuuden kurssista, lunastuskurssista, rajatasosta (barrier-tasosta), maksimitasosta, juoksuajasta, suojaustekijästä, suojaustasosta, osallistumisasteesta, markkinakorosta, kohde-etuuden osinko-odotuksesta juoksuaikana, kohde-etuuden kurssin odotetusta tulevasta volatiliteetista, tarjonnasta ja kysynnästä sekä vaihdosta ja likviditeetistä. Kohde-etuuden osinko-odotuksella (-odotuksilla) ja kohde-etuuden kurssin odotetulla tulevalla volatiliteetilla tarkoitetaan Ålandsbankenin odotuksia niiden suhteen.

WARRANTTI- JA SERTIFIKAATTIOHJELMAN YLEISET EHDOT

Seuraavat yleiset ehdot koskevat instrumentteja ("**Instrumentti**"), jotka Ålandsbanken laskee liikkeeseen tämän Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman alla. Instrumentit voidaan laskea liikkeeseen euromääräisinä ("**EUR**"), Ruotsin kruunun määräisinä ("**SEK**") tai muun valuutan määräisinä.

Kullekin Instrumentille laaditaan erityiset lopulliset ehdot sisältäen täydentävät tuotekohtaiset ehdot, jotka yhdessä näiden yleisten ehtojen kanssa muodostavat Instrumentin täydelliset ehdot.

Nämä yleiset ehdot tarkoittavat useita erilaisia kohde-etuksia. Jäljempänä kohdassa 4 "*Markkinahäiriö*" ja kohdassa 6 "*Sopimusehtojen tarkistaminen*" ovat lopullisissa ehdoissa mainittua kohde-etuutta tarkoittavat, sovellettavissa olevat määräykset.

1. Määritelmät

Edellä olevien määritelmien lisäksi seuraavilla nimityksillä on näissä ehtoissa alla mainittu merkitys, mikäli lopullisissa ehtoissa ei toisin mainita.

"Pankkipäivä " päivä (joka ei ole lauantai, sunnuntai tai muu yleinen pyhäpäivä tai, velkakirjan maksua koskien, rinnastettavissa yleiseen pyhäpäivään), jona pankit ovat yleisesti avoinna yleisölle siinä maassa, jossa ryhdytään toimenpiteeseen maksu mukaan lukien, poikkeuksena ainoastaan Internetin kautta tarjottavien palvelujen aukiolo;

"Rajataso (Barrier-taso)" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava kurssi;

"CET" Keski-Euroopan aika;

"Osallistumisaste " lopullisissa ehtoissa ilmoitettava tekijä;

"EURIBOR" korkokanta, joka julkaistaan kyseisenä päivänä klo 11.00 CET-aikaa REUTERSin sivulla "Euribor=" (tai muun kyseisen järjestelmän korvaavan järjestelmän kautta tai muulla kyseisen sivun korvaavalla sivulla);

"Kiinteä Korko" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava korkokanta;

"Päättymispäivän Määrittäminen" päivä, jonka Liikkeeseenlaskija ilmoittaa ja joka ilmoitetaan lopullisissa ehtoissa niissä tapauksissa, joissa Sertifikaatti on "open end" -rakenteinen;

"Päätöskurssin Määrittäminen" päivä, jona Päätöskurssia koskeva(t) Viitekurssi(t) tai Korikomponenttien Viitekurssi(t) lasketaan;

"Lähtökurssin Määrittäminen" päivä, jona Lähtökurssia koskeva(t) Viitekurssi(t) tai Korikomponenttien Viitekurssi(t) lasketaan;

"Päätöskurssin Määrittäminen" Päätöskurssin määrittäminen voidaan ilmoittaa siinä tapauksessa, että usea perättäinen päivä muodostaa Päätöskurssin Määrittäminen. Suunnitellut Kaupankäyntipäivät Päätöskurssin Määrittäminen ensimmäisestä mainitusta päivästä Päätöskurssin Määrittäminen viimeiseen päivään, mainitut päivät mukaan lukien, muodostavat Päätöskurssin Määrittäminen;

"Lähtökurssin Määrittäminen" Lähtökurssin määrittäminen voidaan ilmoittaa siinä tapauksessa, että usea perättäinen päivä muodostaa Lähtökurssin Määrittäminen. Suunnitellut Kaupankäyntipäivät Lähtökurssin Määrittäminen ensimmäisestä mainitusta päivästä Lähtökurssin Määrittäminen viimeiseen päivään, mainitut päivät mukaan lukien, muodostavat Lähtökurssin Määrittäminen;

"Vipuvaikutusmäärä" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava rahamäärä;

"Vipuvaikutuksen laskentapäivät" lopullisissa ehtoissa ilmoitettavat päivät;

"Vipuvaikutustekijä" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava tekijä;

"Intervalli" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava intervalli;

"Haltija" se, joka on rekisteröity Arvopaperitilille Instrumentin omistajaksi;

"Instrumenttivaluutta" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava Instrumentin valuutta;

"Laskenta-asiamies" Ålandsbanken Abp tai jokin muu lopullisissa ehtoissa ilmoitettava osapuoli;

"Tilinhoitajayhteisö" pankki tai muu, jolle on myönnetty oikeus olla arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) mukainen tilinhoitajayhteisö tai vastaava Ruotsissa tai muussa maassa, jossa Haltija on avannut Instrumenttia koskevan Arvopaperitilin;

"Korikomponentti" kukin muuttujista, joka ilmoitetaan indeksissä tai korissa;

"Korikomponentin Viitekurssi" Korikomponentin kurssi, laskettuna Viitekurssin Määrittäminen mukaisesti;

"Korikomponentin Valuutta" kunkin Korikomponentin osalta valuutta, jossa Korikomponentin Viitekurssi määräytyy;

"Korikomponentin Vaihtokurssi" kunkin Korikomponentin osalta Korikomponentin Valuutan ja Vaihtokurssin Viitelähteen mukaisesti määritetyn Viitevaluutan välinen vaihtokurssi;

"Kuponki" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava kuponki;

"Ostowarrantti" warrantti, joka antaa oikeuden Takaisinmaksumäärään;

"Lunastuskurssi" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava kurssi;

"Lunastusmaksu" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava maksu. Lunastusmaksu on kulu, jonka Liikkeeseenlaskija perii Lunastus-ilmoitukseen liittyvästä hallinnosta;

"Marginaali" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava Koriperustaan lisättävä marginaali;

"Maksimitaso" lopullisissa ehtoissa ilmoitettava kurssi;

"Viitekurssin Määrittäminen" (i) lopullisissa ehtoissa ilmoitettava menetelmä ja joka on jokin seuraavista: Virallinen Sulkeminen: Kohde-etuudelle noteerattu virallinen sulkemiskurssi markkinapaikalla, joka on ilmoitettu Viitelähteeksi; (ii) Fiksaus: Kurssi, joka lasketaan ja julkaistaan Viitelähteessä ja joka

	ilmoitetaan tarkemmin lopullisissa ehdoissa; tai (iii) Arvostusaika: Kohde-etuuden noteeraus Viitelähteessä lopullisissa ehdoissa ilmoitettuna aikana ("Arvostusaika" TT:MM paikallista aikaa");	"STIBOR"	korkokanta, joka klo 11.00 CET-aikaa kyseisenä päivänä julkaistaan Reutersin "SIOR"-sivulla (tai mainitun järjestelmän korvaavan muun järjestelmän kautta tai mainitun sivun korvaavalla muulla sivulla);
"Minimirahamäärä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava rahamäärä;	"Strukturointikustannus"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava maksu;
"Kerroin"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava tekijä;	"Häiritty Kaupankäyntipäivä"	kohdassa 6 " <i>Suunniteltu Kaupankäyntipäivä ja Häiritty Kaupankäyntipäivä</i> " tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä;
"Muuntokurssi"	Instrumenttivaluutan vaihtokurssi jaettuna Vaihtokurssin Viitelähteen mukaisella Viitevaluutan vaihtokurssilla lopullisissa ehdoissa ilmoitettavana päivänä/päivinä tai mikäli tällaista päivää ei ole, Päätymispäivänä;	"Suojausinstrumentti"	Liikkeeseenlaskijan solmima johdannais-sopimus tai muu sopimus, joka on tarkoitettu suojaamaan/rahoittamaan Liikkeeseenlaskijan maksuvelvollisuuden täyttämisen tai muun hyvityksen maksaminen Haltijoille;
"Suunniteltu Kaupankäyntipäivä"	kohdassa 6 " <i>Suunniteltu Kaupankäyntipäivä ja Häiritty Kaupankäyntipäivä</i> " tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä;	"Myyntiwarrantti"	warrantti, joka antaa oikeuden Takaisinmaksumäärään;
"Preemio"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava tekijä;	"Kohde-etuus"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava osake, talletustodistus, obligaatio, raaka-aine, korko, vaihtokurssi, termiinisopimus, rahasto, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus, indeksi, kori tai muu kohde-etuus;
"Viitekurssi"	(i) Kohde-etuuden kurssi, laskettuna Viitekurssin Määrittymenettelyn mukaisesti; tai (ii) mikäli Kohde-etuus on kori tai indeksi, laskettuna lopullisten ehtojen mukaisesti;	"Arvopaperikeskus"	arvopaperikeskus, johon Instrumentti on liitetty. Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, Instrumenttien antamisen osalta on kyseisissä maissa voimassa seuraavaa: Suomi: Euroclear Finland Oy, osoite: Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki Ruotsi: Euroclear Sweden AB, osoite: Klarabergsviadukten 63, 101 23 Stockholm;
"Viitelähde"	kohdan 5 " <i>Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde</i> " mukainen Kohde-etuuden viitelähde tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettava Kohde-etuuden viitelähde;	"Arvopaperitili"	arvopaperitili arvo-osuusrekisterinpitäjä-yhteisössä (Central värdepappersförvare), jossa kunkin Haltijan Instrumentin omistus on rekisteröitynä;
"Vaihtokurssin Viitelähde"	kohdan 5 " <i>Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde</i> " mukainen Kohde-etuuden viitelähde tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettava Kohde-etuuden viitelähde;	"Arvostuspäivä"	Lähtökurssin Määrittäminen, Päätöskurssin Määrittäminen tai muu päivä, jona Viitekurssi tai Korikomponentin Viitekurssi lasketaan;
"Viitevaluutta"	valuutta, jossa Viitekurssi määritetään;	"Arvostusajankohta"	ajankohta päivästä, jona Viitekurssin tai Korikomponentin Viitekurssin laskeva, ja soveltuvissa tapauksissa, julkaiseva Yhteisö, laskee Viitekurssin tai Korikomponentin Viitekurssin;
"Liittyvä Viitelähde"	kohdan 5 " <i>Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde</i> " mukainen Kohde-etuuden viitelähde tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettava Kohde-etuuden viitelähde;	"Takaisinmaksupäivä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä;
"Korkoperusta"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava viitekorko. Mikäli muuta ei ole ilmoitettu, Korkoperusta on seuraava valuutoittain: Valuutta: Korkoperusta: EUR EURIBOR SEK STIBOR	"Takaisinmaksumäärä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettavan mukaisesti laskettava rahamäärä.
"Koronmääräytymispäivä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä, jona Korkojakson Korkoperusta määritetään;		
"Koronmaksupäivä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava päivä, jona korko maksetaan;		
"Korkojakso"	kukin lopullisissa ehdoissa ilmoitettava ajanjakso, jolta lasketaan korkoa;		
"Suojaustekijä"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava tekijä;		
"Suojaustaso"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava taso;		
"Päätymispäivä"	viimeinen päivä, jona Takaisinmaksumäärä lasketaan lopullisissa ehdoissa ilmoitetun mukaisesti;		
"Päätöskurssi"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava kurssi;		
"Lähtökurssi"	lopullisissa ehdoissa ilmoitettava kurssi;		

2. Instrumenttien kirjaaminen

Arvo-osuusjärjestelmään liitetyt Instrumentit ja täsmäytysrekisteriin (avstämningsregister) kirjatut Instrumentit kirjataan Haltijan lukuun merkinnän yhteydessä annetulle Arvopaperitilille. Paperimuotoisia arvopapereita ei laadita.

Toimeksiannon, panttauksen, testamentin ehtojen tai lahjakirjan perusteella tai muulla tavoin oikeuden Instrumenttiin hankkineen on kirjautettava tämä oikeus.

3. Luovutettavuus

Instrumentit ovat vapaasti luovutettavissa, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita.

4. Markkinahäiriö

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, kunkin Kohde-etuuden osalta on voimassa seuraavaa:

a) *Osake, talletustodistus, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus*

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan osakkeen tai talletustodistuksen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Viitelähteessä viimeisten kuudenkymmenen (60) minuutin aikana ennen sulkemisajankohtaa. Markkinahäiriöllä tarkoitetaan myös kohde-etuutena olevaa osaketta tai talletustodistusta koskevan optio- tai termiiniosopimuksen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Liittyvässä Viitelähteessä ja muulla auktorisoidulla markkinapaikalla viimeisten kuudenkymmenen (60) minuutin aikana ennen sulkemisajankohtaa. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen tai Liittyvän Viitelähteen varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

b) *Obligaatio, valuutta, vaihtokurssi tai korko*

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan kohde-etuutena olevan obligaation, valuutan, vaihtokurssin tai koron kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Viitelähteessä sekä Viitelähteen sulkemista. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

c) *Osakeindeksi*

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että soveltuvassa Viitelähteessä, Liittyvässä Viitelähteessä tai pörssissä/pörsseissä, jossa Laskenta-asiamiehen arvion mukaan indeksiin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, on viimeisten kuudenkymmenen (60) minuutin aikana ennen virallisesti asetettua sulkemisajankohtaa sattunut kaupankäynnin keskeyttäminen tai rajoittaminen (sen johdosta että kurssiliikkeet ylittävät sallitut tasot tai muussa syystä):

- (i) osakkeilla tai talletustodistuksilla, jotka sisältyvät kohde-etuutena olevaan osakeindeksiin ja jotka muodostavat 20 prosenttia tai enemmän osakeindeksin arvosta;
- (ii) osakeindeksiin liittyvillä optiosopimuksilla; tai
- (iii) osakeindeksiin liittyvillä termiiniosopimuksilla.

Sen määrittämiseksi, onko Markkinahäiriö sattunut edellä olevan kohdan (i) mukaisesti, on sellaisen osakkeen tai talletustodistuksen relevantin prosenttiosuuden suhteessa osakeindeksiin perustuttava vertailuun, jossa verrataan (x) sitä osaa osakeindeksin arvosta, joka liittyy tällaiseen osakkeeseen tai talletustodistukseen ja (y) koko osakeindeksin arvoa, välittömästi ennen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen, Liittyvän Viitelähteen tai pörssin/pörssien, jossa Laskenta-asiamiehen arvion mukaan indeksiin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

d) *Korkoindeksi/valuuttaindeksi/rahastoindeksi/hedgerahastoindeksi/strategiaindeksi/muu indeksi*

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että Viitelähteessä, Liittyvässä Viitelähteessä tai pörssissä/pörsseissä, jossa Laskenta-asiamiehen arvion mukaan indeksiin sisältyviä varoja kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, on Laskenta-arvion mukaan sattunut kaupankäynnin keskeyttäminen tai olennainen rajoittaminen indeksiin sisältyvällä arvopaperilla tai muulla kohde-etuudella tai relevanttien arvopapereiden tai omaisuuslajien johdannaisopimuksilla. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

e) *Raaka-aine/raaka-aineindeksi*

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että relevantissa Viitelähteessä, Liittyvässä Viitelähteessä tai muulla markkinapaikalla on Laskenta-asiamiehen arvion mukaan tapahtunut jokin seuraavista tilanteista:

- (i) Viitelähde, Liittyvä Viitelähde tai markkinapaikka jättää markkina-arvon julkaisematta kyseiselle raaka-aineelle/raaka-aineindeksille tai johdannaisopimukselle, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit tai jos tällainen markkina-arvo ei muusta syystä ole Laskenta-asiamiehen saatavissa;
- (ii) kaupankäynti kyseisellä raaka-aineella/raaka-aineindeksillä tai johdannaisopimuksella jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, on keskeytetty tai, Laskenta-asiamiehen arvion mukaan, olennaisesti rajoitettu;
- (iii) kaikki kaupankäynti kyseisellä raaka-aineella/raaka-aineindeksillä tai johdannaisopimuksella, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, tai niiden hinnoittelu lakkaa pysyvästi;
- (iv) kyseisen raaka-aineen/raaka-aineindeksin tai johdannaisopimuksen, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, hinnan

- laskentamenetelmää Laskenta-asiamiehen arvion mukaan muutetaan olennaisesti; tai
- (v) kyseisen raaka-aineen/raaka-aineindeksin tai johdannaissopimuksen, jonka kohde-etuutena ovat relevantit raaka-aineet/raaka-aineindeksit, koostumusta tai sisältöä muutetaan Laskenta-asiamiehen arvion mukaan olennaisella tavalla.

Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

f) Termiinisopimus

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan termiinisopimuksen kaupankäynnin keskeyttämistä tai rajoittamista Viitelähteessä sekä Viitelähteen sulkemista. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

Markkinahäiriönä ei pidetä kaupankäyntituntimäärän rajoittamista, joka johtuu Viitelähteen varsinaisten kaupankäyntiaikojen muuttamisesta.

g) Rahasto/pörssissä vaihdettava rahasto

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että rahastolle ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan:

- (i) julkaista osuuden arvoa; tai
(ii) toteuteta rahasto-osuuksien myyntiä tai lunastusta.

Mikäli rahaston osuuksia vaihdetaan pörssissä, sovelletaan sääntöjä koskien osaketta koskevaa Markkinahäiriötä. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

h) Hedgerahasto

Markkinahäiriöllä tarkoitetaan sitä, että hedgerahasto ei julkaise osuuden arvoa tai että hedgerahaston arvoa ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan voida vahvistaa. Laskenta-asiamies pidättää itselleen oikeuden arvioida, vallitseeko Markkinahäiriö.

5. Viitelähde ja Liittyvä Viitelähde

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin ilmoiteta, osakkeen ja talletustodistuksen, termiinisopimuksen, koron, hedgerahaston, strategian, pörssissä vaihdettavan rahasto-osuuden, rahaston, osakeindeksin, korkoindeksin, raaka-aineindeksin, valuuttaindeksin, strategiaindeksin, muun indeksin tai muun Kohde-etuuden Viitelähteellä tarkoitetaan sitä tai niitä pörssijä, markkinapaikkoja tai muita viitelähteitä, joissa tällaista kohde-etuutta tai indeksiä Laskenta-asiamiehen arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan.

Vaihtokurssin Viitelähteellä tarkoitetaan EKP:n (Euroopan keskuspankin) valuuttafiksausta tai lopullisissa ehdoissa ilmoitettua muuta viitelähdettä, joka Laskenta-asiamiehen arvion mukaan on soveltuvin käytettäväksi Viitelähteensä. EKP:n valuuttafiksaus on voimassa edellä mainitun mukaisesti, mikäli Viitelähdettä ei ole ilmoitettu lopullisissa ehdoissa.

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, osakkeen ja talletustodistuksen, koron, hedgerahaston, strategian, pörssissä vaihdettavan rahasto-osuuden, rahaston, osakeindeksin, korkoindeksin, raaka-aineindeksin, valuuttaindeksin, strategiaindeksin, muun indeksin tai muun Kohde-etuuden Liittyvällä Viitelähteellä tarkoitetaan sitä tai niitä pörssijä, markkinapaikkoja tai muita viitelähteitä, joissa tällaista kohde-etuutta tai indeksiä tai indeksiin sisältyviä varoja koskevia optio- tai termiinisopimuksia tai muita rahoitusinstrumentteja Laskenta-asiamiehen arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan.

6. Suunniteltu Kaupankäyntipäivä ja Häiritty Kaupankäyntipäivä

Suunnitellulla Kaupankäyntipäivällä tarkoitetaan, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, kunkin Kohde-etuuden osalta seuraavaa:

- (i) osake ja talletustodistus: päivä jona Viitelähteen on tarkoitus olla avoinna kaupankäyntiin normaalin aikataulun mukaisesti;
- (ii) osakeindeksi: päivä, jona Viitelähteen, Liittyvän Viitelähteen tai pörssin/pörssien, jossa indeksin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia Laskenta-asiamiehen arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, on tarkoitus olla avoinna kaupankäyntiin normaalin aikataulun mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona indeksin laskevan ja julkaisevan yhteisön on tarkoitus julkaista indeksin sulkemisarvo ja Liittyvän Viitelähteen on tarkoitus olla avoinna normaalin aikataulun mukaisesti;
- (iii) korkoindeksi, valuuttaindeksi, rahastoindeksi, hedgerahastoindeksi, strategiaindeksi, raaka-aineindeksi, muu indeksi: päivä, jona pörssin/pörssien, markkinapaikkojen tai muiden viitelähteiden, joissa indeksiin sisältyviä varoja Laskenta-asiamiehen arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan, on tarkoitus olla avoinna normaalin aikataulun mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona indeksin laskevan ja julkaisevan yhteisön on tarkoitus julkaista indeksi;
- (iv) valuutta ja korko: päivä (ei lauantai, sunnuntai tai muu yleinen pyhäpäivä tai, Instrumentin maksua koskien, ei rinnastettavissa yleiseen pyhäpäivään), jona pankit kyseisessä finanssikeskuksessa ovat yleisesti avoinna;
- (v) raaka-aine, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus, rahasto, termiinisopimus ja muu kohde-etuus: päivä, jona relevantin Viitelähteen on tarkoitus olla avoinna normaalin aikataulun mukaisesti tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona Kohde-etuuden laskevan ja julkaisevan yhteisön on tarkoitus julkaista tällaisen kohde-etuuden arvo.

Häirityllä Kaupankäyntipäivällä tarkoitetaan, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, kunkin kohde-etuuden osalta seuraavaa:

- (i) osake ja talletustodistus: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona Viitelähde ei ole avoinna kaupankäyntiin tai sattuu Markkinahäiriö;
- (ii) osakeindeksi: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona relevantti Viitelähde, Liittyvä Viitelähde tai pörssi/pörssit, jossa indeksiin sisältyviä osakkeita tai talletustodistuksia Laskenta-asiamiehen arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan, ei ole avoinna kaupankäyntiin tai sattuu Markkinahäiriö tai, soveltuviissa tapauksissa Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona indeksin laskeva ja julkaiseva yhteisö ei julkaise indeksin sulkemisarvoa tai Liittyvä Viitelähde ei ole avoinna kaupankäyntiin tai sattuu Markkinahäiriö;
- (iii) korkoindeksi, valuuttaindeksi, rahastoindeksi, hedge-rahastoindeksi, strategiaindeksi, raaka-aineindeksi, muu indeksi: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona se pörssi/ne pörssit, markkinapaikat tai muut viitelähteet, joissa indeksiin sisältyviä varoja Laskenta-asiamiehen arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti vaihdetaan tai noteerataan, ei ole avoinna tai sattuu Markkinahäiriö tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona indeksin laskeva ja julkaiseva yhteisö ei julkaise indeksiä tai sattuu Markkinahäiriö;
- (iv) raaka-aine, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus, rahasto, hedgerahasto, termiinisolimus, korko, obligaatio ja muu kohde-etuus: Suunniteltu Kaupankäyntipäivä, jona Viitelähde ei ole avoinna tai sattuu Markkinahäiriö tai, soveltuviissa tapauksissa päivä, jona kohde-etuuden laskeva ja julkaiseva yhteisö ei julkaise tällaisen kohde-etuuden arvoa tai sattuu Markkinahäiriö.

7. Tarkistukset Häirityn Kaupankäyntipäivän johdosta

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, seuraava on voimassa:

Mikäli Viitekurssin ja Korikomponentin Viitekurssia ei voida vahvistaa jonakin Arvostuspäivänä sen johdosta, että tällainen päivä ei ole Suunniteltu Kaupankäyntipäivä tai se on Häiritty Kaupankäyntipäivä, Viitekurssin tai Korin arvo on sen sijaan vahvistettava arvoksi, joka Viitekurssille tai Koriin sisältyvien Korikomponenttien Viitekurssille vahvistetaan Arvostusajankohtana lähinnä seuraavana Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä, joka ei ole Häiritty Kaupankäyntipäivä eikä muu seuraava Arvostuspäivä. Mikäli Viitekurssia tai Korikomponentin Viitekurssia ei olisi voitu vahvistaa viimeistään kahdeksantena (8) Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä alkuperäisen Arvostuspäivän jälkeen, Laskenta-asiamiehen on Arvostusajankohtana kahdeksantena (8) Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä (kuitenkin kohde-etuutena olevaa korkoa koskien viidentenä (5) Suunniteltuna Kaupankäyntipäivänä, ja koskien kohde-etuutena olevaa raaka-ainetta, kyseistä raaka-ainetta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisena päivänä) vahvistaa Viitekurssi tai Korikomponentin viitekurssi arvoksi, joka Laskenta-asiamiehen arvion mukaan mahdollisimman suuressa määrin vastaa sitä arvoa,

joka olisi vahvistettu, jos tämä päivä ei olisi ollut Häiritty Kaupankäyntipäivä.

Sinä tapauksessa, että Arvostuspäivä sattuu Päättymispäivän jälkeen Häirityn Kaupankäyntipäivän tarkistuksen seurauksena, Päättymispäivää ja Takaisinmaksupäivää tarkistetaan vastaavassa määrin.

Korin ja indeksin osalta Laskenta-asiamiehen on, jäljempänä otsakkeen ”Kohde-etuutta koskeva muutos” alla kohdassa 8.c mainittu huomioden, käytettävä kaavaa ja menetelmää, joka oli viimeksi voimassa kyseisen indeksin laskemiselle Viitekurssin perusteella, kullekin koriin sisältyvälle Korikomponentille. Mikäli kyseisen Korikomponentin kaupankäynti olisi ollut olennaisesti rajoitettu, Laskenta-asiamiehen on arvioitava, mikä Viitekurssi olisi ollut voimassa Korikomponentille, jos kaupankäynti ei olisi nyt sanotun mukaisesti ollut rajoitettu.

8. Sopimusehtojen tarkistaminen

Mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita, seuraava on voimassa kunkin Kohde-etuuden osalta:

a) *Osake, talletustodistus, pörssissä vaihdettava rahasto-osuus*

Tarkistustapahtuma

Mikäli ennen Päättymispäivää sattuisi jokin kohde-etuutena olevaan osakkeeseen (”osakkeella” tarkoitetaan tässä kohdassa 8.a myös talletustodistusta) vaikuttava tapahtuma, kuten osakeanti, osakkeiden jakaminen (splittaus) tai yhdistäminen, osakkeiden tai oikeuksien antaminen vastikkeetta tai jokin luonteeltaan tai suuruudeltaan poikkeuksellinen osingonjako, osakepääoman alentaminen palauttamalla pääomaa osakkeenomistajille, pakkolunastus, julkisen ostotarjouksen toteuttaminen, sulautuminen, jakautuminen, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, selvitystila, konkurssi, osakkeen likviditeetin olennainen alentuminen tai muu vastaava tapahtuma, joka voi vaikuttaa osakkeeseen, Laskenta-asiamies päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Instrumentin ehtojen vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutena olevia osakkeita koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisesti, tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Laskenta-asiamiehen oikeamaksi katsoman muuntamismenetelmän mukaisesti tai Liikkeeseenlaskija ryhtyy muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Pakkolunastuksen, julkisen ostotarjouksen täyttämisen, sulautumisen, jakautumisen, pakkolunastuksen valtion haltuun, kansallistamisen, selvitystilan, konkurssin tai muun vastaavan tapahtuman yhteydessä, joka voi vaikuttaa osakkeeseen, osake voidaan Laskenta-asiamiehen päätöksen mukaan korvata sellaisella toisella rahoitus-instrumentilla tai käteisvaroilla tai muulla korvauksella, joka tarjotaan osakkeen Omistajille.

Jos kohde-etuus koostuu osakkeista muodostetusta korista, on voimassa seuraava: Jos edellä kuvattu tapahtuma sattuu ja ehtoja tarkistetaan sillä seurauksella, että kohde-etuutena

olevien osakkeiden kokonaislukumäärä alenee, Liikkeeseenlaskija päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, kunkin sellaisen osakkeen, joka lakkaa olemasta Kohde-etuus, korvaamisesta uudella osakkeella siten, että kohde-etuutena olevien osakkeiden alkuperäinen kokonaislukumäärä säilyy ennallaan. Tällaisen uuden osakkeen on Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan mahdollisimman suuressa määrin täytettävä ne kriteerit, jotka ovat erityksen tapahtuman suhteen relevantteja. Tällaisia kriteerejä ovat esimerkiksi, että uusi osake kuuluu samalle talussektorille kuin korvattu osake, osakkeen antavalla yhtiöllä on samanvertainen kansainvälinen asema ja luottokelpoisuus kuin korvatun osakkeen antavalla yhtiöllä, osakkeen antava yhtiö kuuluu samalle maantieteelliselle alueelle kuin korvatun osakkeen antava yhtiö sekä että osakkeella on samanvertainen odotettu volatiliteetti kuin korvatulla osakkeella. Korvattaessa osake Liikkeeseenlaskija päättää muista tarkistuksista, jotka tällaisen korvaamisen suhteen katsotaan välttämättömiksi.

Niissä tapauksissa, joissa osakkeen antavaan yhtiöön kohdistuu selvitystila, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, konkurssi tai vastaava sillä seurauksella, että osakkeenomistaja ei saa korvausta, osakkeen arvoksi vahvistetaan nolla, tai jos ainoastaan osa kohde-etuusosakkeesta on menetetty tällaisen seikan johdosta, Laskenta-asiamiehen määräämä arvo.

Listalta poistaminen

Listalta poistamisella tarkoitetaan sitä, että Viitelähde ilmoittaa päätöksestä Kohde-etuuden poistamisesta listalta tai poistaa sen listalta. Listalta poistamiseksi luetaan myös, jos Kohde-etuutta koskevat viralliset hinnat tai virallinen kaupankäynti lakkaa Viitelähteessä. Listalta poistamisen ei katsota olevan olemassa, jos Kohde-etuus tulee listatuksi uudestaan, ja sillä käydään jälleen kauppaa ja sen hintoja julkistetaan jälleen Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämässä pörssissä tai kaupankäyntijärjestelmässä. Listalta poistamisen yhteydessä Liikkeeseenlaskija voi päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti eräännyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”Ennenaikainen päätyminen ja Listalta poistaminen” mukaisesti.

Osakkeen pörssikurssin korjaus

Mikäli pörssin julkaisemaa pörssikurssia jonkin osakkeen osalta korjataan julkaisemisen jälkeen ja korjaus julkaistaan viimeistään kyseisen pörssin osakekaupan tavanomaisen clearing- ja selvitysjakson kuluessa alkuperäisestä julkaisemispäivästä, Päätymispäivän osalta kuitenkin aina viimeistään kyseisenä päivänä, Takaisinmaksumäärän vahvistamisessa käytetään korjattua pörssikurssia.

b) Obligaatio

Mikäli ennen Päätymispäivää tai Päätymispäivänä sattuisi jokin obligaatioon vaikuttava tapahtuma, kuten pakkolunastus, sulautuminen, jakautuminen, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, selvitystila, konkurssi tai obligaation likviditeetin olennainen alentuminen tai muu vastaava tapahtuma, joka voi vaikuttaa kohde-etuutena olevaan obligaatioon, Laskenta-asiamies päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Instrumentin vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannaiss-

sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisesti, tai erityisen tapahtuman kyseessä olleen Laskenta-asiamiehen oikeammaksi katsoman muuntamismenetelmän mukaisesti tai Laskenta-asiamies ryhtyy muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Laskenta-asiamies mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Mikäli kohde-etuutena oleva obligaatio on pakkolunastuksen, sulautumisen, jakautumisen, pakkolunastuksen valtion haltuun, kansallistamisen, selvitystilan, konkurssin tai muun vastaavan tapahtuman kohteena, joka voi vaikuttaa kohde-etuusobligatioon, obligaatio voidaan Laskenta-asiamiehen päätöksen mukaan korvata sellaisilla toisilla rahoitusinstrumenteilla tai käteisvaroilla tai muulla korvauksella, joka tarjotaan obligaation Haltijoille.

Niissä tapauksissa, joissa kohde-etuutena olevaan obligaatioon kohdistuu selvitystila, pakkolunastus valtion haltuun, kansallistaminen, konkurssi tai vastaava sillä seurauksella, että obligaation Haltija ei saa korvausta, obligaation arvoksi vahvistetaan nolla, tai jos ainoastaan osa kohde-etuusobligatiosta on menetetty tällaisen seikan johdosta, Laskenta-asiamiehen määräämä arvo.

Listalta poistaminen

Listalta poistamisella tarkoitetaan sitä, että Viitelähde ilmoittaa päätöksestä Kohde-etuuden poistamisesta listalta tai poistaa sen listalta. Listalta poistamiseksi luetaan myös, jos Kohde-etuutta koskevat viralliset hinnat tai virallinen kaupankäynti lakkaa Viitelähteessä. Listalta poistamisen ei katsota olevan olemassa, jos Kohde-etuus tulee listatuksi uudestaan, ja sillä käydään jälleen kauppaa ja sen hintoja julkistetaan jälleen Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämässä pörssissä tai kaupankäyntijärjestelmässä. Listalta poistamisen yhteydessä Liikkeeseenlaskija voi päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti eräännyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”Ennenaikainen päätyminen ja Listalta poistaminen” mukaisesti.

c) Indeksi

Kohde-etuutena olevaa indeksiä koskeva muutos

- (i) Mikäli kohde-etuutena olevan indeksin laskemisesta ja julkaisemisesta vastuussa oleva yhteisö lakkaa laskemasta ja julkaisemasta indeksiä ja indeksin laskee ja julkaisee sen sijaan Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämä osapuoli (”Kolmas Osapuoli”), relevantti Päätöskurssi on sen asemesta vahvistettava Kolmannen osapuolen laskeman ja julkaiseman indeksin perusteella.
- (ii) Mikäli kohde-etuutena oleva indeksi lakkaa, mutta se korvataan Laskenta-asiamiehen arvion mukaan muulla samanarvoisella indeksillä, Päätöskurssin vahvistamisessa on käytettävä tällaista muuta indeksiä.
- (iii) Mikäli edellä mainittu yhteisö eikä Kolmas Osapuoli laske ja julkaise indeksiä, joko tilapäisesti tai pysyvästi, tai mikäli ennen Päätöskurssin Määrittämispäivää osoittautuu, että edellä mainitun mukaisesti

indeksin laskennasta vastuussa oleva yhteisö tai Kolmas Osapuoli on muuttanut indeksin laskennassa käytettyä kaavaa tai menetelmää, Liikkeeseenlaskijan on oikeus, katsoessaan sen välttämättömäksi, päättää vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyn tavan mukaisesti, tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Liikkeeseenlaskijan oikeammaksi katsoman muuntamisen menetelmän mukaisesti tai Liikkeeseenlaskija ryhtyy muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Liikkeeseenlaskija mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

- (iv) Mikäli Liikkeeseenlaskijan oikeus käyttää Kohde-etuutta lakkaa, Liikkeeseenlaskijalla on oikeus korvata Kohde-etuus arvionsa mukaan samanarvoisella muulla indeksillä tai aikaistaa päättymispäivää sekä tehdä sellaiset muut tarkistukset, jotka ovat välttämättömiä instrumentin päättämiseksi ennenaikaisesti.

Kohde-etuutena olevan indeksin korjaus

Mikäli Takaisinmaksumäärän vahvistamisessa käytettävää kohde-etuutena olevaa indeksiä korjataan kohde-etuutena olevan indeksin laskevan ja julkistavan yhteisön ilmeisen laskentavirheen johdosta niiden päivien kuluessa, joka normaalisti kuuluu kaupanteon ja likvidipäivän/maksupäivän välillä kaupankäynnissä indeksikomponentin Viitelähteessä tai Liittyvässä Viitelähteessä, mutta viimeistään kolmen (3) Suunnitellun Kaupankäyntipäivän kuluessa Päättymispäivän jälkeen, Laskenta-asiamiehen on tehtävä vastaavat korjaukset vahvistettaessa Takaisinmaksumäärä.

d) Raaka-aine

Tarkistustapahtuma

Mikäli jostakin tapahtumasta seuraa, että Viitelähteen mukainen kohde-etuutena oleva raaka-aine Laskenta-asiamiehen arvion mukaan on olennaisella tavalla muuttunut, Laskenta-asiamies päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Instrumentin ehtojen vastaavasta tarkistuksesta Kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyn tavan mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Laskenta-asiamiehen oikeammaksi katsoman muuntamisen menetelmän mukaisesti, tai muuhun tarkoituksenmukaiseen toimenpiteeseen ryhtymisestä, jotta Laskenta-asiamies mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan. Laskenta-asiamies saa, mutta sen ei tarvitse, päättää sopivasta tarkistuksesta sen perusteella, miten Liittyvä Viitelähte on päättänyt toteuttaa tarkistuksen optioille ja termiinisolimuksille, joilla käydään kauppaa sellaisessa Liittyvässä Viitelähteessä.

Kohde-etuutena olevan raaka-aineen Viitekurssin korjaus

Mikäli Takaisinmaksumäärän laskemisessa käytettävän kohde-etuutena olevan raaka-aineen Viitekurssia korjataan Viitekurssin laskevan ja julkistavan yhteisön ilmeisen laskentavirheen johdosta kolmenkymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa, mutta viimeistään kolme (3) Suunniteltua Kaupankäyntipäivää Päättymispäivän jälkeen, Laskenta-asiamiehen on tehtävä Takaisinmaksumäärän vastaava laskenta.

päivän kuluessa, mutta viimeistään kolme (3) Suunniteltua Kaupankäyntipäivää Päättymispäivän jälkeen, Laskenta-asiamiehen on tehtävä Takaisinmaksumäärän vastaava laskenta.

Listalta poistaminen

Listalta poistamisella tarkoitetaan sitä, että Viitelähte ilmoittaa päätöksestä Kohde-etuuden poistamisesta listalta tai poistaa sen listalta. Listalta poistamiseksi luetaan myös, jos Kohde-etuutta koskevat viralliset hinnat tai virallinen kaupankäynti lakkaa Viitelähteessä. Listalta poistamisen ei katsota olevan olemassa, jos Kohde-etuus tulee listatuksi uudestaan, ja sillä käydään jälleen kauppaa ja sen hintoja julkistetaan jälleen Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämässä pörssissä tai kaupankäyntijärjestelmässä.

Listalta poistamisen yhteydessä Liikkeeseenlaskija voi päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti eräänny jäljempänä olevan kohdan 9 ”Ennenaikainen päätyminen ja Listalta poistaminen” mukaisesti.

e) Vaihtokurssi

Ensimmäinen Valuutta: Kohde-etuutena olevan vaihtokurssin ensimmäinen valuutta.

Toinen Valuutta: Kohde-etuutena olevan vaihtokurssin toinen valuutta.

Tarkistustapahtuma

Mikäli kohde-etuutena olevan vaihtokurssin Ensimmäinen Valuutta tai Toinen valuutta yhdistetään yhteiseen valuutaan tai korvataan yhteisellä valuutalla, Laskenta-asiamies voi päättää Instrumentin ehtojen tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyn tavan mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Laskenta-asiamiehen oikeammaksi katsoman muuntamisen menetelmän mukaisesti, tai ryhtyä muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Laskenta-asiamies mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Päättymistapahtuma

- (i) Mikäli Ensimmäinen tai Toinen valuutta, Laskenta-asiamiehen arvion mukaan, muulla tavoin kuin Tarkistustapahtuman kautta lakkaa olemasta jonkin maan tai alueen laillinen valuutta;
- (ii) mikäli Viitelähte lakkaa julkistamasta kohde-etuutena olevan vaihtokurssin hintoja, tai Ensimmäisen Valuutan vaihtokursseja tai Toisen Valuutan vaihtokursseja ja nämä hinnat eivät ole saatavissa muusta Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämästä lähteestä;
- (iii) mikäli Laskenta-asiamiehen arvion mukaan on syntynyt vaikeuksia tai esteitä kauppojen toteuttamiseen valuuttamarkkinoilla kohde-etuutena olevissa vaihtokursseissa ja tämä ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan ole Markkinahäiriö,

katsotaan sattuneen Päätymistapahtuma. Liikkeeseenlaskija voi edellä olevissa tapauksissa päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti erääntyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”*Ennenaikainen päätyminen ja Listalta poistaminen*” mukaisesti.

f) Korko

Tarkistustapahtuma

Mikäli ennen Päätymispäivää tai Päätymispäivän jälkeen sattuisi jokin tapahtuma, joka kohde-etuutena olevaan korkoon, Laskenta-asiamies voi päättää Instrumentin ehtojen tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannais-sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Laskenta-asiamiehen oikeammaksi katsoman muuntamis-menettelmän mukaisesti, tai ryhtyä muuhun tarkoituksen-mukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Laskenta-asiamies mahdollisimman suurella määrällä huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Päätymistapahtuma

- (i) Mikäli Viitelähde lakkaa julkistamasta kohde-etuutena olevaa korkoa ja se ei ole saatavissa muusta Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämästä lähteestä; tai
- (ii) mikäli Laskenta-asiamiehen arvion mukaan on syntynyt vaikeuksia tai esteitä kauppojen toteuttamiseen rahamarkkinoilla kohde-etuutena olevassa korossa ja tämä ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan ole Markkinahäiriö,

katsotaan sattuneen Päätymistapahtuma. Liikkeeseenlaskija voi edellä olevissa tapauksissa päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti erääntyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”*Ennenaikainen päätyminen ja Listalta poistaminen*” mukaisesti.

g) Termiinisopimus

Tarkistustapahtuma

Tarkistustapahtuma on tapahtuma, joka ei ole Listalta poistaminen tai Lakkaaminen (jäljempänä mainitun mukaisesti) ja joka merkitsee sitä, että termiinisopimuksen ehdot tai sen kohde-etuus ovat Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan muuttuneet merkittäväällä tavalla.

Mikäli Tarkistustapahtuma sattuu, Laskenta-asiamies päättää, katsoessaan sen välttämättömäksi, Instrumentin ehtojen vastaavasta tarkistuksesta kohde-etuutta koskevien johdannais-sopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyyn tavan mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Laskenta-asiamiehen oikeammaksi katsoman muuntamis-menettelmän mukaisesti, tai ryhtyy muuhun tarkoituksen-mukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Laskenta-asiamies mahdollisimman suurella määrällä huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan. Laskenta-asiamies saa, mutta sen ei tarvitse, päättää sopivasta tarkistuksesta sen perusteella, miten Liittyvä Viitelähde on päättänyt toteuttaa tarkistuksen optioille ja termiini-

sopimuksille, joilla käydään kauppaa sellaisessa Liittyvässä Viitelähteessä.

Listalta poistaminen ja Lakkaaminen

Listalta poistamisella tarkoitetaan sitä, että Viitelähde ilmoittaa päätöksestä kohde-etuutena olevan termiini-sopimuksen poistamisesta listalta tai poistaa sen listalta. Listalta poistamiseksi luetaan myös, jos kohde-etuutena olevaa termiinisopimusta koskevat viralliset hinnat tai virallinen kaupankäynti lakkaa Viitelähteessä. Listalta poistamisen ei katsota olevan olemassa, jos kohde-etuutena oleva termiinisopimus tulee listatuksi uudestaan, ja sillä käydään jälleen kauppaa ja sen hintoja julkistetaan jälleen Laskenta-asiamiehen hyväksyttävänä pitämässä pörssissä tai kaupankäyntijärjestelmässä.

Lakkaamisella tarkoitetaan tapahtumaa, jossa kohde-etuutena oleva termiinisopimus on jostakin syystä suljettu ennenaikaisesti tai lopetettu.

Mikäli tapahtuu kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen Listalta poistaminen ja Lakkaaminen, Laskenta-asiamies voi ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

- (i) Laskenta-asiamies voi tarkistaa ehtoja ottaen huomioon Listalta poistamisen tai Lakkaamisen. Laskenta-asiamies saa, mutta sen ei tarvitse, päättää sopivasta tarkistuksesta sen perusteella, miten Liittyvä Viitelähde on päättänyt toteuttaa tarkistuksen optioille ja termiinisopimuksille sellaisessa Viitelähteessä.
- (ii) Liikkeeseenlaskija voi päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti erääntyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”*Ennenaikainen päätyminen ja Listalta poistaminen*” mukaisesti.

Korvaaminen

Mikäli Viitelähde korvaa termiinisopimuksen jollakin toisella, uusi termiinisopimus muodostaa sellaisena korvauspäivänä Instrumentin kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen, mikäli sellainen uusi termiinisopimus Laskenta-asiamiehen arvion mukaan on vertailukelpoinen aikaisemman kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen kanssa. Laskenta-asiamies voi samanaikaisesti tehdä ehtoihin tarkistuksia, jotka Laskenta-asiamiehen mukaan ovat soveltuvia kohde-etuutena olevan termiinisopimuksen vaihto huomioiden. Tällaisen tarkistuksen tarkoituksena on oltava, että Instrumentin taloudellinen arvo säilyy.

h) Rahasto

Tarkistustapahtuma

Mikäli kohde-etuutena olevan rahaston osuuden arvoa ei lasketa tai julkaista, mikäli kohde-etuutena oleva rahasto on lakannut tai korvattu Laskenta-asiamiehen arvion mukaan vastaavalla kohde-etuusrahastolla, kohde-etuutena olevaa rahastoa on muutettu olennaisesti tai on sattunut vastaava tapahtuma, Laskenta-asiamiehellä on oikeus käyttää uutta rahastoa Päätymiskurssin laskennassa, vaihtoehtoisesti laskea Päätymiskurssi tai muu sopivaksi katsomansa muu ratkaisu.

Päättymistapahtuma

- (i) Mikäli Kohde-etuutena oleva rahasto on lakannut tai Kohde-etuutena olevan rahaston osuudenarvon julkistaminen on lakannut ja se ei Laskenta-asiamiehen mukaan ole Markkinahäiriö tai Tarkistustapahtuma; tai
- (ii) Mikäli Laskenta-asiamiehen arvion mukaan on syntynyt vaikeuksia tai esteitä Kohde-etuuden osuuskien vaihtoon ja se ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan ole Markkinahäiriö tai Tarkistustapahtuma,

katsotaan sattuneen Päättymistapahtuma. Liikkeeseenlaskija voi tällöin päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti erääntyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”Ennenaikainen päättymisen ja Listalta poistaminen” mukaisesti.

i) Suojausinstrumentin muutos

Tarkistustapahtuma

Mikäli ennen Päättymispäivää tai Päättymispäivän jälkeen sattuisi jokin tapahtuma, joka (i) olennaisesti muuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyä hallita kyseiseen Instrumenttiin liittyviä riskejä tai (ii) merkitsee Suojausinstrumentin omistukseen ja/tai kaupankäyntiin liittyvien kulujen olennaista nousua, Laskenta-asiamiehellä on oikeus, katsoessaan sen välttämättömäksi, päättää Instrumentin ehtojen vastaavasta tarkistuksesta Kohde-etuutta koskevien johdannaissopimusten tarkistukselle yleisesti hyväksytyn tavan mukaisesti tai erityisen tapahtuman kyseessä ollen Laskenta-asiamiehen oikeammaksi katsoman muuntamismenetelmän mukaisesti, tai ryhtyä muuhun tarkoituksenmukaiseksi katsomaansa toimenpiteeseen, jotta Laskenta-asiamies mahdollisimman suuressa määrin huolehtii siitä, että välittömästi ennen tapahtumaa voimassa olleet taloudelliset edellytykset säilyvät ennallaan.

Päättymistapahtuma

Mikäli Liikkeeseenlaskija katsoo, että edellä mainitut tarkistukset eivät antaisi kohtuullista tulosta, Liikkeeseenlaskija voi päättää, että Instrumentti poistetaan listalta ja/tai että Instrumentti erääntyy jäljempänä olevan kohdan 9 ”Ennenaikainen päättymisen ja Listalta poistaminen” mukaisesti.

9. Ennenaikainen Päättymisen ja Listalta poistaminen

Mikäli kohdan 8 ”Sopimusehtojen tarkistaminen” mukaiset edellytykset Ennenaikaiselle Päättymiselle ja Listalta poistamiselle ovat olemassa, Laskenta-asiamies vahvistaa Instrumentin markkina-arvon, jolloin otetaan huomioon edellä olevat Kohde-etuuden kaupankäynnin päättymiseen tai muuhun lakkaamiseen liittyvät seikat edellä olevan mukaisesti, ja maksaa tämän rahamäärän Instrumenttien Haltijoille. Soveltuvissa tapauksissa vähennetään Liikkeeseenlaskijan kulut suojauspositioiden purkamisesta. Päättymispäivä, Takaisinmaksumäärä ja Takaisinmaksupäivä sekä mahdollisia muita relevantteja ehtoja voidaan tarkistaa vastaavassa määrin.

10. Takaisinmaksumäärän maksaminen

Instrumentti erääntyy maksettavaksi Takaisinmaksumäärällään Takaisinmaksupäivänä.

Takaisinmaksumäärän maksu tapahtuu siinä valuutassa, jossa Instrumentti on laskettu liikkeeseen, mikäli lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita. Jos Instrumentin valuutta on muu kuin euro, Liikkeeseenlaskija pidättää kuitenkin itselleen oikeuden maksaa Takaisinmaksumäärä euroissa. Takaisinmaksumäärä maksetaan sille, joka lainsäädännön ja sen maan Arvopaperikeskuksen sääntöjen mukaan, jossa Instrumentin tilinhoito tapahtuu, on oikeus vastaanottaa likvidi.

Mikäli Instrumentin Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, kyseinen maksu siirtyy lopullisissa ehdoissa mainitun pankkipäiväolettaman mukaisesti.

Pankkipäiväolettamat ovat:

- (i) ”Seuraava”: lopullisissa ehdoissa mainittu päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi Pankkipäiväksi;
- (ii) ”Sovellettu seuraava”: lopullisissa ehdoissa mainittu päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi Pankkipäiväksi, paitsi jos tämä seuraava pankkipäivä on seuraavan kalenterikuukauden puolella, jolloin päivämäärä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi; ja
- (iii) ”Edeltävä”: lopullisissa ehdoissa mainittu päivämäärä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi.

Mikäli Arvopaperikeskus Liikkeeseenlaskijan viivästyksen tai muun esteen vuoksi ei voisi maksaa rahamäärää edellä mainitun mukaisesti, Arvopaperikeskus maksaa rahamäärän heti esteen lakattua sille, joka tämän kohdan 10 on oikeutettu maksuun.

Mikäli edellä mainitun mukaisesti rahamäärän saaneella ei ole oikeutta vastaanottaa sitä, Liikkeeseenlaskijan ja Arvopaperikeskuksen katsotaan kuitenkin täyttäneen kyseiset velvollisuutensa. Tämä ei kuitenkaan ole voimassa, jos Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus tiesi ja sen olisi pitänyt tietää, että maksu tapahtuu väärälle henkilölle.

11. Viivästyskorko

Maksun viivästyessä erääntyneelle rahamäärälle maksetaan korkolain (633/1982) mukaista viivästyskorkoa eräpäivästä siihen päivään, jona maksu suoritetaan.

Mikäli viivästys johtuu kohdassa 19. ”Ylivoimainen este ja vastuunrajoitus” tarkoitetusta Liikkeeseenlaskijan tai Arvopaperikeskuksen esteestä, viivästyskorkoa maksetaan korkokannan mukaan, joka vastaa euroissa annetuille Instrumenteille yhden viikon EURIBOR-koron keskiarvoa ja Ruotsin kruunuissa annetuille Instrumenteille yhden viikon STIBOR-koron keskiarvoa, sinä aikana, jonka viivästys kestää. Muussa valuutassa annetuille Instrumenteille käytetään viivästyskoron laskennassa relevantteilla pankkien välisillä interbank-markkinoilla tarjottua muuta vastaavaa korkoa.

12. Vanhentuminen

Oikeus Takaisinmaksumäärän saantiin vanhentuu kolmen (3) vuoden kuluttua Takaisinmaksupäivästä. Varat, jotka on varattu maksua varten, mutta joiden saantia koskeva oikeus on vanhentunut, lankeavat Liikkeeseenlaskijalle.

Jos vanhentumisaika keskeytyy, alkaa Takaisinmaksumäärän kyseessä ollen kulua uusi kolmen (3) vuoden vanhentumisaika, laskettuna siitä päivästä, joka käy ilmi velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) määräyksistä koskien vanhentumisen keskeytyksen vaikutusta.

13. Etuoikeus

Tämän ohjelman alla liikkeeseen lasketut Instrumentit tuottavat, oikeuden maksuun samalla etuoikeussijalla (pari passu) kuin Ålandsbankenin muut sellaiset nykyiset ja tulevat maksusitoumukset, joille ei ole asetettu vakuutta ja joilla ei ole huonompi etuoikeus kuin muilla sitoumuksilla, siltä osin kun toisin ei ole laissa säädetty.

14. Pörssilistaus jne.

Liikkeeseenlaskija voi päättää hakea Instrumentin listallem-
ottoa jossakin tai useammassa seuraavista pörseistä:

- (i) NASDAQ OMX Helsinki Oy;
- (ii) NASDAQ OMX Stockholm AB; tai
- (iii) lopullisissa ehdoissa mainittu muu pörssi tai markkinapaikka (esimerkiksi kaupankäyntialusta).

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden vaihtaa pörssiä Instrumentin juoksuajana. Instrumentin listallem-
ottoa koskevan hakemuksen jättäminen relevanttiin säänneltyyn pörssiin ei ole tae siitä, että tällainen hakemus tulee hyväksytyksi.

Instrumenttien osto ja omistus Liikkeeseenlaskijan ja/tai Liikkeeseenlaskijan läheisyhtiön toimesta

Liikkeeseenlaskijalla tai jollakin Liikkeeseenlaskijan sivuliikkeistä, tytäryhtiöistä tai muista läheisyhtiöistä on oikeus ostaa takaisin Instrumentteja jälkimarkki-
noilla tai muulla tavalla Liikkeeseenlaskijan ja myyjän välillä erikseen sovittuun hintaan. Tällä tavalla takaisinostetut Instrumentit voidaan myydä edelleen markkinoille tai kuolettaa.

15. Ilmoitukset

Liikkeeseenlaskija julkaisee Instrumentteja koskevat tiedot ilmoittamalla ne osoitteessa www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma), mikäli näissä yleisissä ehdoissa tai lopullisissa ehdoissa ei toisin mainita. Joko Liikkeeseenlaskija tai Tilinhoitajayhteisö voi lähettää ilmoituksia Haltijoille myös kirjallisesti.

Tiedon katsotaan tulleen Haltijoiden tietoon samana päivänä, jona se on julkaistu edellä mainitulla tavalla tai jos ilmoitus on lähetetty kirjallisesti, sen katsotaan saapuneen

Haltijoille viimeistään viidentenä (5) Pankkipäivänä lähettämisestä.

16. Hallintarekisteröinti

Hallintarekisteröityihin Instrumentteihin sovelletaan soveltuvien lakien lisäksi Arvopaperikeskuksen sääntöjä ja määräyksiä. Hallintarekisteröityjen Instrumenttien osalta näiden ehtojen soveltamisessa hallintarekisterinpitäjän katsotaan olevan Haltija.

17. Ehtojen muuttaminen

Mikäli jokin näissä ehdoissa oleva määräys olisi pätemätön tai tulisi pätemättömäksi, se ei vaikuta näiden ehtojen muiden ehtojen voimassaoloon.

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus ilman Haltijoiden suostumusta päättää näiden ehtojen muuttamisesta tarkoituksena selvittää epäselvyys tai korjata tai täydentää näiden ehtojen määräystä sellaisella tavalla, jonka Liikkeeseenlaskija katsoo välttämättömäksi tai toivottavaksi ja joka ei ole Haltijan olennaiseksi vahingoksi.

Lisäksi Liikkeeseenlaskijalla on oikeus, ottamatta huomioon mahdollista taloudellista vahinkoa Haltijalle ja ilman Haltijan suostumusta, muuttaa näitä ehtoja, mikäli muutos olisi lainsäädännön, tuomioistuimen tai viranomaisen päätöksen perusteella välttämätön.

18. Viranomaismääräykset jne.

Mikäli Instrumentin täyttämisen edellytykset viranomaismääräyksen, lainsäädännön muutoksen, tuomioistuinaratkaisun tai vastaavan johdosta ovat poistuneet tai ne ovat merkittävästi muuttuneet, tai on tapahtunut jonkin kohde-etuusmarkkinan olennainen muutos, Laskentasi-
asiamiehellä on oikeus päättää, tapahtuuko Instrumentin täyttäminen ja siinä tapauksessa, miten se tapahtuu Haltijoille.

19. Ylivoimainen este ja vastuunrajoitus

Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu Suomen tai ulkomaisesta lainmääräyksestä, Suomen tai ulkomaisen viranomaisen toimenpiteestä, sotatoimesta, lakosta, saarrosta, boikotista, työsulusta, sähkökatkosta, tieto- tai teleliikennevirheestä tai muusta vastaavasta seikasta. Lakkoa, saartoa, boikottia ja työsulua koskeva vastuunrajoitus koskee myös sellaisia työtaistelutoimia, joissa Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperi-
keskus on osallisena joko jouduttuaan kyseisten toimenpiteiden kohteeksi tai ryhdyttyään itse niihin.

Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus ei korvaa muissa tapauksissa syntynyttä vahinkoa, jos Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus on noudattanut tavanomaista huolellisuutta. Liikkeeseenlaskija ja Arvopaperikeskus eivät milloinkaan korvaa välillistä vahinkoa.

Mikäli on olemassa sellainen ensimmäisessä kappaleessa mainittu seikka, jonka vuoksi Liikkeeseenlaskija tai Arvopaperikeskus on estynyt ryhtymästä näiden ehtojen

mukaiseen toimenpiteeseen, toimenpidettä saadaan siirtää eteenpäin, kunnes este on lakannut.

Edellä mainittu on voimassa siltä osin kuin soveltuviissa tapauksissa ei toisin seuraa arvo-osuusjärjestelmästä annetusta laista (826/1991) ja arvo-osuustileistä annetusta laista (827/1991) tai Ruotsin laista Lagen om kontoföring av finansiella instrument (SFS 1998:1479).

20. Oikeus saada tietoja

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden saada arvopaperikeskukselta pyynnöstä tiedon Haltijan nimestä,

henkilötunnuksesta tai muusta tunnistenumeroista ja posti-osoitteesta sekä Instrumenttien lukumäärästä.

Liikkeeseenlaskija ei saa oikeudettomasti luovuttaa tietoja Haltijasta kolmannelle.

21. Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Tähän Warrantti- ja Sertifikaattiohjelmaan ja kuhunkin Instrumenttiin sovelletaan Suomen lakia. Warrantti- ja Sertifikaattiohjelmaan tai johonkin Instrumenttiin liittyvät riitaisuudet käsitellään Ahvenanmaan käräjäoikeudessa.

LOPULLISTEN EHTOJEN MALLI – WARRANTTI

Nämä lopulliset ehdot muodostavat yhdessä Ålandsbanken Abp:n 16. toukokuuta 2012 päivätyin, [[ ] *täydennetyin*], Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman 2012 ("Ohjelmaesite") yleisten ehtojen kanssa tämän Instrumentin ehdot. Yleisiä ehtoja sovelletaan, mikäli näissä lopullisissa ehdoissa ei toisin määrätä.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen että näihin lopullisiin ehtoihin. Ohjelmaesite on saatavissa Ålandsbankenin kaikista konttoreista sekä kotisivulta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

TALOUDELLINEN KUVAUS

Jos Instrumentti on ostowarrantti ja jos Päätöskurssi on korkeampi kuin Lunastuskurssi, sijoittaja saa ostowarranttia kohti Takaisinmaksumäärän, joka vastaa Kertoimella kerrottua Päätöskurssia, josta on vähennetty Lunastuskurssi. Jos Päätöskurssi on yhtä suuri tai alhaisempi kuin Lunastuskurssi, sijoittaja ei saa lainkaan Takaisinmaksumäärää.

Jos Instrumentti on myyntiwarrantti ja jos Päätöskurssi on alhaisempi kuin Lunastuskurssi, sijoittaja saa myyntiwarranttia kohti Takaisinmaksumäärän, joka vastaa Kertoimella kerrottua Lunastuskurssia, josta on vähennetty Päätöskurssi. Jos Päätöskurssi on yhtä suuri tai korkeampi kuin Lunastuskurssi, sijoittaja ei saa lainkaan Takaisinmaksumäärää.

[Jos Kohde-etuus on noteerattu muussa valuutassa kuin Instrumenttivaluutassa, Takaisinmaksumäärä muunnetaan Instrumenttivaluutaksi Muuntokurssin mukaan.]

TUOTEKOHTAISET EHDOT

Instrumentin nimi:	[Nimi]
Instrumenttivaluutta:	[ ]
Kohde-etuus:	[osake], [talletustodistus], [obligaatio], [vaihtokurssi], [indeksi], [raaka-aine], [rahasto], [korko], [kori], [termiinisopimus]
Tyyppi:	[Osto] [Myynti]
Kerroin:	[Kerroin]
[ISIN-koodi:]	[ISIN]
[Liikkeeseenlaskupäivä:] [Noteerauspäivä:]	[Päivämäärä]
[Lähtökurssin Määrittelyjakso:] [Lähtökurssin Määrittelypäivä(t):] [Päätöskurssin Määrittelyjakso:] [Päätöskurssin Määrittelypäivä(t):]	[Päivämäärä]-[Päivämäärä] [Päivämäärä]-[Päivämäärä]
[Päätymispäivä:]	[Päivämäärä]
Lunastusmenettely:	Ålandsbanken suorittaa automaattisen nettoarvontilityksen.
[Lunastuskurssi:]	[Valuutta] [Kurssi]
[Viitekurssin määrittelymenetelmä:	[Virallinen Sulkeminen] [Fiksaus] [Arvostusaika TT:MM (Paikallista aikaa)]
[Viitekurssin määrittelymenetelmä - Kori:	[ ]
[Päätöskurssi:	[Viitekurssi(t) Päätöskurssin Määrittelypäivänä (-päivinä)] [Aritmeettinen keskiarvo Päätöskurssin Määrittelypäiviä koskevista Viitekursseista] [Aritmeettinen keskiarvo Päätöskurssin Määrittelyjaksoa koskevista Viitekursseista]

[Lähtökurssi:] [Viitekurssi(t) Lähtökurssin Määrittäminen (-päivinä)] [Aritmeettinen keskiarvo Lähtökurssin Määrittämissä koskevista Viitekursseista] [Aritmeettinen keskiarvo Lähtökurssin Määrittämissä koskevista Viitekursseista]

Takaisinmaksumäärä: [Ostowarrantteille:
Jos Päätöskurssi > Lunastuskurssi
(Päätöskurssi - Lunastuskurssi) x Kerroin [x Muuntokurssi],
muussa tapauksessa nolla.]

[Myyntiwarrantteille:
Jos Päätöskurssi < Lunastuskurssi
(Lunastuskurssi - Päätöskurssi) x Kerroin [x Muuntokurssi],
muussa tapauksessa nolla.]

[Valuuttasuojaus:] [ ]

Takaisinmaksupäivä: [Päivämäärä]

Pankkipäiväolettama: [ ]

Instrumentin viitteelliset ehdot: [ ]
Viitteelliset ehdot vahvistetaan viimeistään yhden (1) viikon kuluttua merkintäajan päättymisestä ja julkistetaan Ålandsbankenin kotisivulla www.aldnsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

TIETOJA KOHDE-ETUDESTA

Alla olevat tiedot koostuvat otteista tai tiivistelmistä julkisesti saatavasta informaatiosta. Ålandsbanken ei ole tehnyt informaatiosta riippumatonta tarkistusta, eikä vastaa tietojen oikeellisuudesta tai täydellisyydestä.

Kohde-etuus	[Kohde-etuuden] [Kori-komponentin] Liikkeeseenlaskija	[Korikomponentti]	[Indeksin laskija]	[Paino]	[Lähtökurssi]	[Viitelähde]	[ISIN-koodi]	Lisätietoja [Kohde-etuudesta] [Korikomponentista]
[Kohde-etuus]	[Yhtiö]	[osake], [talletustodistus], [obligaatio], [vaihtokurssi], [indeksi], [raaka-aine], [rahasto], [korko], [kori], [termiinisopimus]	[ ]	[Korikomponentin paino]	[Kohde-etuuden lähtökurssi] [Korikomponentin lähtökurssi]	[ ]	[ ]	[Internet-osoite]

[Kuvaus:] [Lisäkuvaus Kohde-etuudesta.]

[Disclaimer:] [Mikäli Kohde-etuus on tavaramerkkisuojattu, annetaan disclaimer.]

[Tietoja rahastosta:] [Mikäli Kohde-etuus on rahasto, annetaan lisätietoja rahastosta.]

TARJOUKSEN MUODOT JA EHDOT

[Liikkeeseen laskettavien warranttien lukumäärä:]	[Warranttien lukumäärä/sarja.][Ålandsbanken pidättää kuitenkin itselleen oikeuden lisätä tai rajoittaa kutakin sarjaa.] [Merkintää ei tapahdu, vaan warranttien osto ja myynti tapahtuvat sen pörssin kautta, jossa warrantti on listattuna.]
Liikkeeseenlaskija:	Ålandsbanken Abp
Järjestäjä:	[ ]
[Maksuasiamies:]	[Ålandsbanken Abp]
[Merkintäpalkkio:]	[Warranttien kaupankäynnin yhteydessä veloittettava merkintäpalkkio]
[Liikkeeseenlaskupäivä:]	[Päivämäärä]
[Informaatio:]	[ ]
[Tieto allokaatiosta:]	[ ]
[Likvidipäivä:] [Maksupäivä:]	[Päivämäärä]
[Informaatio toteutetusta liikkeeseenlaskusta:]	[ ]
[Alhaisin] [Korkein] merkintä[-määrä][-erä]:	[ ]
[Merkinnän viimeinen päivä:]	[[Päivämäärä], Ålandsbanken pidättää kuitenkin itselleen oikeuden ilmoittaa muun päivän.]
[Merkintäkurssi:]	[ ]
[Tarjouksen ehdot:]	[Ålandsbanken pidättää itselleen oikeuden peruuttaa tarjouksen, jos sattuu jokin seikka, joka Ålandsbankenin arvion mukaan voi vaarantaa tarjouksen toteuttamista. Mikäli tarjous peruutetaan merkinnän rahamäärän veloittamisen jälkeen, Liikkeeseenlaskija palauttaa veloitetun rahamäärän merkinnän yhteydessä annetulle tilille.]
Esitteen täydentäminen:	Esitettä täydennetään ohjelmaesitteen kappaleen ”Esitteen julkistaminen ja täydentäminen” mukaisesti.
Verotus:	[ ]

INSTRUMENTTIKOHTAISET RISKIT

[ ]

Maarianhamina _____

Ålandsbanken Abp

LOPULLISTEN EHTOJEN MALLI – SERTIFIKAATTI

Nämä lopulliset ehdot muodostavat yhdessä Ålandsbanken Abp:n 16. toukokuuta 2012 päivätyn, [[ ] *täydennety*n], Warrantti- ja Sertifikaattiohjelman 2012 ("Ohjelmaesite") yleisten ehtojen kanssa tämän Instrumentin ehdot. Yleisiä ehtoja sovelletaan, mikäli näissä lopullisissa ehdoissa ei toisin määrätä.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen että näihin lopullisiin ehtoihin. Ohjelmaesite on saatavissa Ålandsbankenin kaikista konttoreista sekä kotisivulta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

TALOUDELLINEN KUVAUS

[Täydentävä selitys tuottolaskelmasta.]

[Jos Kohde-etuus on noteerattu muussa valuutassa kuin Instrumenttivaluutassa, Takaisinmaksumäärä muunnetaan Instrumenttivaluutaksi Muuntokurssin mukaan.]

TUOTEKOHTAISET EHDOT

Instrumentin nimi:	[Nimi]
[Instrumenttivaluutta:]	[Valuutta]
Kohde-etuus:	[osake], [talletustodistus], [obligaatio], [vaihtokurssi], [indeksi], [raaka-aine], [rahasto], [korko], [kori], [termiinisolupimus]
[ISIN-koodi:]	[ISIN]
[Päättymispäivän Määrittäminen:]	[Tässä kuvataan, miten päättymispäivän määrittäminen toteutetaan, mikäli sertifikaatti on rakenteeltaan "open end" -sertifikaatti.]
[Lähtökurssin Määrittäminen:]	[Päivämäärä]-[Päivämäärä]
[Lähtökurssin Määrittäminen:]	[Päivämäärä]-[Päivämäärä]
[Päättökurssin Määrittäminen:]	[Päivämäärä]-[Päivämäärä]
[Päättökurssin Määrittäminen:]	[Päivämäärä]-[Päivämäärä]
[Päättymispäivä:]	[Päivämäärä] [Mikäli sertifikaatti on rakenteeltaan "open end" -sertifikaatti, kuvaus siitä.]
Lunastusmenettely:	Ålandsbanken suorittaa automaattisen nettoarvontilityksen.
[Lunastus:]	[Kuvaus siitä, miten lunastus toteutetaan, jos haltijalla on oikeus vaatia lunastusta.]
[Määritelmä(t) Lunastukselle:]	[Ilmoitus Lunastuksesta] [Lunastusmaksu] [Lunastuspäivät]
[Viitekurssin määrittäminen:]	[Virallinen Sulkeminen] [Fiksaus] [Arvostusaika (TT:MM (Paikallista aikaa))]
[Viitekurssin määrittäminen:]	[[ ]
Kori:	
Päättökurssi:	[Viitekurssi(t) Päättökurssin Määrittäminen] (-päivinä) [Aritmeettinen keskiarvo Päättökurssin Määrittäminen] [Aritmeettinen keskiarvo Päättökurssin Määrittäminen]
[Lähtökurssi:]	[Viitekurssi(t) Lähtökurssin Määrittäminen] (-päivinä) [Aritmeettinen keskiarvo Lähtökurssin Määrittäminen] [Aritmeettinen keskiarvo Lähtökurssin Määrittäminen]
Takaisinmaksumäärä:	[Kaava, jota käytetään Takaisinmaksumäärän laskennassa. Kaavaan sisältyy Määritelmä(t) Takaisinmaksumäärän laskennalle.]
Määritelmä(t)	[Strukturointikustannus] [Raja-taso (barrier-taso)] [Vipuvaikutustekijä]
Takaisinmaksumäärän laskennalle:	[Vipuvaikutusmäärä] [Vipuvaikutuksen laskentapäivät] [Kuponki] [Maksimitaso] [Minimimäärä] [Kerros] [Muuntokurssi] [Premio] [Korkoperusta] [Marginaali] [Kiinteä Korko] [Korkokorjot/päivälaskentamenetelmä] [Päättökurssi] [Suojatekijä]

[Suojaustaso] [Lähtökurssi] [Kohde-etuutena oleva määrä] [Osallistumisaste] [Paino]
[Intervalli]

Takaisinmaksupäivä: [Päivämäärä] [Kuvaus siitä, miten Takaisinmaksupäivä suhtautuu Päätymispäivään ”open end” -rakenteessa]

[Valuuttasuojaus:] [ ]

Pankkipäivölettäminen: [ ]

Instrumentin viitteelliset ehdot: [ ]
Viitteelliset ehdot vahvistetaan viimeistään yhden (1) viikon kuluttua merkintäajan päättymisestä ja julkistetaan Ålandsbankenin kotisivulla www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

TIETOJA KOHDE-ETUUDESTA

Alla olevat tiedot koostuvat otteista tai tiivistelmistä julkisesti saatavasta informaatiosta. Ålandsbanken ei ole tehnyt informaatiosta riippumatonta tarkistusta, eikä vastaa tietojen oikeellisuudesta tai täydellisyydestä.

Kohde-etuus	[Kohde-etuuden] [Kori-komponentin] Liikkeeseenlaskija	Kori-komponentti	[Indeksin laskija]	[Paino]	[Lähtökurssi]	[Vaihtokurssi]	[Viitelähde]	[ISIN-koodi]	Lisätietoja [Kohde-etuudesta] [Kori-komponentista]
[Kohde-etuus]	[Yhtiö]	[osake], [talletustodistus], [obligaatio], [vaihtokurssi], [indeksi], [raaka-aine], [rahasto], [korko], [kori], [termiinisopimus]	[ ]	[Kori-komponentin paino]	[Kohde-etuuden lähtökurssi] [Kori-komponentin lähtökurssi]	[Kohde-etuuden vaihtokurssi] [Kori-komponentin vaihtokurssi]	[ ]	[ ]	[Internetosoite]

[Kuvaus:] [Lisäkuvaus Kohde-etuudesta.]
[Disclaimer:] [Mikäli Kohde-etuus on tavaramerkkisuojattu, annetaan disclaimer.]
[Tietoja rahastosta:] [Mikäli Kohde-etuus on rahasto, annetaan lisätietoja rahastosta.]

TARJOUKSEN MUODOT JA EHDOT

[Liikkeeseen laskettavien Sertifikaattien lukumäärä:] [Sertifikaattien lukumäärä/sarja.] [Ålandsbanken pidättää kuitenkin itselleen oikeuden lisätä tai rajoittaa kutakin sarjaa.] [Merkintää ei tapahdu, vaan Sertifikaatin osto ja myynti tapahtuvat sen pörssin kautta, jossa Sertifikaatti on listattuna.]

Liikkeeseenlaskija: Ålandsbanken Abp

Järjestäjä: [ ]

[Maksuasiamies:] [Ålandsbanken Abp]

[Merkintäpalkkio:] [Sertifikaattien kaupankäynnin yhteydessä veloitettava merkintäpalkkio]

[Liikkeeseenlaskupäivä:] [Päivämäärä]

[Informaatio:] [ ]
[Likvidipäivä:] [Maksupäivä:] [Datum]

[Informaatio toteutetusta liikkeeseenlaskusta:]	[ ]
[Alhaisin] [Korkein] merkintä[-määrä][-erä]:	[ ]
[Merkinnän viimeinen päivä:]	[[Päivämäärä], Ålandsbanken pidättää kuitenkin itselleen oikeuden ilmoittaa muun päivän.]
[Merkintäkurssi:]	[ ]
[Tarjouksen ehdot:]	[Ålandsbanken pidättää itselleen oikeuden peruuttaa tarjouksen, jos sattuu jokin seikka, joka Ålandsbankenin arvion mukaan voi vaarantaa tarjouksen toteuttamista. Mikäli tarjous peruutetaan merkinnän rahamäärän veloittamisen jälkeen, Liikkeeseenlaskija palauttaa veloitettun rahamäärän merkinnän yhteydessä annetulle tilille.]
Esitteen täydentäminen:	Esitettä täydennetään ohjelmaesitteen kappaleen ” <i>Esitteen julkistaminen ja täydentäminen</i> ” mukaisesti.
Verotus:	[ ]

[
KAUPANKÄYNNIN KOHTEEKSI JA KAUPANKÄYNTIJÄRJESTELMÄÄN OTTAMINEN]

[Listalleotto:]	Sertifikaatin listalleottoa koskeva hakemus jätetään [OMX Helsinki Oy:lle], [OMX Stockholm AB:lle] [muulle pörssille tai markkinapaikalle (esimerkiksi kaupankäyntialustalle)]. [Sertifikaattia ei listata pörssiin.]
[Listalleottopäivä:]	[Päivämäärä]
[Market making:] [Jälkimarkkinat:]	[Sertifikaatti voi olla listattuna pörssissä juoksuajana. Ålandsbanken toimii tällöin Sertifikaatin markkinatakaajana (market maker). Se tarkoittaa sitä, että Ålandsbankenin on normaalien markkinaolosuhteiden vallitessa tarkoitus asettaa osto- ja myyntikurssit sille kaupankäyntierien lukumäärälle, jonka pankki päättää kulloisenakin ajankohtana. Ålandsbanken voi täysin jättää asettamatta ostokurssia Sertifikaatille, jonka ostokurssi Ålandsbankenin arvion mukaan on alle [0,01 euroa]. On otettava huomioon, että Sertifikaatin ostokurssin ja myyntikurssin välinen ero (”spread”) voi vaihdella. On myös otettava huomioon, että tiettyinä ajanjaksoina Ålandsbankenin voi olla vaikea tai mahdoton asettaa Sertifikaatin ostokursseja ja myyntikursseja, minkä johdosta voi olla vaikeaa tai mahdotonta ostaa tai myydä Sertifikaatteja. Näin voi tapahtua esimerkiksi voimakkaiden markkinaliikkeiden, likviditeettimuutosten, Ålandsbankenin positoiden suojaamisen, markkinahäiriöiden, tietoliikenneyhteykskatkojen tai muiden teknisten katkojen yhteydessä, mistä voi aiheutua, että on vaikea käydä kauppaa kohtuullisiin kursseihin tai sen vuoksi, että kyseinen tai kyseiset markkinapaikat suljetaan tai että kaupankäynnille asetetaan rajoituksia tietyksi ajaksi.] [Sertifikaatti, jota ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinapaikalla, on lähinnä tarkoitettu pidettäväksi koko juoksuajan. Ålandsbanken tarjoaa kuitenkin normaalien markkinaolosuhteiden vallitessa jälkimarkkinat. Niiden Sertifikaattien kurssit, joita ei ole otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinapaikalla, ovat saatavissa osoitteessa [ ]].
[Pienin kaupankäyntierä:]	[ ] Sertifikaattia sarjaa kohti.

INSTRUMENTTIKOHTAISET RISKIT

[ ]

Maarianhamina _____

Ålandsbanken Abp

TIIVISTELMÄKUVAUS TOIMINNASTA JA ORGANISAATORAKENTEESTA

Tietoja Liikkeeseenlaskijasta

Ålandsbanken Abp on julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Maarianhamina ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Ålandsbanken merkittiin Suomen Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 3.12.1919. Ålandsbankenin yritys- ja yhteisötunnus on 0145019-3. Hallituksen sekä Ålandsbankenin pääkonttorin osoite on Ålandsbanken Abp, Nygatan 2, 22100 MARIEHAMN. Yhtiön puhelinnumero on 0204 29 011.

Liikkeeseenlaskijan toiminta

Ålandsbanken on pörssinoteerattu liikepankki, jolla on yhteensä 20 konttoria. Pääkonttori sijaitsee Maarianhaminassa. Pankilla on yhdeksän konttoria ja kaksi asiamiestä Ahvenanmaalla. Lisäksi pankilla on kahdeksan konttoria Manner-Suomessa, joista kolme Helsingissä sekä yksi Espoossa, Tampereella, Vaasassa, Turussa ja Paraisilla. Tämän lisäksi Ålandsbankenilla on kolme konttoria Ruotsissa: Tukholmassa, Göteborgissa ja Malmössä.

Liikkeeseenlaskija harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) talletuspankeille tarkoitettua luottolaitostoimintaa. Liikkeeseenlaskija tarjoaa myös sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (922/2007) 5 §:ssä ja 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja ja oheispalveluja. Pankilla on aikomus harjoittaa kiinnitysluotto-pankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) mukaista kiinnitysluotto-pankkitoimintaa.

Liikkeeseenlaskija on pörssilistattu yhtiö, jonka osake (A- ja B-sarja) on julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Suomessa Liikkeeseenlaskija tarjoaa pankki- ja rahoituspalveluja henkilö- ja yritysasiakkaille sekä kunnille. Ottolainaus, antolainaus ja maksujenvälitys sekä valuutta-, raha- ja pääomamarkkinat ovat alueita, joilla sillä on laaja palvelu- ja tuotevalikoima. Monet palvelut ovat saatavissa myös sähköisesti. Henkilöasiakkaille annetaan neuvontaa luotto- ja sijoitusasioissa kaikissa konttoreissa pääasiallisesti Premium Banking -palvelupaketin puitteissa. Palvelupaketti sisältää rahoituspalvelujen ja -neuvonnan lisäksi myös turvallisuuteen ja elämäntapaan liittyviä palveluja ja tarjouksia. Tämän lisäksi Ålandsbanken tarjoaa sekä täyden valtakirjan että konsultatiivista varainhoitoa Ålandsbanken Private Banking -palveluina, samoin kuin omaisuuteen liittyvää neuvontaa, jolloin painopiste on sijoitus- ja veroasioissa. Helsingissä ja Ahvenanmaalla on myös yksiköt, joiden toiminta suuntautuu yritysrahoitukseen ja -palveluihin.

Ruotsin liiketoiminta-alue tarjoaa pankkipalveluja Liikkeeseenlaskijan sivuliikkeenä.

Konsernissa vuonna 2011 tehty työaika kokopäivätoimiksi muunnettuna oli 690 tointa.

Liikkeeseenlaskijan konserni

Ålandsbanken on Ålandsbanken-konsernin emoyhtiö. Konserniin sisältyy yhteensä seitsemän tytäryhtiötä, joiden toiminta eri tavoin liittyy pankkitoimintaan.

Ålandsbankenilla on kuusi sen kokonaan omistamaa tytäryhtiötä: Alpha Management Company S.A., Ålandsbanken Asset Management AB, Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy, Ålandsbanken Fonder AB, Crosskey Banking Solutions Ab Ltd ja Ålandsbanken Equities Research Ab. Alpha Management Company S.A., jonka kotipaikka on Luxemburg ja jonka toimintana on vastata Luxemburgissa rekisteröidyistä rahastoista. Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy, jonka kotipaikka on Maarianhamina, on sijoitusrahastolaisissa (48/1999) tarkoitettu rahastoyhtiö. Ålandsbanken Fonder AB (Ruotsi), jonka kotipaikka on Tukholma, tarjoaa rahastohallinnointia Crosskey Banking Solutions Ab Ltd, jonka kotipaikka on Maarianhamina, kehittää, myy ja ylläpitää pankkijärjestelmiä pienille ja keskisuurille pankeille Euroopassa. Ålandsbanken Asset Management AB (Ruotsi), jonka kotipaikka on Tukholma, tarjoaa varainhoitopalveluja. Ålandsbanken Equities Ab:n toiminta lopetetaan vuoden 2012 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Tytäryhtiön Ålandsbanken Sverige AB:n liiketoiminta siirtyi 1. joulukuuta 2011 Ålandsbanken Abp:n sivuliikkeeksi, Ålandsbanken Abp (Finland), svensk filial.

Konserniin kuuluu myös sijoituspalveluyritys Ålandsbanken Asset Management Ab, joka tarjoaa omaisuudenhoitopalveluja. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja Ålandsbankenin omistusosuus yhtiöstä on 70 prosenttia. Lisäksi konserniin kuuluu tytäryhtiö Ab Compass Card Oy Ltd, jonka kotipaikka on Maarianhamina ja josta Ålandsbanken omistaa 66 prosenttia. Yhtiön tehtävänä on kehittää ja tarjota maksu- ja luottokorttipalveluja.

Konsernin tilinpäätös vuodelta 2011 käsittää emoyhtiön Ålandsbankenin ja kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta. Tilinpäätökseen sisältyvistä tytäryhtiöistä Ab Compass Card Oy Ltd, Crosskey Banking Solutions Ab Ltd sekä sen tytäryhtiö S-Crosskey Ab, Ålandsbanken Asset Management Ab, Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy, Ålandsbanken Equities Reserach Ab sekä Ålandsbanken Sverige AB, Ålandsbanken Fonder AB ja Alpha Management Company S.A. on yhdistelty hankintamenomenetelmää käyttäen.

Konsernin tilinpäätös käsittää myös ne osakkuusyhtiöt, joissa Ålandsbanken-konsernin osuus äänivallasta on 20-50 prosenttia tai joissa sillä muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyhtiöt Ålands Företagsbyrå Ab, Ålands Fastighetskonsult Ab ja Ålands Investerings Ab on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Tilinpäätökseen sisältyy myös asunto- ja kiinteistöyhteisöjä, jotka on yhdistelty suhteellisen menetelmän mukaisesti (ks. Vuosikertomus 2011, Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin, Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, sivu 59 ja liitetieto nro 56, sivu 83).

Olellaiset sopimukset

Liikkeeseenlaskija ei ole solminut sellaisia suurempimerkityksellisiä sopimuksia, jotka eivät sisälly juoksevaan liiketoimintaan ja jotka voivat johtaa siihen, että jollekin konserniin kuuluvista yhtiöistä annetaan oikeus tai sille määrätään velvollisuus, joka voi olellaisesti vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää velvollisuutensa liikkeeseen laskettavien arvopapereiden haltijoita kohtaan.

HALLINTO-, JOHTO- JA VALVONTAELIMET

Yleistä yhtiön hallinnosta

Ålandsbankenin hallitus on ottanut käyttöön ja noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa ”Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi” -suositusta listattujen yhtiöiden hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance). Lisätietoja yhtiön hallinnosta ilmenee pankin Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä -selvityksestä, joka julkaistaan ja on saatavissa osoitteesta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

Hallitus

Ålandsbankenin hallitus vastaa siitä, että Liikkeeseenlaskijan ja konsernin hallinnon ja toiminnan johtaminen tapahtuu lainsäädännön, yhtiöjärjestyksen ja Liikkeeseenlaskijaa koskevien muiden määräysten mukaisesti. Ålandsbankenin hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä.

Hallituksen jäsenet:

KAJ-GUSTAF BERGH, puheenjohtaja diplomiekonomi, oikeustieteen kandidaatti Toimitusjohtaja Föreningen Konstsamfundet r.f.	syntynyt 1955 jäsen vuodesta 2011
FOLKE HUSELL, varapuheenjohtaja oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, filosofian maisteri	syntynyt 1945 jäsen vuodesta 2012
ANDERS Å KARLSSON merkonomi	syntynyt 1959 jäsen vuodesta 2012
AGNETA KARLSSON kauppatieteiden tohtori, Associate Professor Johtaja, AICIS (Åland International Institute of Comparative Island Studies)	syntynyt 1954 jäsen vuodesta 2003
ANNIKA WIJKSTRÖM filosofian kandidaatti	syntynyt 1951 jäsen vuodesta 2012
ANDERS WIKLÖF kauppaneuvos Hallituksen puheenjohtaja Wiklöf Holding Ab	syntynyt 1946 jäsen vuodesta 2006

Hallituksen osoite:

Ålandsbanken Abp
PB 3, AX-22101 MARIEHAMN

Hallituksella on nimitysvaliokunta, jonka tehtävänä on valmistella varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotus Liikkeeseenlaskijan hallituksen jäsenistä sekä hallituksen jäsenten palkkiosta. Päätös nimitysvaliokunnan kokoonpanosta tehdään joulukuussa 2012.

Hallituksella on myös tarkastusvaliokunta, jonka tehtävänä on avustaa hallitusta hallituksen valvontatehtävissä, jotka koskevat sisäisiä valvontajärjestelmiä ja riskienhallintaa, raportointia, tilintarkastusprosessia sekä lakien ja määräysten noudattamista. Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat yhtiökokouksesta 2012 lähtien hallituksen jäsenet Folke Husell, Agneta Karlsson ja Anders Å Karlsson. Folke Husell on valiokunnan puheenjohtaja.

Pankin hallitus asetti vuonna 2011 palkitsemisvaliokunnan, jonka tehtävänä on olennaisten palkitsemispäätösten valmistelu, pankin palkitsemispolitiikan ja muuttuvia palkkioita koskevien periaatteiden arviointi. Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat yhtiökokouksesta 2012 lähtien hallituksen jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Agneta Karlsson ja Annika Wijkström. Kaj-Gustaf Bergh on valiokunnan puheenjohtaja.

Johtoryhmä ja toimitusjohtaja

Hallitus on hyväksynyt koko konsernin kattavan työjärjestyksen, joka antaa sisäiset suuntaviivat muun muassa johtoryhmän ja toimitusjohtajan työskentelylle. Toimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluvat etenkin kokonaisvaltainen johtaminen sekä Liikkeeseenlaskijan päivittäisen operatiivisen toiminnan valvonta ja kehittäminen. Johtoryhmällä on oma päättävä valta hallituksen sille delegoimissa juoksevaa hallintoa koskeissa asioissa ja erikseen määräämissä asioissa. Johtoryhmän tehtävänä on lisäksi avustaa toimitusjohtajaa.

Johtoryhmän jäsenet:

PETER WIKLÖF, puheenjohtaja oikeustieteen kandidaatti Toimitusjohtaja, Konsernijohtaja	syntynyt 1966 jäsen vuodesta 2008
JAN-GUNNAR EURELL Master of Business Administration, ekonomi Chief Financial Officer, toimitusjohtajan sijainen	syntynyt 1959 jäsen vuodesta 2011
BIRGITTA DAHLÉN pankkitoimihenkilökoulutus Johtaja, Liiketoiminta-alue Ahvenanmaa	syntynyt 1954 jäsen vuodesta 2010
TOVE ERIKSLUND ekonomi Chief Administrative Officer, Human Resources	syntynyt 1967 jäsen vuodesta 2006
MAGNUS HOLM kansantaloustieteen opintoja Johtaja, Liiketoiminta-alue Ruotsi	syntynyt 1962 jäsen vuodesta 2011
JUHANA RAUTHOVI oikeustieteen lisensiaatti, M.Sc. (Econ.), M.Sc. (Tech.), Master in International Management Chief Risk & Compliance Officer	syntynyt 1975 jäsen vuodesta 2012
ANNE-MARIA SALONIUS oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Johtaja, Liiketoiminta-alue Suomi (paitsi Ahvenanmaa)	syntynyt 1964 jäsen vuodesta 2010

Eturistiriidat

Ålandsbankenin tietojen mukaan Ålandsbankenin hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla tai johtoryhmän jäsenillä ei ole potentiaalisia eturistiriitoja Liikkeeseenlaskijaan liittyvien tehtävien ja yksityisten etujensa välillä.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen arviointi on, että hallituksen jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Folke Husell, Annika Wijkström ja Anders Wiklöf ovat riippumattomia Pankista. Hallituksen jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Agneta Karlsson, Folke Husell ja Annika Wijkström ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Anders Å Karlsson on Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolagin hallituksen jäsen, minkä vuoksi hänen arvioidaan olevan riippuvainen Pankin merkittävästä osakkeenomistajasta. Anders Wiklöfin katsotaan olevan riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista Pankin osakkeiden suoran ja välillisen omistuksensa johdosta.

Palkkiot, luotot ja osakeomistus

Tiedot hallituksen jäsenten palkkioista ilmenevät Ålandsbankenin Vuosikertomuksesta 2011, Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin, liitetieto 46, sivu 79. Tiedot hallituksen jäsenten luotoista ilmenevät Ålandsbankenin Vuosikertomuksesta 2011, Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin, liitetieto 49, sivu 80. Tiedot hallituksen jäsenten Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistuksesta ilmenevät Vuosikertomuksesta 2011, Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin, liitetieto 48, sivu 80.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajien tilintarkastuskertomukset kahdelta viimeksi päättyneeltä tilikaudelta ilmenevät Ålandsbankenin Vuosikertomuksesta 2011, sivu 102 ja Ålandsbankenin Vuosikertomuksesta 2010, sivu 96.

Varsinaiset tilintarkastajat

Seuraavat tilintarkastajat ovat tarkastaneet Ålandsbankenin vuosikertomuksen tilikausilta 2010 ja 2011:

Bengt Nyholm KHT	Terhi Mäkinen KHT	Leif Hermans KHT
Ernst & Young Oy Elielinaukio 5 B 00100 Helsinki	Ernst & Young Oy Elielinaukio 5 B 00100 Helsinki	Hermans & Revisorernas Ab Torggatan 5 22100 Mariehamn

Yhtiökokouksessa 19.4.2012 valittiin alla mainitut tilintarkastajat Ålandsbankenin tilintarkastajiksi tilikaudelle 2012:

Bengt Nyholm KHT	Terhi Mäkinen KHT	Erika Sjölund HTM
Ernst & Young Oy Elielinaukio 5 B 00100 Helsinki	Ernst & Young Oy Elielinaukio 5 B 00100 Helsinki	Hermans & Revisorernas Ab Torggatan 5 22100 Mariehamn

Varatilintarkastaja

Varatilintarkastajana tilikausina 2010 ja 2011 on toiminut:

Erika Sjölund
HTM

Hermans & Revisorernas Ab
Torggatan 5
22100 Mariehamn

Yhtiökokouksessa 19.4.2012 valittiin alla mainittu varatilintarkastaja tilikaudelle 2012:

KHT-yhteisö Ernst & Young Oy
Vastuunalainen tilintarkastaja: Anders Svennas
KHT

Elielinaukio 5 B
00100 Helsinki

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

Tiedot Ålandsbankenin suurimmista osakkeenomistajista ilmenevät Vuosikertomuksesta 2011, Tietoja osakkeista, sivu 29 sekä osoitteesta www.alandsbanken.fi.

Liikkeeseenlaskija, jonka osakkeet on listattuna NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, on julkinen osakeyhtiö. Näin ollen Liikkeeseenlaskijaan sovelletaan laajaa säännöstöä, minkä tarkoituksena on muun muassa estää osakkeenomistajia väärinkäyttämästä määräysvaltaansa yrityksessä. Esimerkkeinä tästä voidaan mainita vähemmistösuojaa koskevat osakeyhtiölain määräykset sekä pankkilainsäädännön omistajia koskeva sääntely ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin määräykset, jotka ovat osa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännöstöä.

LIIKKEESEENLASKIJAN VARAT JA VELAT, TASE SEKÄ TULOSLASKELMA

Historialliset taloudelliset tiedot

Ålandsbanken Abp:n ja sen konsernin vuosikertomus vuodelta 2011 sisältäen tilinpäätöstiedot, hallituksen toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 1.1.2011 - 31.12.2011 ja Ålandsbanken Abp:n ja sen konsernin vuosikertomus vuodelta 2010 sisältäen tilinpäätöstiedot, hallituksen toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 1.1.2010 - 31.12.2010 sekä osavuosikatsaus kaudelta tammikuu–maaliskuu 2012 ovat saatavissa Ålandsbankenin kotisivulta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma. Ne ovat myös saatavissa Ålandsbankenin kaikista konttoreista (jäljempänä ”*Osoitetiedot*”) ja tilattavissa osoitteesta Ålandsbanken Abp, Sihteeristö, PB 3, AX-22101 MARIEHAMN.

Ålandsbankenin konsernitiilinpäätökset, jotka sisältyvät vuosikertomuksiin 2011 ja 2010, on laadittu kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti.

Konsernin tase ja laaja tuloslaskelma

Tilintarkastajat ovat tarkastaneet konsernin taseen ja laajan tuloslaskelman tiedot, mukaan lukien vertailuluvut vuodelta 2010, joka on osa vuosikertomusta. Tilintarkastuskertomus on Ålandsbankenin Vuosikertomuksessa 2011, sivu 102. Luvut on ilmoitettu IFRS-standardien mukaisesti.

Konsernin tase (tuhat euroa)					
Vastaavaa		31.12.2011		31.12.2010	
Liitetiedon nro					
Käteiset varat			66 139		61 210
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	3				
Valtion velkasitoumukset		0		43 825	
Muut		125 311	125 311	123 920	167 745
Saamiset luottolaitoksilta	4				
Vaadittaessa maksettavat		71 728		39 018	
Muut		57 290	129 017	88 350	127 367
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5,6		2 737 017		2 677 407
Saamistodistukset	3		198 182		266 168
Osakkeet ja osuudet	7		3 329		4 980
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	7		1 209		1 400
Johdannaispimukset	8		20 413		35 341
Aineettomat hyödykkeet	9, 11				
Muut pitkävaikutteiset menot		10 080		8 833	
Liikearvo		1 373	11 453	1 373	10 206
Aineelliset hyödykkeet	10, 11				
Sijoituskiinteistöt		480		1 403	
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		24 279		24 860	
Muut aineelliset hyödykkeet		7 558	32 316	9 167	35 429
Muut varat	12		46 113		58 343
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	13		26 099		26 749
Laskennalliset verosaamiset	14		3 891		2 284
Vastaavaa yhteensä			3 400 490		3 474 630

Konsernin tase (tuhat euroa)							
Vastattavaa		31.12.2011			31.12.2010		
Liitetiedon nro							
Vieras pääoma							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille							
Keskuspankeille			30 000			50 000	
Luottolaitoksille							
<i>Vaadittaessa maksettavat</i>		41 788			8 126		
<i>Muut</i>		158 495	200 283	230 283	133 314	141 440	191 440
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille							
Talletukset							
<i>Vaadittaessa maksettavat</i>		1 702 019			1 818 520		
<i>Muut</i>		444 347	2 146 366		321 954	2 140 474	
Muut velat			332	2 146 698		545	2 141 019
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	15						
Joukkovelkakirjalainat			439 372			553 684	
Muut			219 167	658 539		235 985	789 669
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät velat	8			13 502			10 110
Muut velat	16			59 699			66 591
Siirtovelat ja saadut ennakot	17			33 184			26 692
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	18			57 687			72 965
Laskennalliset verovelat	14			20 338			21 693
Vieras pääoma yhteensä				3 219 930			3 320 180
Oma pääoma							
Osakepääoma	27			29 104			23 283
Ylikurssirahasto				33 272			33 272
Muut sidotut rahastot							
Vararahasto			25 129			25 129	
Käyvän arvon rahasto	28						
<i>Muuntoeroista</i>		7 823			8 016		
<i>Käypään arvoon arvostamisesta</i>		1 781	9 603	34 733	1 287	9 303	34 432
Omat osakkeet				-54			0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				24 485			0

Edellisten tilikausien voitto	29			56 385			62 857
Osakkeenomistajien osuus pääomasta				177 924			153 844
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta				2 636			606
Oma pääoma yhteensä				180 560			154 450
Vastattavaa yhteensä				3 400 490			3 474 630
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	53						
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset							
<i>Takaukset</i>				18 716			20 765
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset				358 279			280 119
				377 095			300 884

Konsernin laaja tuloslaskelma (tuhat euroa)							
		1.1.–31.12.2011			1.1.–31.12.2010		
Liitetiedon nro							
Korkotuotot	30			85 743			67 191
Korkokulut	31			-42 664			-30 388
Korkokate				43 079			36 802
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	32			42			42
Palkkiotuotot	33			46 731			43 703
Palkkiokulut	34			-7 981			-6 883
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	35						
Arvopaperikaupan nettotuotot				-495		1 401	
Valuuttatoiminnan nettotuotot				2 366	1 871	3 403	4 804
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	36			-664			1 445
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	37			944			789
Liiketoiminnan muut tuotot	38			15 178			18 228
Hallintokulut							
Henkilöstökulut							
<i>Palkat ja palkkiot</i>		44 867			40 192		
<i>Eläkekulut</i>		7 526			7 031		
<i>Muut henkilösivukulut</i>		7 584	59 977		6 464	53 688	
Muut hallintokulut	39		20 931			18 024	
Valmistus omaan käyttöön			-1 794	-79 114		-3 715	-67 998
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				-6 707			-8 255
Liiketoiminnan muut kulut	40			-17 294			-15 935
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	41			-1 788			-5 889
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten voitosta				25			142
Liiketulos				-5 681			996
Tuloverot	42						
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot			2 716			2 810	
Laskennallisten verovelkojen/-saamisten muutokset			-3 075	250		407	-3 217
Tilikauden tulos				-5 322			-2 220
Tuloksen jakautuminen:							
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat				-6 472			-2 860
Määräysvallattomat omistajat				1 150			640
Yhteensä				-5 322			-2 220
Muut laajan tuloksen erät							
Myytavissä olevat rahoitusvarat				619			-756
Muuntoero				-282			3 408
Tuloverot muista laajan tuloksen eristä	42			-37			1 116
Tilikauden laaja tulos				-5 022			1 547

Laajan tuloksen jakautuminen:						
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat				-6 172		907
Määräysvallattomat omistajat				1 150		640
Yhteensä				-5 022		1 547
Tulos/osake		44				
Tulos/osake, laimentamaton, euroa				-0,54		-0,25
Tulos/osake, laimennettu, euroa				-0,54		-0,25

Konsernin rahavirtalaskelma

Tilintarkastajat ovat tarkastaneet konsernin rahavirtalaskelman tiedot, tilintarkastuskertomus Ålandsbankenin Vuosikertomuksessa 2011, sivu 102. Luvut on ilmoitettu IFRS-standardien mukaisesti.

Konsernin rahavirtalaskelma (tuhat euroa)				
Konserni	1.1.–31.12.2011		1.1.–31.12.2010	
Liiketoiminnan rahavirta				
Liiketulos		-5 681		996
Oikaisut liikevoittoon sisällyvistä, rahavirtaan vaikuttamattomista eristä				
<i>Luottotappiot</i>		1 812		5 913
<i>Realisoitumattomat arvomuutokset</i>		2 900		-537
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		6 707		8 255
<i>Eläkesäätiön vaikutus</i>		-251		-463
<i>Saamistodistusten ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjojen jaksotetut yli-/alikirssit</i>		4 578		7 239
Tulos investointitoiminnasta		-1 151		-951
Maksetut tuloverot		-3 495		-4 242
Liiketoiminnan varojen ja velkojen muutos				
<i>Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset</i>		41 664		18 995
<i>Saamiset luottolaitoksilta</i>		-3 362		-7 069
<i>Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä</i>		-161 336		-7 362
<i>Muut varat</i>		76 986		-70 211
<i>Velat luottolaitoksille</i>		38 228		-79 449
<i>Velat yleisölle ja julkisyhteisöille</i>		2 935		52 658
<i>Liikkeeseen lasketut velkakirjat</i>		-53 288		18 951
<i>Muut velat</i>		-2 192		-549
		-54 944		-57 826
Investointitoiminnan rahavirta				
Osakkeet		196		1 027
Investoinnit osakkuus- ja tytäryhtiöihin		0		-132
Aineelliset hyödykkeet		2 407		950
Aineettomat hyödykkeet		-3 086		-4 722
		-482		-2 878
Rahoitustoiminnan rahavirta				

Maksetut osingot		0		-8 075
Osingot määräysvallattomille osakkaille		-1 085		-939
Osakeanti		30 306		0
Määräysvallattomat omistajat		2 040		0
Omien osakkeiden hankinta		-54		0
Rahoitusleasing		-1 220		-3 560
Muutos pitkäaikaisessa varainhankinnassa pankeilta		-81 508		14 666
Muutos riskidebentureissa		-15 278		14 390
		-66 799		16 482
Rahavarat				
Rahavarat kauden alussa		306 227		331 099
Liiketoiminnan rahavirta		-54 944		-57 826
Investointitoiminnan rahavirta		-482		-2 878
Rahoitustoiminnan rahavirta		-66 799		16 482
Rahavarojen kurssiero		724		19 349
Rahavarat kauden lopussa		184 726		306 227
Rahavarojen erittely				
<i>Käteiset varat</i>		66 139		61 210
<i>Saamiset luottolaitoksilta</i>		118 587		120 299
<i>Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä</i>		0		104 735
<i>Saamistodistukset</i>		0		19 983
		184 727		306 227
<p>Rahavaroilla tarkoitetaan kassavaroja, Suomen Pankissa olevaa sekkitiliä, vaadittaessa maksettavia saamisia luottolaitoksilta sekä muita saamisia luottolaitoksilta ja saamistodistuksia, joiden alkuperäinen jäljellä oleva juoksuaika on alle kolme kuukautta, sekä julkisyhteisösaamisia, jotka eivät ole luotonantoa. Investointitoiminnalla tarkoitetaan aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyviä maksuja sekä muiden kuin myytäväksi tarkoitettujen osakkeiden ja osuuksien omistusta. Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan omaan ja vieraaseen pääomaan sisältyviä eriä, joilla liiketoiminta rahoitetaan. Laskelma on tehty epäsuoralla menetelmällä. Liiketoimintaan sisältyy saatuja korkoja 86 838 tuhatta euroa (63 367), maksettuja korkoja 42 303 tuhatta euroa (29 641) ja saatuja osinkotuottoja 42 tuhatta euroa (42).</p>				

Konsernin viisivuotiskatsaus

Tilintarkastajat ovat tarkastaneet viisivuotiskatsauksen tiedot, tilintarkastuskertomus Ålandsbankenin Vuosikertomuksessa 2011, sivu 102. Luvut on ilmoitettu IFRS-standardien mukaisesti.

Konserni	2007	2008	2009	2010	2011	Muutos %, 2010–11
miljoonaa euroa						
Tulos						
Korkokate	39,3	42,1	39,1	36,8	43,1	17
Palkkiotuotot, netto	18,3	16,4	28,0	36,8	38,7	5
Muut tuotot	18,0	15,9	20,3	25,5	17,4	-32
Tuotot yhteensä	75,6	74,4	87,5	99,1	99,2	0
Henkilöstökulut	-26,2	-28,3	-44,6	-53,7	-60,0	12
Muut kulut	-19,8	-23,8	-32,6	-38,5	-43,1	12
Kulut yhteensä	-46,0	-52,1	-77,2	-92,2	-103,1	12
Tulos ennen tappioita	29,6	22,3	10,3	6,9	-3,9	
Arvonlukumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-1,0	-2,3	-2,9	-5,9	-1,8	-70
Negatiivinen liikearvo	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	
Liiketulos	28,6	20,0	30,5	1,0	-5,7	
Tuloverot	-7,6	-5,4	-3,7	-3,2	0,4	
Katsauskauden tulos	21,0	14,6	26,8	-2,2	-5,3	
Tuloksen jakautuminen:						
Määräysvallattomat omistajat	0,7	0,6	0,8	0,6	1,2	
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	20,2	14,0	26,2	-2,9	-6,5	
Volyymit						
Antolainaus yleisölle	2 104	2 193	2 546	2 573	2 737	6
Ottolainaus yleisöltä ¹	1 921	2 126	2 411	2 600	2 544	-2
Hallinnoitava pääoma	947	672	3 101	4 347	3 814	-12
Oma pääoma	135	138	162	154	181	17
Taseen loppusumma	2 592	2 770	3 379	3 475	3 400	-2
Riskipainotetut saamiset	1 206	1 282	1 636	1 664	1 729	4
Tunnusluvut						
Oman pääoman tuotto, % (ROE) ²	16,4	10,7	17,8	-1,8	-3,9	
Kulu/tuotto-suhde, % ³	61	70	88	93	104	
Luottotappiotaso, % ⁴	0,05	0,11	0,12	0,23	0,07	

Järjestämättömien saamisten osuus, brutto, % ⁵	0,24	0,66	0,56	1,07	0,70
Epävarmojen saatavien varausaste, % ⁶	32	34	50	85	71
Core funding ratio (Antolainaus/ottolainaus), % ⁷	110	103	106	99	108
Omavaraisuus, % ⁸	4,9	5,0	4,8	4,4	5,3
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, % ⁹	8,6	8,6	7,9	7,3	8,4
Osakekohtainen tulos, euroa ¹⁰	1,75	1,22	2,27	-0,25	-0,54
Osakekohtainen oma pääoma, euroa ¹¹	11,54	11,87	13,97	13,32	12,34
Tehdyt työtunnit kokopäivätoimiksi muunnettuna	470	487	641	679	690

¹ Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien joukkovelkakirjalainat ja sijoitustodistukset

² (Osakkeenomistajien osuus katsauskauden tuloksesta / Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta keskimäärin) × 100

³ Kulut / Tuotot

⁴ Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista / Luottokanta

⁵ (Järjestämättömät luotot (> 90 pv) / Luottokanta) × 100

⁶ Arvon alentumistappiovaraukset (saamis- ja ryhmäkohtaiset) / Epävarmat saatavat

⁷ Antolainaus / Ottolainaus, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligaatit ja debentuurit

⁸ (Oma pääoma / Taseen loppusumma) × 100

⁹ (Ensisijaiset omat varat / Vakavaraisuusvaatimus) × 8 % × 100

¹⁰ Osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä

¹¹ Oma pääoma – määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta / Rekisteröidyt osakkeet tilinpäätöspäivänä

Vakavaraisuus

Konsernin vakavaraisuus tilinpäätös vuosilta 2010 ja 2011 esitetään Basel 2 -säännösten Pilari 1:n mukaan. Luottoriskien vakavaraisuusvaatimus on laskettu Basel 2 -säännösten standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien vakavaraisuusvaatimus Basel 2 -säännösten perusmenetelmällä. Riskienhallinta Pilari 2:n mukaan raportoidaan Ålandsbankenin Vuosikertomuksessa 2011, sivu 39. Konsernin vakavaraisuussuhde laskettuna Basel 2 -säännösten Pilari 1:n mukaan oli 15,3* % 31.3.2012. Katso tarkemmin Ålandsbankenin osavuositarkastus kaudelta tammikuu–maaliskuu 2012.

Vakavaraisuus Konserni	31.12.2011	31.12.2010
miljoonaa euroa		
Omat varat		
Ensisijaiset omat varat	145,5	122,1
Toissijaiset omat varat	75,3	78,4
Omat varat yhteensä	220,7	200,5
Luottoriskien vakavaraisuusvaatimus	123,0	114,4
Operatiivisten riskien vakavaraisuusvaatimus	14,0	16,8
Markkinariskien vakavaraisuusvaatimus	1,4	1,9
Vakavaraisuusvaatimus yhteensä	138,4	133,1
Vakavaraisuussuhde, %	12,8	12,0
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin, %	8,4	7,3

Omat varat Konserni	31.12.2011	31.12.2010
miljoonaa euroa		
Ensisijaiset omat varat		
Osakepääoma	29,1	23,3
(-) Omat osakkeet ja osuudet	-0,1	0,0
Ylikurssirahasto	33,3	33,3
Muut oman pääoman erät	24,5	0,0
Varaukset	70,7	75,7
Hybridipääomainstrumentit	0,0	0,0
(-) Vähennykset ensisijaisista omista varoista	-12,0	-10,2
Ensisijaiset omat varat yhteensä	145,5	122,1
Toissijaiset omat varat		
Ylemmät toissijaiset omat varat	17,6	17,3
Alemmat toissijaiset omat varat (Debentuurilaina)	57,7	61,0
(-) Vähennykset toissijaisista omista varoista	0,0	0,0
Toissijaiset omat varat yhteensä	75,2	78,4

Omat varat yhteensä	220,8	200,5
Vakavaraisuusvaatimus		
Luottoriskien vakavaraisuusvaatimus	123,0	114,4
Markkinariskien vakavaraisuusvaatimus	1,4	1,9
Operatiivisten riskien vakavaraisuusvaatimus	14,0	16,8
Vakavaraisuusvaatimus yhteensä	138,4	133,1
Vakavaraisuussuhde, %	12,76	12,00
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin, %	8,40	7,30

Ålandsbankenin on Finanssivalvonnalla luvalla alkanut 31.3.2012 lähtien soveltaa Basel 2:n sisäisten luottoluokitusten menetelmää luottoriskin vakavaraisuusvaatimuksen laskentaan Suomen liiketoimintojen vähittäissalkun osalta. Muiden luottosalkkujen osalta siirrytään sisäisten luottoluokitusten menetelmään myöhempänä ajankohtana. Siirtyminen standardimenetelmästä IRB-menetelmään Suomen liiketoimintojen vähittäissalkun osalta alentaa riskipainotettuja saamisia 323 miljoonalla eurolla ja nostaa ensisijaisten omien varojen suhdetta riskipainotettuihin saamisiin 1,6 prosenttiyksikköä ennen siirtymäsääntöjen rajoitusta.

* Finanssivalvonta hyväksyi 13. helmikuuta 2012, että luottoriskien vakavaraisuusvaatimus saadaan laskea sisäisten luottoluokitusten menetelmällä Suomen liiketoimintojen vähittäissalkun osalta. Vertailuluvut on laskettu standardimenetelmällä. Laskennassa sisäisten luottoluokitusten menetelmällä ei ole sovellettu 80 prosentin lattiasääntöä. Tämä siirtymäsääntö huomioiden vakavaraisuussuhde on 13,2 prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin on 8,8 prosenttia.

Ålandsbankenin tase ja tuloslaskelma

Tilintarkastajat ovat tarkastaneet emoyhtiön Ålandsbankenin taseen ja tuloslaskelman tiedot, tilintarkastuskertomus Ålandsbankenin Vuosikertomuksessa 2011, sivu 102. Luvut on ilmoitettu perustuen Suomen kirjanpitolakiin (FAS).

Emoyhtiön tase (tuhat euroa)		31.12.2011		31.12.2010	
Vastaavaa					
	Liitetiedon nro				
Käteiset varat			66 139		60 858
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	2				
Valtion velkasitoumukset		7 024		22 920	
Muut		118 287	125 311	123 920	146 840
Saamiset luottolaitoksilta	3				
Vaadittaessa maksettavat		68 267		23 247	
Muut		57 290	125 556	81 280	104 527
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4,5		2 726 123		2 321 776
Saamistodistukset	2		193 222		54 830
Osakkeet ja osuudet	6		3 327		2 528
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjissä	6		1 005		1 005
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	6		48 291		41 130
Johdannaispääomukset	7		20 413		29 835
Aineettomat hyödykkeet	8, 10		29 328		8 354
Aineelliset hyödykkeet	9, 10				
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		620		1 292	
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		14 732		15 199	
Muut aineelliset hyödykkeet		4 532	19 884	4 532	21 022
Muut varat	11		35 111		32 922
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	12		32 062		19 869
Laskennalliset verosaamiset			875		0
Vastaavaa yhteensä			3 426 648		2 845 498

Emoyhtiön tase (tuhat euroa)		31.12.2011			31.12.2010		
Vastattavaa							
Liitetiedon nro							
Vieras pääoma							
Velat luottolaitoksille							
Keskuspankeille			30 000			50 000	
Luottolaitoksille							
<i>Vaadittaessa maksettavat</i>		41 365			8 134		
<i>Muut</i>		158 382	199 747	229 747	31 912	40 046	90 046
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille							
Talletukset							
<i>Vaadittaessa maksettavat</i>		1 630 747			1 366 890		
<i>Muut</i>		573 196	2 203 943		321 950	1 688 840	
Muut velat			329	2 204 272		551	1 689 391
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14						
Joukkovelkakirjalainat			428 821			531 917	
Muut			219 667	648 488		236 785	768 702
Johdannaissopimukset	7			24 354			28 912
Muut velat	15			61 096			42 322
Siirtovelat ja saadut ennakot	16			17 653			8 506
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17			57 627			72 905
Laskennalliset verovelat	13			576			452
Vieras pääoma yhteensä				3 243 813			2 701 238
Poistoero				258			258
Vapaaehtoiset varaukset				49 594			53 094
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä				49 852			53 352
Oma pääoma	21						
Osakepääoma	22			29 104			23 283
Ylikurssirahasto				32 736			32 736
Muut sidotut rahastot							
Vararahasto			25 129			25 129	
Muuntoero			-70			0	

Käyvän arvon rahasto	23		1 775	26 835		1 287	26 416
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				24 681			0
Omat osakkeet				-54			0
Edellisten tilikausien voitto				8 386			342
Tilikauden voitto				11 295			8 131
Oma pääoma yhteensä				132 982			90 908
Vastattavaa yhteensä				3 426 648			2 845 498
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	46						
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset							
<i>Takaukset</i>				20 695			52 286
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset				282 153			135 358
				302 848			187 645

Emoyhtiön tase (tuhat euroa)		1.1–31.12.2011			1.1–31.12.2010		
Liitetiedon nro							
Korkotuotot	26			69 027			55 751
Leasingtoiminnan nettotuotot	27			9			6
Korkokulut	28			-34 964			-25 002
Korkokate				34 071			30 755
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	29						
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä			14 061			8 141	
Omistusyhteisyhteisistä			217			230	
Muista yrityksistä			42	14 320		42	8 413
Palkkiotuotot	30			15 417			14 864
Palkkiokulut	31			-2 576			-2 252
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	32						
Arvopaperikaupan nettotuotot			-3 341			1 483	
Valuuttatoiminnan nettotuotot			1 894	-1 447		-101	1 382
Myytävässä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	33			-684			1 298
Liiketoiminnan muut tuotot	34			2 636			2 124
Hallintokulut							
Henkilöstökulut							
<i>Palkat ja palkkiot</i>		18 933				14 890	
<i>Eläkekulut</i>		2 824				2 248	
<i>Muut henkilösivukulut</i>		1 627	23 383			781	17 919
Muut hallintokulut	35		15 942	-39 326		14 814	-32 733
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				-4 132			-2 702
Liiketoiminnan muut kulut	36			-9 202			-6 664
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	37			-2 066			-5 984
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot				-105			0
Liikevoitto				6 908			8 502
Tilinpäätössiirrot				3 500			-380
Tuloverot	38			888			9
Tilikauden voitto				11 295			8 131

Historiallisten vuosittaisten taloudellisten tietojen tarkastaminen

Tilintarkastajien tilintarkastuskertomukset kahdelta viimeksi päättyneeltä tilikaudelta ilmenevät Ålandsbankenin Vuosikertomuksesta 2011, sivu 102 ja Ålandsbankenin Vuosikertomuksesta 2010, sivu 96.

Osavuositarkastukset

Ålandsbanken on 30.4.2012 julkistanut osavuositarkastuksen kaudelta tammikuu-maaliskuu 2012.

Ålandsbanken julkistaa toimintavuonna 2012 seuraavat osavuositarkastukset:

30.7.2012 osavuositarkastus tammikuu-kesäkuu
29.10.2012 osavuositarkastus tammikuu-syyskuu

Osavuositarkastukset ovat saatavissa kotisivulta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

Oikeudelliset menettelyt ja välimiesmenettelyt

Ålandsbankenilla on toimilupa luottolaitostoiminnan harjoittamiseen. Liikkeeseenlaskija tai mikään sen konserniin kuuluvista yhtiöistä ei ole viimeksi kuluneina kahtentoista (12) kuukautena ollut osallisena oikeudellisissa menettelyissä tai välimiesmenettelyissä (mukaan lukien meneillään olevat ja sellaiset menettelyt, joiden alkamisen uhkasta Liikkeeseenlaskija on tietoinen), joilla lähimenneisyydessä on ollut tai joista olisi voinut olla merkittäviä vaikutuksia Liikkeeseenlaskijan tai yrityskonsernin taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen.

Merkittäviä muutoksia Liikkeeseenlaskijan taloudellisessa asemassa

Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole viimeksi julkaistun osavuositarkastuksen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Tulevaisuudennäkymät

Markkinaedellytykset alhaisine korkoineen ja alhaisine osakekursseineen sekä epävarmoine suhdanteineen eivät suosi tuloskehitystä.

Heikko suhdannetilanne vaikuttaa yritysasiakkaiden maksukykyyn. Tämä on erityisen ilmeistä merenkulkualalla.

Toteutettujen tehostamistoimenpiteiden arvioidaan alentavan kustannustasoa 8 miljoonalla eurolla vuodessa, kun toimenpiteillä on täysi vaikutus. Sen arvioidaan tapahtuvan vuodenvaihteessa 2012/2013. Vuoden 2012 osalta vaikutuksen arvioidaan olevan noin 7 miljoonaa euroa. Konsernin kulujen vuodelta 2012 odotetaan jäävän alhaisemmiksi kuin vuodelta 2011. Lisäksi pankki odottaa saavansa tuottoja tiettyjen varojen realisoinnista vuonna 2012. Nämä seikat sekä oletamat kaikkinsa johtavat siihen, että konsernin liiketulos vuodelta 2012 muodostuu positiiviseksi, mikäli luottotappiot pysyvät ennustetuissa puitteissa.

Tulevaisuudennäkymät on julkistettu 30.4.2012 Ålandsbankenin osavuositarkastuksessa kaudelta tammikuu-maaliskuu 2012.

Liikkeeseenlaskijan tulevaisuudennäkymissä, jotka ilmenevät Vuosikertomuksesta 2011, sivulta 26, ei ole tapahtunut olennaisia kielteisiä muutoksia.

NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Konsernin vuosikertomus sekä viimeisimmät tilinpäätöstiedotteet ja osavuosikatsaukset samoin kuin Ålandsbankenin yhtiöjärjestys ovat saatavissa kotisivulta www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma. Asiakirjat ovat saatavissa konttoriaikana myös Ålandsbankenin kaikista konttoreista ja tilattavissa osoitteesta Ålandsbanken Abp, Sihteeristö, PB 3, AX-22101 MARIEHAMN.

LISTA VIITATUISTA ASIAKIRJOISTA

Ohjelmaesitteeseen on sisällytetty viittaamalla seuraavat asiakirjat:

Ålandsbanken Vuosikertomus 2011

s. 20-27	Hallituksen toimintakertomus
s. 29-31	Tietoja osakkeista
s. 34-101	Ålandsbanken Abp:n ja konsernin tilinpäätöstiedot tilikaudelta 1.1.2011 - 31.12.2011
s. 102	Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 1.1.2011 - 31.12.2011

Ålandsbanken Vuosikertomus 2010

s. 20-25	Hallituksen toimintakertomus
s. 27-28	Tietoja osakkeista
s. 30-95	Ålandsbanken Abp:n ja konsernin tilinpäätöstiedot tilikaudelta 1.1.2010 - 31.12.2010
s. 96	Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 1.1.2010 - 31.12.2010

Ålandsbankenin Osavuosikatsaus kaudelta tammikuu-maaliskuu 2012

Ohjelmaesitteeseen sisältyvät seuraavat tiedot, joiden osalta viitataan aikaisempiin ohjelmaesitteisiin. Näin on mahdollista laskea liikkeeseen lisäemissioita aikaisemmin liikkeeseen lasketuista lainoista. Tiedot on julkistettu aikaisemmin ja ne on annettu Finanssivalvonnalle hyväksyttäväksi.

1. 18. toukokuuta 2011 päivätyn ohjelmaesitteen sivuilla 21-36 olevat ehdot, jotka koskevat Joukkovelkaohjelmaa ja Warrantti- ja sertifikaattiohjelmaa kohdissa ”Joukkovelkakirjaohjelman yleiset ehdot” ja ”Lopullisten ehtojen malli – Joukkovelkakirjaohjelma” (”Ehdot 18. toukokuuta 2011”)
2. 11. toukokuuta 2010 päivätyn ohjelmaesitteen sivuilla 16-31 olevat ehdot, jotka koskevat Joukkovelkaohjelmaa ja Warrantti- ja sertifikaattiohjelmaa kohdissa ”Joukkovelkakirjaohjelman yleiset ehdot” ja ”Lopullisten ehtojen malli – Joukkovelkakirjaohjelma” (”Ehdot 11. toukokuuta 2010”).
3. 13. toukokuuta 2009 päivätyn ohjelmaesitteen sivuilla 14-27 olevat ehdot, jotka koskevat Joukkovelkaohjelmaa ja Warrantti- ja sertifikaattiohjelmaa kohdissa ”Joukkovelkakirjaohjelman yleiset ehdot” ja ”Lopullisten ehtojen malli – Joukkovelkakirjaohjelma” (”Ehdot 13. toukokuuta 2009”).

Viittaamalla sisällytettyjä asiakirjoja on pidettävä osana tätä ohjelmaesitettä ainoastaan edellä mainituilta osin. Muut tiedot niissä ovat epäolennaisia sijoittajan kannalta tai ne ovat saatavissa ohjelmaesitteen muusta kohdasta.

Kaikki sisällytetyt asiakirjat ovat saatavissa Ålandsbanken Abp:n konttoreista. Ne ovat myös julkistettuina Internetissä www.alandsbanken.fi/liikkeeseenlaskuohjelma.

OSOITETIEDOT

Ålandsbanken Abp
Pääkonttori
Nygatan 2
PB 3
AX-22101 Mariehamn
Puh. 0204 29 011
Faksi 0204 291 228
info@alandsbanken.fi
www.alandsbanken.fi
BIC AABAFI22

HELSINKI
Bulevardi 3
FI-00120 Helsinki
Puh. 0204 293 600

Munkkiniemen puistotie 13
FI-00330 Helsinki
Puh. 0204 293 900

Private Banking
Aleksanterinkatu 46 A, 2 krs
FI-00100 Helsinki
Puh. 0204 293 400

ESPOO-TAPIOLA
Länsituulentie 4
FI-02100 Espoo
Puh. 0204 293 500

TAMPERE
Hämeenkatu 8
FI-33100 Tampere
Puh. 0204 293 200

TURKU
Hansakortteli
Eerikinkatu 17
FI-20100 Turku
Puh. 0204 293 100

PARAINEN
Kauppiaskatu 24
FI-21600 Parainen
Puh. 0204 293 150

VAASA
Hovioikeudenpuistikko 11
FI-65100 Vaasa
Puh. 0204 293 300

TUKHOLMA
Stureplan 19
SE-107 81 Stockholm
Puh. +46 8 791 48 00

GÖTEBORG
S. Hamngatan 37–41
SE-411 06 Göteborg
Puh. +46 31 333 45 00

MALMÖ
Stortorget 11
SE-211 22 Malmö
Puh. +46 40 600 21 00

info@alandsbanken.se
www.alandsbanken.se

AB COMPASS CARD OY LTD
PB 3
AX-22101 Mariehamn
Puh. 0204 29 033
compasscard@compasscard.fi

ALPHA MANAGEMENT
COMPANY A.S
19 rue de Bitbourg
LU-1273 Luxembourg
Puh. +352 26 00 21 425

CROSSKEY BANKING
SOLUTIONS AB LTD
Pääkonttori
Elverksgatan 10
AX-22100 Mariehamn
Puh. 0204 29 022
information@crosskey.fi

Helsinki
Plaza Pilke, Äyritie 16
FI-01510 Vantaa
Puh. 0204 29 022

Tukholma
Kungsbron 1
SE-111 22 Stockholm
Puh. +46 8 791 49 00

Turku
Lemminkäisenkatu 32
FI-20520 Turku
Puh. 0204 29 022

S-CROSSKEY AB
Elverksgatan 10
AX-22100 Mariehamn
Puh. 0204 29 022

ÅLANDSBANKEN ASSET
MANAGEMENT AB
Bulevardi 3, 3 krs
FI-00120 Helsinki
Puh. 0204 293 700
aam@alandsbanken.fi

ÅLANDSBANKEN ASSET
MANAGEMENT AB*
Stureplan 19
SE-107 81 Stockholm
Puh. +46 8 791 48 00
info@alandsbanken.se

ÅLANDSBANKEN EQUITIES
RESEARCH AB
Bulevardi 3
FI-00120 Helsinki
Puh. 0204 29 011
equities@alandsbanken.fi

ÅLANDSBANKEN
RAHASTOYHTIÖ OY
PB 3
AX-22101 Mariehamn
Puh. 0204 29 088
fond@alandsbanken.fi

ÅLANDSBANKEN FONDER AB
Stureplan 19
SE -107 81 Stockholm
Puh. +46 8 791 48 00

* Ruotsin toimintojen sivuliikkeeksi 1.12.2011 siirtymisen myötä Ålandsbanken Sverige AB muutettiin Ålandsbanken Asset Management AB:ksi.